

Partnerschaft 1993-2013 spolupráce

Ackermann-
Gemeinde
der Erzdiözese
Freiburg
mit der
Diözese Pilsen

plzeňské
diecéze
a Ackermann-
Gemeinde
arcidiecéze
Freiburk

Ackermann-Gemeinde
Schoferstr. 1, 79098 Freiburg
Tel. 0761/502762
kontakt@ackermann-gemeinde-freiburg.de
www.ackermann-gemeinde-freiburg.de

1993-2013
20 JAHRE PARTNERSCHAFT

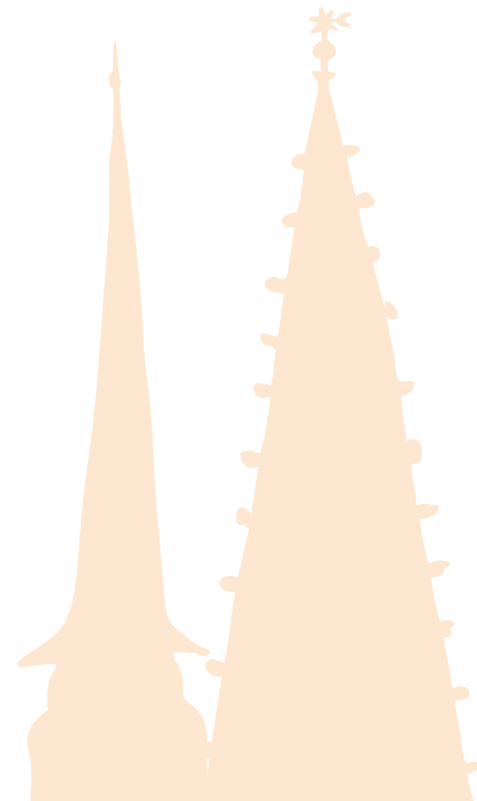
1993-2013
20 LET SPOLUPRÁCE

DER ACKERMANN-GEMEINDE
ERZDIÖZESE FREIBURG
MIT DER DIÖZESE PILSEN

PLZEŇSKÉ DIECÉZE A
ACKERMANN-GEMEINDE
ARCIDIECÉZE FREIBURK

Ackermann-Gemeinde
Schoferstr. 1, 79098 Freiburg
Tel. 0761/502762
kontakt@ackermann-gemeinde-freiburg.de
www.ackermann-gemeinde-freiburg.de

Grußworte	4	Pozdravy	4
Bischof František Radkovský		František Radkovský, biskup plzeňský	
Erzbischof Dr. Robert Zollitsch		Dr. Robert Zollitsch, arcibiskup freiburský	
Martin Kastler MdEP, Bundesvorsitzender der Ackermann-Gemeinde		Martin Kastler poslanec EP, spolkový předseda Ackermann-Gemeinde	
Partner im Portrait		Partneři se představují	
Starke Brückenpfeiler – die Ackermann- Gemeinde in der Erzdiözese Freiburg, Erich Pohl	10	Pevné mostní pilíře – Ackermann-Gemeinde v arcidiecézi Freiburg, Erich G. Pohl	10
Diaspora in der Heimat des Pils – 20 Jahre Bistum Pilsen, Petr Jerabek	18	Diaspora v rodišti plzeňského piva – 20 let plzeňské diecéze, Petr Jerabek	18
Schwieriges Erbe und lebendige Wirklichkeit – Kirchendenkmäler in der Pilsner Diözese, Jan Soukup	22	Náročné dědictví a živoucí skutečnost – církevní památky v plzeňské diecézi, Jan Soukup	22
Wirkliche gleichwertige Partner – die Zusammen- arbeit aus tschechischer Perspektive, Josef Kaše	28	Skuteční, rovnocenní partneři – spolupráce z české perspektivy, Josef Kaše	28
Begegnungen in der Erzdiözese Freiburg		Setkávání v arcidiecézi Freiburg	
Chance und Auftrag für die Christen Europas – die Nepomukfeier in Ettlingen, Werner Tampe	32	Příležitost i závazek pro křesťany Evropy – Svatojánská pouť v Ettlingenu, Werner Tampe	32
„Im Haus meines Vaters gibt es viele Wohnungen“ – Gedanken zu Heimat und Zukunft, Martin Heringklee	38	„V domě mého otce je mnoho příbytků“ – přemítání o domově a budoucnosti, Martin Heringklee	38
Eine neue Generation von Brückenbauern – deutsche und tschechische Jugendliche begegnen sich, Brigitte Schmidegger	42	Nová generace stavitelů mostů – mladí z Česka a Německa se setkávají, Brigitte Schmidegger	42
Aus dem Glauben wächst Gemeinschaft – ein Pilgerbericht, Andrea Steinhart	46	Víra podněcuje společenství, Andrea Steinhart	46
Waldhoftagungen – 60 Jahre Begegnung und Bildung, Brigitte Schmidegger	48	Konference ve Waldhofu – 60 let setkávání a vzdělávání, Brigitte Schmidegger	48
Begegnungen in der Diözese Pilsen		Setkávání v plzeňské diecézi	
„Wenn jemand eine Reise tut ...“ – mit Böhmen und Mähren auf Du und Du, Roland Stindl	60	„Když člověk podnikne cestu...“ – tváří v tvář Čechám a Moravě, Roland Stindl	60
Gelebte Nachbarschaft in Pilsen – das deutsch- tschechische Bundestreffen 2009, Matthias Dörr	70	Živé sousedství v Plzni – Česko-německé setkání 2009, Matthias Dörr	70
„Sich auf den Weg machen“ – wie Wallfahrten die Menschen zusammenbringen, Helga Barth	74	„Vydát se na cestu“ – jak poutě sblíží lidi, Helga Barth	74
Für mich persönlich bedeutet die Partnerschaft ...	76	Čím je pro mě naše partnerství?	76

LIEBE SCHWESTERN UND BRÜDER,

dankbar gedenken wir dieses Jahr des 20-jährigen Bestehens unserer Pilsner Diözese. Es ist ein schönes Stück gemeinsamer Geschichte von Katholiken im Westen der Tschechischen Republik. Zusammen mit unserer Diözese entstand jedoch auch eine großartige Freundschaft zwischen unseren Mitgliedern und Mitgliedern der Ackermann-Gemeinde in der Erzdiözese Freiburg. Nicht nur unsere Diözese, sondern auch diese nette und lebendige Partnerschaft feiert ihr 20-jähriges Jubiläum. Diese Festschrift zeugt davon.

Die erste entstand schon zum zehnten Jahrestag. Mit Interesse habe ich sie noch einmal durchgelesen. Sie überraschte mich mit ihrer Lebendigkeit und angenehmen Spontaneität. Ich hatte große Freude daran und erinnerte mich an das Stück gemeinsamer Geschichte, des Weges, den wir trotz einer Entfernung von mehreren Hundert Kilometern zusammen gegangen sind. Ich hoffe, dass die Festschrift, die Sie gerade in Händen halten, Sie in derselben Weise erfreut, vielleicht sogar noch mehr, weil sie an ein doppelt so langes Stück Leben und doppelt so viele nette Ereignisse erinnert. Es ist aber auch ein aussagekräftiges Zeugnis eines Aufeinanderzugehens voll Liebe und Geduld, von Händen, die zur Versöhnung und Zusammenarbeit gereicht werden.

Wenn ich mir die Beziehung zwischen unseren Nachbarvölkern – Tschechen und Deutschen – im Laufe der letzten zwanzig Jahre anschau, stelle ich eine erstaunliche Verbesserung fest, v.a. auf der tschechischen Seite. Nach dem Sturz des Kommunismus herrschte hier oft ein Misstrauen gegenüber deutschen Besuchern, vor allem gegenüber denen, die hier in der Vergangenheit beheimatet waren – manchmal wohl auch Angst und Verschlussenheit. Das ist kein Wunder, waren sie doch die Folge nicht aufgearbeiteter beiderseitiger Verletzungen, Entfremdungen und unentwickelter Beziehungen, die zudem durch die hasserfüllte kommunistische Propaganda vorsätzlich noch geschürt wurden. Ich denke, dass

die deutschen Besucher dies auch gespürt haben. Umso wichtiger war es, dass sie sich dadurch nicht abschrecken ließen – wenn auch vielleicht nicht alle, aber ganz bestimmt die Mitglieder der Ackermann-Gemeinde. Sie haben beharrlich und geduldig eine gegenseitige Beziehung aufgebaut, gegründet auf Vergebung, Vertrauen und Freundschaft. Nach zwanzig Jahren, v.a. nach dem Eintritt der Tschechischen Republik in die Europäische Union, ist das Verhältnis völlig anders. Es gibt Partnerschaften, sogar Freundschaften zwischen Menschen, Ortschaften, Institutionen, zwischen denjenigen, die nach dem Krieg zu Unrecht aus ihren Häusern vertrieben wurden, und denen, die in diesen Häusern und Gemeinden heute leben. Es handelt sich oft schon um die Generation, die erst nach dem Krieg geboren wurde und mit dem verübten Unrecht nichts zu tun hat. Diese Menschen haben keine Hemmungen, jenen in Freundschaft zu begegnen, mit denen sie ihre gemeinsame Liebe zur Heimat – der jetzigen oder der von Generationen von Vorfahren – teilen. Schade nur, dass sich immer weniger der Menschen, die diese schmerzhafteste Zeit der Vertreibung aus ihrer Heimat erlebt haben und sich noch gut daran erinnern können, aufgrund ihres Alters und Gesundheitszustandes über die veränderte Atmosphäre freuen können. Ihren Kindern und Enkeln sagt diese „alte Heimat“ meist nichts mehr. Aber es sind andere da – Nachbarn, die entlang der gemeinsamen Grenze leben, die nicht mehr teilt, sondern verbindet, Nachbarn, die dieselbe Landschaft bewohnen, wo es nicht mehr so sehr darum geht, ob Bayern oder Tschechien, sondern um eine gemeinsame Heimat – Europa.

Ich möchte hier meine Dankbarkeit gegenüber unseren lieben Brüdern und Schwestern der Ackermann-Gemeinde in Freiburg, aber auch in anderen Teilen Deutschlands zum Ausdruck bringen: für das geduldige Aufbauen einer Gemeinschaft und Brüderlichkeit, für das hingebungsvolle und beharrliche Engagement für Versöhnung und Vergebung, für die großartige Mitarbeit am neuen Kapitel Europa ohne Krieg und Gewalt und – mit Gottes Hilfe – auch mit einem wahrhaft gelebten Christentum.

Vergelts Gott, liebe Brüder und Schwestern, und möge Gott Sie segnen. Ich bete dafür.

Ihr

František Radkovský, Bischof der Diözese Pilsen

MILÍ BRATŘI A SESTRY,

s vděčností si letos připomínáme 20 let naší, plzeňské diecéze. Je to hezký kus společné historie katolíků v západních Čechách. Spolu s naší diecézí však vzniklo i krásné přátelství mezi jejími členy a členy Ackermann-Gemeinde arcidiecéze Freiburg. I tento živý a milý vztah slaví své dvacetileté jubileum. Svědčí o něm tato knížka.

První vznikla už k desátému výročí. Se zájmem jsem si ji znovu pročetl. Překvapila mě svou živostí a milou bezprostředností. Měl jsem z ní radost a připomněl si kus společné historie, kus cesty, kterou jsme ušli společně, i když vzdálení několik set kilometrů od sebe. Doufám, že kniha, kterou máte v ruce teď, vás potěší stejným způsobem, možná ještě víc, protože připomíná dvojnásobný kus života a milých událostí. Je však také výmluvným svědectvím o láskyplné a trpělivé cestě vstříc, o podaných rukou k usmíření a spolupráci.

Když totiž sleduji vztahy mezi našimi sousedními národy, Čechy a Němci během uplynulých dvaceti let, musím konstatovat podivuhodnou změnu k lepšímu, kterou vnímám především na české straně. Po pádu komunismu zde panovala vůči německým návštěvníkům a zvláště vůči těm, kteří zde měli svůj historický domov, často nedůvěra, někdy snad i strach a uzavřenost. Není divu, byl to důsledek neléčených vzájemných zranění, odcizení a nerozvinutých vztahů, navíc záměrně zhoršovaných nenávislnou komunistickou totalitní propagandou. Myslím, že to vnímali i němečtí návštěvníci. O to důležitější bylo, že se tím nedali odradit. Nevím zda všichni, ale určitě ne členové Ackermann-Gemeinde. Ti vytrvale a trpělivě budovali vzájemné vztahy založené na odpuštění, důvěře a přátelství. Za dvacet let, především po vstupu České republiky do Evropské unie, jsou vztahy zcela jiné. Je tu partnerství, ba přátelství mezi lidmi, obcemi, institucemi, mezi těmi, kteří museli po válce odejít ze svých domovů nespravedlivě vyhnáni, a těmi, kdo v těchto obcích a domech bydlí dnes. Je už to často

generace, která se narodila až po válce a s napáchanými nespravedlostmi nemá nic společného. Ti nemají zábrany, aby se setkávali jako s přáteli s těmi, s nimiž je spojuje společná láska k domovu. Současněmu, či domovu celých generací předků. Škoda jen, že těch, kteří ty bolestné chvíle vyhnání z domova prožili ve věku, kdy si na to dobře pamatují, že těch je už stále méně a jejich věk a zdravotní stav jim už často nedovolují těšit se z této změněné atmosféry. Jejich dětem a vnukům tato „stará vlast“ už většinou nic neříká. Ale jsou tu další, sousedé žijící podél společné hranice, která je už nedělí, ale spojuje, kteří obývají v podstatě stejnou krajinu, ve které už tolik nejde o Čechy nebo Bavorsko, ale o jednu společnou vlast, Evropu.

A tady chci vyjádřit svou vděčnost našim milým bratřím a sestram z Ackermann - Gemeinde z Freiburgu, ale i jiných částí Německa, za trpělivé vytváření společenství a bratrství, za obětavou a vytrvalou službu při smíření a odpuštění, za velkou práci na nové kapitole Evropy, bez válek a násilí a - dej Bůh – i s opravdově žitým křesťanstvím.

Bůh vám to, milí bratři a sestry, bohatě odplatí a žehnej vám.

Modlím se za to.

Váš

František Radkovský,
biskup plzeňský

LIEBE SCHWESTERN UND BRÜDER IN DER GEMEINSCHAFT DES GLAUBENS,

in dankbarer Verbundenheit mit der Diözese Pilsen, die auf 20 Jahre seit ihrer Gründung zurückschauen darf, gratuliere ich Ihnen von Herzen zum 20-jährigen Bestehen der Partnerschaft zwischen der Ackermann-Gemeinde der Erzdiözese Freiburg und dem Bistum Pilsen.

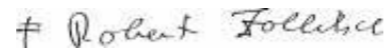
Mit Ihrer ersten offiziellen Begegnung in Pilsen im Herbst 1993 – im 600. Todesjahr des hl. Johannes von Nepomuk – legten Sie den Grundstein für eine beständige Partnerschaft, die, getragen vom gemeinsamen Glauben, bis heute reiche Frucht hervorbringt. Sie bauten nach den verletzenden Erfahrungen auf beiden Seiten durch NS-Diktatur, Flucht und Vertreibung und schließlich die scheinbar unüberwindbare Teilung Europas eine Brücke zwischen Ost und West, zwischen Deutschen und Tschechen. Neben der finanziellen Zusammenarbeit lag Ihnen von Anfang an insbesondere die Begegnung der Menschen am Herzen. In den vergangenen 20 Jahren organisierten Sie gegenseitige Besuche im Bistum Pilsen und in der Erzdiözese Freiburg, veranstalteten Tagungen und feierten unseren gemeinsamen Glauben in Gottesdiensten und Andachten. Sie führten die Menschen aus beiden Ländern zusammen und gaben ihnen die Möglichkeit, sich in ihren Gemeinsamkeiten und Unterschieden kennenzulernen, Vorurteile abzubauen und einander zu verstehen. Im Dialog, im partnerschaftlichen Handeln und im Gebet konnten so aus der Partnerschaft zwischen zwei Institutionen Freundschaften zwischen Menschen erwachsen, die weit über Landes- und Sprachgrenzen hinweg reichen. Europa wächst

zusammen. Dies geschieht nicht zuletzt dadurch, dass sich die Bürger der verschiedenen Länder für den Anderen interessieren und gemeinsam die Zukunft in einem friedlichen und geeinten Europa gestalten. Dazu haben Sie einen großen Beitrag für unsere beiden Bistümer geleistet, für den ich Ihnen an dieser Stelle meinen Dank aussprechen möchte.

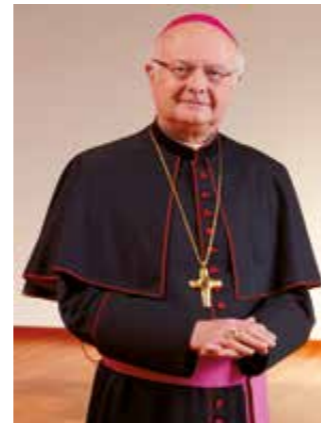
Gerne erinnere ich mich an die Begegnungen mit Ihnen, liebe Schwestern und Brüder in der Ackermann-Gemeinde, und mit Herrn Bischof František Radkovský, der stets ein gern gesehener Gast bei uns in Freiburg war. Er ist für uns alle zum wahren Pontifex, zum Brückenbauer, geworden. Ich wünsche Ihnen eine schöne Feier Ihres Jubiläums und weiterhin viele fruchtbringende Begegnungen!

Gott möge Sie behüten und Ihnen reichen Segen schenken für Ihre Arbeit zum Wohle der Menschen in unseren beiden Ländern!

Ihr

Erzbischof Dr. Robert Zollitsch
Apostolischer Administrator
der Erzdiözese Freiburg

MILÉ SESTRY A MILÍ BRATŘI VE SPOLEČENSTVÍ VĚŘÍCÍCH,

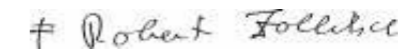
s vděčností a závazností plzeňské diecéze, která se dnes může ohlédnout zpět na 20 let uplynulých od jejího založení, vám srdečně gratuluji ke 20. výročí spolupráce a partnerství Ackermann-Gemeinde arcidiecéze Freiburg s Diecézí plzeňskou.

Svým prvním oficiálním setkáním v Plzni na podzim roku 1993 – v roce 600. výročí úmrtí sv. Jana Nepomuckého – jste položili fundament stávajícímu partnerství, jehož základem je společná víra a které dodnes přináší bohaté plody. I přes bolestivé zkušenosti na obou stranách, způsobené nacistickou diktaturou, útekem a vyháním, a přes zdánlivě nepřekonatelné rozdělení Evropy jste vystavěli most – mezi východem a západem, mezi Čechy a Němci. Vedle finanční spolupráce Vám především leželo na srdci, aby se lidé skutečně setkávali. V uplynulých 20 letech jste organizovali společné návštěvy v plzeňské diecézi a v arcidiecézi Freiburg, pořádali setkání a oslavovali jste naši společnou víru při bohoslužbách a pobožnostech. Přizvali jste lidi z obou států a dali jste jim možnost, poznat, v čem se liší a co mají společného, aby mohli odbourat předsudky a vzájemně si rozumět. V dialogu, v partnerské spolupráci a modlitbě tak z partnerství mezi dvěma institucemi vzniklo přátelství mezi lidmi, které přesahuje hranice zemí i jazykové bariéry. Evropa srůstá. To se neděje pouze, když se občané různých států zajímají o své sousedy a společně přispívají k vytváření sjednocené a smířené Evropy. K tomu jste v našich obou diecézích velkým dílem přispěli také Vy, za což Vám na tomto místě chci poděkovat.

Rád vzpomínám na setkání s Vámi, milé sestry a milí bratři v Ackermann-Gemeinde, a s panem biskupem Františkem Radkovským, který byl u nás ve Freiburgu vždy vítaným hostem. On je pro nás všechny oprav-

dový pontifex, stal se stavitelem mostů. Přeji Vám hezkou oslavu Vašeho jubilea a nadále Vám přeji plodná setkání! Ať Vás Pán ochraňuje a žehnám Vaší práci, která prospívá lidem v našich obou zemích!

Váš

arcibiskup Dr. Robert Zollitsch
apoštolský administrátor
arcidiecéze Freiburg

LIEBE FREUNDINNEN UND FREUNDE,

in diesem Jahr feiert das Bistum Pilsen sein 20-jähriges Bestehen. Hierzu gratuliere ich dem Pilsner Bischof František Radkovský und allen Gläubigen des Bistums sehr herzlich. Als westlichstes Bistum unseres Nachbarlandes ist es uns nicht nur geografisch nah. Viele Orte im Pilsner Bistum, insbesondere Wallfahrtsorte, verbinden unsere Völker und sind seit der Wende von 1989 zu Orten der lebendigen Begegnung tschechischer und deutscher Christen geworden. So sind beispielsweise das Kloster Tepl/Teplá, Maria Kulm/Chlum Svaté Maří, Kladrau/Kladruby und Maria Stock/Skoky auch eng mit der Begegnungs- und Partnerschaftsarbeit der Ackermann-Gemeinde verbunden.

Die herzliche Gastfreundschaft des Bistums durften wir im Jahr 2009 mit unserem ersten deutsch-tschechischen Bundestreffen auf böhmischem Boden erleben. Mit über 500 Teilnehmenden – Deutsche und Tschechen aller Generationen – belebten wir für vier Tage die Stadt, die weit mehr an Kultur, historischen Reichtümern und Lebensqualität zu bieten hat, als das ihr zu Unrecht anhaftende Image einer Industriestadt vermuten lässt. Dies wird im Jahr 2015, in dem Pilsen den Titel „Europäische Kulturhauptstadt“ tragen wird, für alle sichtbar werden.

In den vergangenen zwei Jahrzehnten ist viel geschehen, was unsere Völker einander nähergebracht hat. Zahlreiche Gesten der Versöhnung haben Lasten aus der Vergangenheit abgetragen. Besonderen Anteil hieran hat auch Bischof František Radkovský, dem wir als Ackermann-Gemeinde hierfür im Rahmen

unseres Bundestreffens 2009 die Versöhnungsmedaille unserer Gemeinschaft verliehen haben. Mit dem EU-Beitritt der Tschechischen Republik 2004 gehören wir einer staatenübergreifenden Gemeinschaft an und arbeiten enger als je zuvor zusammen. Mit der Fertigstellung der Autobahn Nürnberg-Pilsen und dem Ende der Grenzkontrollen sind auch die Wege zueinander kürzer geworden.

Europas Erfolgsbilanz als Friedensstifter, Binnenmarkt, Demokratie und wichtiger Akteur der Weltpolitik kann sich sehen lassen. Die europäische Integration seit 1945 ist die größte und erfolgreichste Friedensgeschichte der vergangenen Jahrzehnte. Die Einheit Europas in Vielfalt bleibt eine andauernde Aufgabe für alle Bürger – für Kirchen, Gewerkschaften, Verbände und Parteien. Gerade als Christen haben wir einen besonderen Auftrag, Trennendes zu überwinden und Brücken zu bauen. Unser Engagement für Frieden, Freiheit, soziale Marktwirtschaft und christliche Werte bleibt gefragt – in und für Europa.

Genau dies geschieht seit nunmehr 20 Jahren in vorbildlicher Weise in der Partnerschaft unseres Diözesanverbandes Freiburg mit dem Pilsner Bistum. Mein Dank gilt allen, die diese Partnerschaft initiiert haben, und allen, die sie Tag für Tag mit Leben füllen. Diese Festschrift dokumentiert viele dieser Aktivitäten. Sie schaffen Orte der Begegnung, machen Europa erlebbar und ermöglichen Solidarität auf Basis des christlichen Glaubens.

Ich freue mich auf die weiteren Früchte unserer Partnerschaft zwischen Freiburg und Pilsen. Einer Partnerschaft, die in ihrer Herzlichkeit und Lebendigkeit vorbildlich ist für das enge Miteinander von Tschechen und Deutschen in der Mitte Europas.

Ihr und Euer
Martin Kastler MdEP
Bundesvorsitzender der Ackermann-Gemeinde

MILÍ PŘÁTELÉ,

v tomto roce slaví plzeňské biskupství 20 let své existence. K tomu srdečně gratuluji plzeňskému biskupovi Františku Radkovskému a všem věřícím této diecéze. Jako nejzápadnější biskupství našeho sousedního státu nám je blízké nejen zeměpisně. Mnoho míst v plzeňské diecézi, především poutních míst, spojuje naše národy a od převratu od roku 1989 se staly místy živého společenství českých a německých křesťanů. S působením Ackermann-Gemeinde v oblasti setkávání a mezinárodní spolupráce jsou spojeny například kláštery Teplá, Chlum sv. Máří, Kladruby nebo Skoky.

Srdečnou pohostinnost této diecéze jsme mohli sami zažít v roce 2009 při našem prvním česko-německém spolkovém setkání na české půdě. S více než 500 účastníky, Čechy a Němci, všech generací jsme na čtyři dny oživilo město, které má co nabídnout, jak po stránce kulturní a historické, tak i z hlediska životního standardu, přestože mu, zcela neprávem, bývá přisuzováno image šedého průmyslového města. Rok 2015 bude jasným znamením, neboť město ponese titul „evropská kulturní metropole“.

V uplynulých 20ti letech se událo hodně, co naše národy sblížilo. Mnohá gesta smíření urovnala břemena minulosti. Velký podíl na tom měl také biskup František Radkovský, proto mu Ackermann-Gemeinde udělila v rámci setkání v roce 2009 medaili smíření. Vstupem České republiky do Evropské unie v roce 2004 patříme do nadnárodního společenství a spolupracujeme více než kdy dříve. Dostavěním dálnice mezi Norimberkem a Plzní a ukončením celních kontrol se naše cesty také zkrátily.

Bilanci úspěchů Evropy jako působilce míru, vnitřního trhu a demokracie a důležitého aktéra světové politiky je možné hodnotit pozitivně. Evropská integrace od roku 1945 je největší a nejuspěšnější v uplynulých desetiletích. Jednota Evropy v rozmanitosti zůstává neustálým úkolem všech občanů – církví, odborů, společenství a politických stran. Právě jako křesťané máme výjimečný úkol, překonávat, co nás dělí, a stavět mosty. Je ještě stále třeba naší námahy a angažovanosti pro mír a svobodu, sociální tržní hospodářství a křesťanské hodnoty – v Evropě a pro Evropu.

Právě toto se děje více než 20 let příkladným způsobem v partnerství Ackermann-Gemeinde diecéze Freiburg s plzeňskou diecézí. Můj dík patří všem, kteří toto partnerství iniciovali a všem, kteří ho každodenně živí. Tento sborník dokumentuje mnohé z těchto aktivit, které vytvářejí prostor pro setkání, oživují Evropu a umožňují solidaritu na základě křesťanské víry.

Těším se na další plody našeho partnerství mezi Freiburgem a Plzní – partnerství, které je srdečné a plné života, a je tak příkladem pro užší soužití Čechů a Němců uprostřed Evropy.

Váš
Martin Kastler, poslanec EP,
spolkový předseda Ackermann-Gemeinde

STARKE BRÜCKENPFEILER FÜR EIN VERSÖHNTES MITTELEUROPA – DIE ACKERMANN-GEMEINDE IN DER ERZDIÖZESE FREIBURG

Heiliger Herr, allmächtiger Vater, ewiger Gott!
In bitterster Not rufen wir zu Dir.
Wir haben unsere Heimat verloren.
Vertrieben von Haus und Hof,
getrennt von unseren Lieben,
essen wir das harte Brot der Heimatlosen.
Hilf uns, dass wir nicht verzweifeln und
zugrunde gehen!

(...)

Auch wir haben Anteil an der Schuld,
die unser Volk auf sich geladen hat.
Wir bekennen und bereuen!

Du aber verherrliche Deinen Namen
und handle an uns nach Deiner
Barmherzigkeit!

(...)

Auch wenn Du uns heimsuchst,
Du willst uns retten.

Dir wollen wir vertrauen,
Deiner Vorsehung uns unterwerfen.
Unser Leben legen wir in Deine Hand.

Wir wollen es wieder ernst nehmen
mit unseren Christenpflichten.

Gedanken der Rache und neuer Vergeltung
sollen nicht Macht gewinnen über unsere
Herzen.

(...)

Dich bitten wir für unsere Lieben in der Heimat.
Sie leben in Knechtschaft und ständiger Furcht
und leiden Hunger. Behüte sie in Gefahren,
richte sie auf in ihren Leiden
und führe uns bald wieder mit ihnen zusammen!

(...)

Mit dem Schicksal und mit Gott versöhnt

Am 13. Januar 1946 sprachen in der Adelgunden-
anstalt in der Pöppelstraße 2 in München 60 Sudeten-
deutsche ein Gelöbnißgebet, das P. Dr. Paulus Sladek
OSA verfasst hatte. Mit diesem Gebet verpflichteten
sich die Frauen und Männer, ihr Vertreibungsschicksal
in christlichem Geiste zu tragen und in solidarischer
Gemeinschaft ihre Landsleute in der Not zu beraten,
ihnen zu helfen oder sie zumindest zu trösten.

Nach längerem Überlegen wurde im Dezember 1946
für diese neue Gemeinschaft der Name Ackermann-
Gemeinde gefunden. Er ist dem um 1400 entstan-
denen ersten neuhochdeutschen Sprachdenkmal „Der
Ackermann aus Böhmen“ des Johannes von Tepl bzw.
Saaz entlehnt, einem dialogisch aufgebauten Streit-
gespräch zwischen einem Bauern – dem Ackermann
– in Böhmen und dem personifizierten Tod. Der Bauer
gewinnt im Laufe des Gesprächs die Erkenntnis, dass
sein Leid – Frau und Kind sind ihm gestorben –
ein Teil von Gottes großer Ordnung ist. Daher kann
er sich mit seinem Schicksal und Gott versöhnen.

Diese Haltung des Ackermanns sollte Hilfe und Pro-
gramm für die neue Gemeinschaft werden, den Ver-
lust der Heimat in christlichem Geiste zu bewältigen.
Den Kern der Ackermann-Gemeinde bildeten Männer
und Frauen, die sich aufgrund ihres Engagements im
deutschen katholischen Verbandswesen der Tsche-
choslowakei v.a. in den Jugendbünden seit Beginn der
1920er-Jahre kannten: P. Dr. Paulus Sladek,
Hans Schütz, Richard Hackenberg, Dr. Hermann
Ebert, Martha Krause, Adolf Kunzmann, Heinrich
Schubert und viele andere.

Neben der Hauptstelle der Ackermann-Gemeinde in
München wurden sukzessive Geschäftsstellen in den
deutschen Diözesen aufgebaut, wobei klar die Einglie-
derung in die katholische Ortskirche und die Hilfe zur
Selbsthilfe gefordert wurde. Betont wurde hierbei das
Einzelengagement, also der Wert des Individuums.

PEVNÉ MOSTNÍ PILÍŘE PRO SMÍŘENOU STŘEDNÍ EVROPU – ACKERMANN-GEMEINDE V ARCIDIJECÉZI FREIBURK

Svatý Pane, všemohoucí Otče, věčný Bože!
V hořké tísní pozvedáme své hlasy k Tobě.
Ztratili jsme svou vlast.

Vyhnáni od domu a ode dvora,
odtrženi od svých milovaných,
jíme tvrdý chléb lidu bez vlasti.
Pomoz nám nezoufat si a nezahynout!
(...)

Také my máme podíl na vině,
kterou na sebe naložil náš národ.
Přiznáváme ji a litujeme!
Ty ale veleb své jméno
a jednej s námi ve svém milosrdenství!
(...)

I když nás zasáhneš,
chceš nás zachránit.
Tobě chceme věřit,
podrobit se Tvé prozřetelnosti.
Náš život Ti vkládáme do rukou.
Chceme opět brát vážně
naše křesťanské povinnosti.
Myšlenky pomsty a nové odplaty
nesmí převzít vládu nad našimi srdci.
(...)

Tebe prosíme za naše milované, zůstavše ve vlasti.
Žijí v porobě a stálých obavách a trpí hladu.
Ochraňuj je v nebezpečnostech,
povzbud' je v jejich utrpení
a sved' nás s nimi opět brzy dohromady!
(...)

Smíření s osudem a s Bohem

V instituci Adelgunden v mnichovské Pöppelově
ulici 2 předneslo 60 sudetských Němců slav-
nostní modlitbu, kterou složil P. Dr. Paulus
Sladek OSA. Touto modlitbou se přítomní, ženy
i muži, zavázali nést svůj osud, osud vyhnanců,
v křesťanském duchu a pomáhat v solidárním
společenství svým krajanům v nouzi, radit jim
nebo je alespoň utěšovat.

Po dlouhém uvážení bylo pro toto nové
společenství roku 1946 nalezeno jméno
Ackermann-Gemeinde. Název „Ackermann“ je
odvozen z názvu první písemné památky nové
spisovné němčiny „Der Ackermann aus Böh-
men“ – „Oráč z Čech“ Jana z Teplé, jinak také
Jana ze Žatce, která vznikla kolem roku 1400.
Jedná se o dialogicky vystavěný spor mezi sed-
lákem – oráčem v Čechách – a personifikova-
nou smrtí. V průběhu rozhovoru sedlák pozná,
že jeho utrpení – zemřely mu žena a dítě – je
součástí Božího pořádku. Tak se může smířit se
svým osudem a s Bohem.

Tento oráčův postoj se měl novému
společenství stát oporou a programem, jak
překonat ztrátu vlasti v křesťanském duchu.
Jádro Ackermann-Gemeinde tvořili muži a ženy,
kteří se znali na základě své dobrovolnické
činnosti v německém spolkovém svazu katolíků
v Československu, především ve spolcích
pro mládež počátkem dvacátých let minulého
století: P. Dr. Paulus Sladek, Hans Schütz, Ri-
chard Hackenberg, Dr. Hermann Ebert, Martha
Krause, Adolf Kunzmann, Heinrich Schubert a
mnoho dalších.

Vedle hlavního sídla Ackermann-Gemeinde
v Mnichově byly postupně vybudovány další
pobočky v německých diecézích, přičemž bylo
podporováno začlenění do místní katolické
církve a pomoc ke svépomoci. Důraz byl kladen

Zum Arbeitsprogramm der neuen Gemeinschaft wurde die Eichstätter Deklaration von 1949. Zu deren Grundaussagen gehörten u.a. die Absage an jedweden Nationalismus und Totalitarismus, die Bedeutung der deutsch-slavischen Nachbarschaft als konstitutiv für jede europäische Ordnung, das Bekenntnis zur Allgemeingültigkeit und Unteilbarkeit von Recht und Freiheit sowie zu einem föderalistisch geeinten Europa. Wesentliche Grundgedanken der Eichstätter Erklärung sind geschichtswirksam geworden, da sie in die Charta der deutschen Heimatvertriebenen vom 5. August 1950 eingegangen sind.

Auf die Mitarbeit und Einbindung der Jugend wurde von Beginn an besonderer Wert gelegt. So organisierten sich die Studierenden auf der internationalen Wiestagung vom 8. bis 11. Juni 1950 im Hochschulring (HSR) und wenige Wochen später wurde auf Burg Wörth während einer Tagung vom 12. bis 15. August 1950 die Junge Aktion (JA) gegründet.

Bald großes Ansehen erworben

Die Gründung der Ackermann-Gemeinde in der Erzdiözese Freiburg erfolgte bei der Tagung vom 7. bis 9. Oktober 1949 in der Caritashütte in der Teufelsklinge bei Seckach. Von der Hauptstelle in München waren P. Dr. Paulus Sladek, Hans Schütz und Dr. Martha Krause anwesend; ebenfalls dabei waren Robert Lichtblau, Leiter der Caritasflüchtlingshilfe für Nordbaden, und der Diözesanleiter des katholischen Männerwerks, Prälat Dr. Alois Stiefvater. Fritz Baier wurde zum ersten Vorsitzenden gewählt und übte dieses Amt 30 Jahre äußerst erfolgreich aus. Weitere Mitbegründer waren

u.a. Walter Seidel, Franz Jedelsky, Hans Klauda, Wolfgang Schwarz, Brunhilde Friebe, Irmgard Hanus, Elisabeth Jedelsky, Rudolf Diessner und Pfarrer Heinrich Magnani aus Seckach.

Unter Baiers umsichtiger Führung und mit der unschätzbaren Hilfe von Pfarrer Magnani erwarb die Ackermann-Gemeinde in der Erzdiözese Freiburg bald großes Ansehen unter den katholischen Verbänden, trat sie doch von Beginn an aus christlicher Verantwortung für die Versöhnung und die Gestaltung einer guten Nachbarschaft mit Tschechen und Slowaken ein. Im Bewusstsein der Geschichte, die auf allen Seiten schwere Verletzungen hinterlassen hatte, leistete sie somit einen Friedensdienst im kirchlichen, gesellschaftlichen und politischen Bereich für Europa. Als die Gemeinschaft in der katholischen Kirche, für die die mitteleuropäische Partnerschaft ein Spezifikum darstellt, wirkt sie durch Begegnungen mit Menschen und Gruppen in Tschechien und der Slowakei und baut so Brücken der Versöhnung. „Die Ackermann-Gemeinde will die Zukunft gestalten. Die neue Nachbarschaft in einem zusammenwachsenden Europa wird nur gelingen, wenn wir eine gemeinsame Identität entwickeln. Dem christlichen Glauben kommt hierbei eine wichtige Rolle zu“ (Brigitte Ziegler).

In grenzüberschreitenden Projekten, wie Symposien, Konferenzen, Studien- und Begegnungsfahrten sowie Familien- und Kulturwochen, baut sie Partnerschaften auf und erfüllt die Nachbarschaften mit Leben. Durch Bildungs- und Kulturveranstaltungen rückt sie die Geschichte, Kultur, Religion und Gegenwart der Länder Ostmitteleuropas in das allgemeine Bewusstsein. Wallfahrten, Gottesdienste und religiöse Programme sind Ausdruck der Identität als christliche Gemeinschaft und verbinden uns mit den Christen in den östlichen Nachbarländern.

na spolupráci a zapojení se každého jednotlivce, tedy na hodnotu individuality. Pracovním programem nové organizace se stala Eichstättská deklarace z roku 1949. Mezi její základní vyjádření patřilo mj. zřeknutí se nacionalismu a totalitarismu, vyjádření důležitosti německo-slovanského sousedství jako podstatného článku pro vytvoření jakéhokoli evropského pořádku, hlášení se k obecné platnosti a nedělitelnosti práva a svobody, stejně jako k federalisticky sjednocené Evropě. Základní myšlenky Eichstättského prohlášení se staly dějinytvořícími, neboť byly zaneseny do Charty německých vyhnanců z 5. srpna 1950.

Velký důraz byl od počátku také kladen na spolupráci a začlenění mladistvých a mladých lidí do činnosti společenství. A tak utvořila skupina studentů na mezinárodním shromáždění ve Wies, které se konalo od 8. do 11. června 1950, nejdříve tzv. vysokoškolský kruh, o několik týdnů později pak byla při konferenci na hradě Wörth, která se konala od 12. do 15. srpna 1950, založena Junge Aktion.

Brzké získání vážnosti

Založení Ackermann-Gemeinde v arcidiecézi Freiburg se uskutečnilo během shromáždění, které se konalo od 7. do 9. října na chatě Caritas/Charity v Teufelsklinge u Seckachu. Za hlavní sídlo v Mnichově se zúčastnili P. Dr. Paulus Sladek, Hans Schütz a Dr. Martha Krause; taktéž byli přítomni Robert Lichtblau, ředitel oddělení Charity na pomoc uprchlíkům v severním Bádensku a prelát Dr. Alois Stiefvater, diecézní vedoucí katolického mužského spolku.

Fritz Baier byl zvolen prvním předsedou a vykonával tento úřad 30 let nanejvýš úspěšně. Dalšími zakladateli byli mj. Walter Seidel, Franz Jedelsky, Hans

Klauda, Wolfgang Schwarz, Brunhilde Friebe, Irmgard Hanus, Elisabeth Jedelsky, Rudolf Diessner a farář Heinrich Magnani ze Seckachu.

Pod Baierovým prozíravým vedením a s nesmírnou pomocí faráře Magnaniho brzy získala Ackermann-Gemeinde v arcidiecézi Freiburg velký respekt mezi katolickými spolky, vždyť se na základě křesťanské odpovědnosti od počátku zasazovala o smíření a utváření dobrých sousedských vztahů s Čechy a Slováky. V povědomí dějin, které zanechaly na všech stranách těžká zranění, vykonávala tímto mírovou službu na církevním, společenském a politickém poli Evropy. Jako společnost v katolické církvi, pro kterou představuje středoevropské partnerství velké specifikum, působí skrze setkávání se s lidmi a skupinami v Čechách a na Slovensku a staví tak mosty smíření. „Ackermann-Gemeinde chce utvářet budoucnost. Nové sousedské vztahy se ve srůstající

Evropě podaří vytvořit pouze tehdy, pokud si vyvineme společnou identitu. Křesťanské víře náleží v tomto procesu důležitá role.“ (Brigitte Ziegler)

Pomocí projektů přesahujících hranice, jako jsou symposia, konference, studijní a setkávací cesty, stejně jako rodinné a kulturní týdny, vytváří Ackermann-Gemeinde partnerství a naplňuje sousedské vztahy životem. Vzdělávacími a kulturními akcemi se Ackermann-Gemeinde snaží posílit obecné povědomí o historii, kultuře, náboženství a přítomnosti zemí východní a střední Evropy. obecnému povědomí. Poutní cesty, bohoslužby a duchovní program jsou projevem křesťanské

Besondere Höhepunkte im Jahresarbeitsprogramm der Ackermann-Gemeinde in der Erzdiözese Freiburg sind jeweils die Waldhoftagungen in Freiburg, die Nepomukfeier in Ettlingen, die Wallfahrt zum Hl. Blut nach Walldürn mit zeitweise über 10.000 Teilnehmenden – die Stadt Walldürn hat hierfür im Jahre 1987 die Patenschaft übernommen – und der Diözesantag in Rastatt.

Neue Möglichkeiten der Begegnung

Mit dem Fall der Mauer im Jahre 1989 und der Öffnung gegenüber dem Westen ergaben sich völlig neue Möglichkeiten des Brückenbauens und der Begegnung. Die Arbeit an der Versöhnung wurde jetzt praktisch, denn der Dialog wurde nicht mehr durch politische Machtstrukturen behindert.

So entstand bereits 1993 mit der im selben Jahr gegründeten Diözese Pilsen eine Partnerschaft der Ackermann-Gemeinde in der Erzdiözese Freiburg, eine Initiative, die vom früheren Freiburger Erzbischof Oskar Saier und von Domkapitular Wolfgang Sauer nachdrücklich gefördert wurde. Auf- und Ausbau dieser Partnerschaft sind vor allem das Verdienst von Werner Tampe und Roland Stindl.

Nach nunmehr 20 Jahren ist hier eine Partnerschaft auf Augenhöhe entstanden. So fahren die Freiburger mindestens einmal im Jahr nach Pilsen und die Freunde aus Pilsen kommen regelmäßig zu den Waldhoftagungen in Freiburg sowie zur Nepomukfeier in Ettlingen. Die Ackermann-Gemeinde ist aber auch Mitveranstalter der Tschechischen Kulturtag in Freiburg und sie arbeitet mit dem Roncalli-Forum in Karlsruhe sowie weiteren Kooperationspartnern (wie Universität und Pädagogische Hochschule Freiburg) zusammen.

Die Planung und Organisation derartiger Kooperationen liegt in den Händen unserer rührigen und äußerst effizienten Geschäftsführerin Heidi Rothmaier.

Neben den Familienwochenenden im Haus St. Bernhard in Rastatt hat die Ackermann-Gemeinde mit der Jungen Aktion (JA) auch einen sehr aktiven Jugendverband; in ihm kommen Jugendliche aus Deutschland, Tschechien und der Slowakei zusammen, die sich engagiert für ein friedliches Zusammenleben der Völker in Europa einsetzen und sich für gesellschaftliche und religiöse Fragen interessieren.

Das Nepomukfest, das die Ackermann-Gemeinde vor einigen Jahren gemeinsam mit der Kolpingsfamilie Ettlingen ins Leben gerufen hat – es wird von unserem Geistlichen Beirat Dr. Ludwig Weiß und von Werner Tampe betreut – schlägt eine Brücke zwischen dem Gestern und Heute und erinnert an die über 1.000-jährige Symbiose der Deutschen und Tschechen in Böhmen, beweist aber auch, dass unser Verband fest in Baden verwurzelt ist. Im Jahre 1999 gründete sich die Sdružení Ackermann-Gemeinde als tschechische Schwesterorganisation, die mit Vorträgen, Seminaren und Diskussionen in der tschechischen Kirche und Gesellschaft präsent ist. Als eigenständiger Verein mit Büro und Sitz in Prag ist sie für uns ein wichtiger Kooperationspartner.

Für ihre Aktivitäten erhielt die Ackermann-Gemeinde in der Erzdiözese Freiburg allgemeine Anerkennung sowie höchstes Lob aus politischem und kirchlichem Munde. Bei der **50. Waldhoftagung 2004** würdigte Ministerpräsident Erwin Teufel den Verzicht der Vertriebenen auf Rache und Vergeltung sowie ihren frühen Einsatz für ein vereintes Europa. Versöhnung beginne mit der Begegnung von Mensch zu Mensch. Hier sei die Partnerschaft der Ackermann-Gemeinde Freiburg mit Katholiken im Bistum Pilsen beispielhaft.

identität unseres Společenství a spojují nás s křesťany v sousedních zemích na východě.

Vrcholem celoročního programu Ackermann-Gemeinde arcidiecéze Freiburg jsou vždy Waldhofske konference ve Freiburgu, Svatojánská pouť v Ettlingenu, poutní cesta ke Sv. Krvi /Hl. Blut ve Walldürnu s více než 10 000 účastníky a diecézní den v Rastattu.

Nové možnosti setkávání

Díky pádu Berlínské zdi v roce 1989 a otevření se směrem na západ se naskytly nové příležitosti pro stavbu mostů a setkávání. Práce na smíření mezi zeměmi se stala teď praktickou, neboť dialog už nebyl rušen mocenskými politickými strukturami.

Tak vzniklo již roku 1993 partnerství Ackermann-Gemeinde v diecézi Freiburg s diecézí Plzeň, která byla v témže roce založena, s katolíky v diecézi Plzeň, a díky tomuto také iniciativa, která byla důrazně podporována již dřívějším freiburským arcibiskupem Oskarem Saierem a kapitulárem Dr. Wolfgangem Sauerem. Vybudování a rozšíření této spolupráce je především zásluhou Wenera Tampeho a Rolanda Stindla.

Již 20 letech zde tedy existuje rovnocenné partnerství. Členi Ackermann-Gemeinde Freiburg jezdí minimálně jednou ročně do Plzně a přátelé z Plzně přicházejí pravidelně na Waldhofske shromáždění i Svatojánskou pout' v Ettlingenu. Ackermann-Gemeinde je ale také spoluorganizátorem Dnů české kultury ve Freiburgu a spolupracuje s Roncalli-Forem v Karlsruhe, stejně jako i s jinými kooperačními partnery (např. s Univerzitou Freiburg a s Pedagogickou vysokou školou ve Freiburgu). Plánování a organizace takovéto spolupráce leží v rukou naší horlivé a kompetentní jednatelky Heidrun Rothmaier.

Vedle víkendů pro rodinu v domě svatého Bernarda / St. Bernhard v Rastattu má Ackermann-Gemeinde také velmi aktivní spolek mládeže, Junge Aktion; v němž se setkávají mladí lidé z Německa, Česka

a Slovenska, kteří se zasazují o pokojné soužití národů v Evropě a rádi se zabývají společenskými a náboženskými otázkami.

Svatojánská pouť, kterou před lety obnovila Ackermann-Gemeinde společně s Kolpingovou rodinou v Ettlingenu – opatrovateli této slavnosti jsou náš duchovní rádce Dr. Ludwig Weiß a Werner Tampe, tvoří most mezi včerejškem a dneškem a připomíná 1000letou symbiózu Čechů a Němců v Čechách. Pouť také dokládá, že je naše sdružení hluboce zakořeněno i v Bádensku. V roce 1999 bylo založeno Sdružení Ackermann-Gemeinde jako sesterská organizace na české straně, která se prezentuje přednáškami, semináři a diskuzemi v české církvi a společnosti. Jako samostatný spolek s vlastní kanceláří a sídlem v Praze je pro nás důležitým kooperačním partnerem.

Za své aktivity obdržela Ackermann-Gemeinde v diecézi Freiburg nejen všeobecné uznání, ale i slova nejvyšší chvály z politických i církevních míst. Při příležitosti **50. Waldhofskeho shromáždění v roce 2004** ocenil ministerský předseda Erwin Teufel vyhnance za zřeknutí se pomsty a odplaty, i za jejich brzké nasažení za sjednocenou Evropu. Smíření začíná podle Teufela setkáním člověka s člověkem. Partnerství Ackermann-Gemeinde Freiburg s katolíky v biskupství Plzeň je pro to výborným příkladem.

Vytrvalá práce nese dobré ovoce

Při diecézním dni, 8. listopadu 2009, oslavila Ackermann-Gemeinde v Rastattu 60leté výročí své působení v arcidiecézi Freiburg. V pozvánce se diecézní předsednictvo vyjádřilo následovně: „Už 60 let se zasazujeme o mír a smíření v centru Evropy a smíme k naší velké radosti říct, že naše vytrvalá práce nese pozvolna dobré ovoce. Bezpráví a utrpení způsobené

Beständige Arbeit trägt gute Früchte

Am 8. November 2009 feierte die Ackermann-Gemeinde in einem Festakt bei ihrem Diözesantag in Rastatt ihr 60-jähriges Bestehen in der Erzdiözese Freiburg. Im Einladungsschreiben formulierte der Diözesanvorstand: „Über 60 Jahre setzen wir uns nun schon für Frieden und Versöhnung in der Mitte Europas ein und dürfen zu unserer großen Freude feststellen, dass unsere beständige Arbeit allmählich gute Früchte trägt. Unrecht und Leid der Vertreibung sollen bei der Gestaltung der Zukunft Europas nicht ausgeblendet werden oder gar vergessen werden, aber der Bau von Brücken zu unseren östlichen Nachbarn in der Europäischen Union ist inzwischen mit Gottes Hilfe weit fortgeschritten. Die westlichen Brückenpfeiler sind von der älteren Generation seit langem errichtet worden, und nun gilt es, die östlichen Brückenpfeiler durch die von der Geschichte unbelastete Jugend so fest zu gründen und zu stärken, damit diese Brücken auch große Belastungen aushalten und nicht wieder einstürzen. Unser Schutzpatron, der hl. Nepomuk, der auch in unserer Erzdiözese von vielen Brücken grüßt, ist uns hier durch seine Standhaftigkeit Vorbild und Ansporn.“

In einem Grußwort lobte der Generalvikar des Erzbistums Freiburg, Dr. Fridolin Keck, die Ackermann-Gemeinde Freiburg als „Brückenbauer für ein christliches Europa“. Indem sich die Ackermann-Gemeinde „der Gestaltung der Zukunft gleichermaßen verpflichtet weiß wie der Auseinandersetzung mit der Vergangenheit“, verwirklicht sie einen Gedanken, den Erzbischof Dr. Robert Zollitsch als Vorsitzender der Deutschen Bischofskonferenz und Erzbischof Dr. Jozef Michalik als Vorsitzender der Polnischen Bischofskonferenz in einer Erklärung zum 70. Jahrestag des Beginns

des Zweiten Weltkriegs so formuliert haben: „Erinnerung kettet uns nicht an die Vergangenheit, sie macht uns frei für die Zukunft“. Wo dies geschehe, werde Verständigung, Versöhnung und Friedensarbeit möglich – für all das stehe die Ackermann-Gemeinde, schrieb Keck.

Der Gründer und Organisator des Diözesanverbandes, Ehreuvorsitzender Fritz Baier, sagte in einem Rückblick auf die 1960er-Jahre: „Wir wollten nicht Dynamit, sondern Baustein sein mit geistig-sittlicher Ausrichtung, keine Massenorganisation, vielmehr als Sauerteig im deutschen Volk wirken“. Baier appellierte an die Jugend, diesen Weg weiterzugehen, Baustein im geeinten Europa zu sein und so einen Beitrag für Heimat und Kirche zu leisten.

Nach den Worten von Bundesgeschäftsführer Matthias Dörr ist „der Prozess der Versöhnung noch nicht abgeschlossen“. Dies könne man gut in den Medien verfolgen. Er formulierte als Aufgabe für die Christen in Deutschland und Tschechien das Hineinwirken in die jeweiligen säkularisierten Gesellschaften, das Aufarbeiten der Volksgruppenthematik und den Verweis auf die christlichen Werte. Weiter schrieb Dörr: „Die Ackermann-Gemeinde hat beherzt die Grundpfeiler einer europäischen Friedensarbeit aus der bedeutenden Friedenszyklika von Papst Johannes XXIII. – Wahrheit, Freiheit, Gerechtigkeit und Liebe – aufgegriffen und wird sie auch zukünftig in ihrer Arbeit umsetzen. Dankbar stellen wir fest, dass unsere junge Generation die friedensstiftende Arbeit unserer Gemeinschaft entschlossen und mit eigenen Ideen weiterführt und weiterentwickelt.“

Erich G. Pohl, Diözesanvorsitzender der Ackermann-Gemeinde Erzdiözese Freiburg

Hinweis:

Die Geschichte der Ackermann-Gemeinde wird eingehend geschildert im Heft 38 der Schriftenreihe der Ackermann-Gemeinde, Raimund Paleczek (Hrsg.), Die Ackermann-Gemeinde, Integration und Dialog – Sechs Jahrzehnte Friedensarbeit, München 2007.

vyhnáním nesmí být při vytváření budoucnosti Evropy přehlíženo, či dokonce zapomenuto, ale výstavba mostů k našim východním sousedům v Evropské unii s pomocí Boží velmi pokročila. Mostní pilíře na západě jsou starší generací už odedávna vystavěny, teď nezbyvá než dát těm východním skrze mládež, na které neleží tíha historie, pevné základy a posílit je, aby tyto mosty vydržely i velkou zátěž a opět se nezbortily. Náš patron, Sv. Nepomuk, jenž také v naší diecézi zdraví ze spousty mostů, slouží díky své vytrvalosti jako vzor a motivace.“

Při oficiálním přivítání ocenil generální vikář arcidiecéze Freiburg Dr. Fridolin Keck spoečenství Ackermann-Gemeinde Freiburg jako „stavitele mostů pro křesťanskou Evropu“. Protože si je Ackermann-Gemeinde vědoma, že „je vytváření budoucnosti Evropy stejně zavázána jako vyrovnání se s minulostí“, uskutečňuje myšlenku, kterou formuloval arcibiskup Dr. Robert Zollitsch, předseda Německé biskupské konference, a arcibiskup Dr. Jozef Michalik, předseda Polské biskupské konference, v prohlášení k 70. výročí začátku 2. světové války: „Vzpomínky nás nepoutají k minulosti, ale osvobozují nás pro budoucnost.“ Kde se tomu děje, tam se stává možným také dorozumění, smíření a mírová práce – Ackermann-Gemeinde je toho důkazem, napsal Keck.

Zakladatel a organizátor diecézního spolku, čestný předseda Fritz Baier, řekl při ohlédnutí na 60. léta: „Nechtěli jsme být dynamit, ale stavební kámen s duchovním a mravním zaměřením, nechtěli jsme působit jako masová organizace, spíše jako kvas v německém národu.“ Baier apeloval na mládež, aby šla dále touto cestou, aby i nadále byla stavebním kamenem ve sjednocené Evropě, a přispěla tak svou trochou vlastní a církvi.

Podle slov spolkového jednatele Matthiase Dörra „není proces smíření ještě uzavřen.“ To lze sledovat i v médiích. Působení v současných sekularizovaných společnostech, zpracovávání tematiky národnost-

ních skupin a odkaz na křesťanské hodnoty je podle Dörra úkolem dnešních křesťanů v Německu i Česku. Dále také píše: „Ackermann-Gemeinde odvážně přijala za své základní pilíře evropské mírové práce, kterými jsou podle encykliky papeže Jana XXIII. pravda, svoboda, spravedlnost a láska, a které se i v budoucnu promítnou do její práce. S vděčností můžeme prohlásit, že i naše mladá generace odhodlaně pokračuje v mírové činnosti naší organizace a rozvíjí ji vlastními nápady.“

Erich G. Pohl
předseda Ackermann-Gemeinde v
arcidiecézi Freiburg

Šest desetiletí ve službě smíření:
naše diecézní předsednictvo (zleva):
Sechs Jahrzehnte im Dienst der Versöhnung:
unsere Diözesanvorsitzenden v. l. n. r.
Roland Stindl; Fritz Baier (+), Erich Pohl,
Brigitte Ziegler (+), Werner Tampe

Upozornění:
Historie Ackermann-Gemeinde je podrobně popsána v sešitu 38 písemné řady Ackermann-Gemeinde, Raimund Paleczek (vydavatel), Ackermann-Gemeinde, Integreace a dialog – Šest desetiletí mírové práce, Mnichov 2007

DIASPORA IN DER HEIMAT DES PILS – 20 JAHRE BISTUM PILSEN

Pilsen – Im bekanntesten Unternehmen der Stadt ist Pilsens höchster kirchlicher Würdenträger ein alter Bekannter: Mehrfach schon war Bischof František Radkovský in der Pilsner-Urquell-Brauerei, um einen Sud des weltberühmten Biers zu segnen. In diesem Frühjahr durfte der Oberhirte sogar selbst Hand anlegen, als Pilsner Urquell zum 20-jährigen Bestehen der Diözese Pilsen eigens eine Charge Jubiläumsbier braute.

Während die Diözese ihren 20. Geburtstag feiert, blickt das Urquell schon auf eine 170-jährige Tradition zurück. Die Bemühungen, in Westböhmen ein Bistum zu gründen, reichen allerdings noch viel weiter in die Geschichte zurück. Schon König Wenzel IV. wollte Ende des 14. Jahrhunderts eine Diözese mit Sitz in Kladrau (Kladruhy) errichten – in erster Linie, um den Einfluss des Prager Erzbischofs Johann von Jenstein zu schmälern. Zur Gründung des Bistums sollte das Vermögen des Klosters Kladrau dienen, dessen Abt im Sterben lag. Der König setzte sich dafür ein, dass einer seiner Vertrauten zum neuen Abt gewählt wird und schließlich auch den neuen Bischofsstuhl in Besitz nimmt.

Die Mönche aber wählten ihren Mitbruder Olen zum Abt. Noch ehe Wenzel IV. davon erfuhr und dagegen vorgehen konnte, bestätigte Johannes von Nepomuk, Generalvikar des Prager Erzbischofs, die Wahl, die damit rechtskräftig wurde. Damit vereitelte er die Pläne des Königs – wofür Johannes von Nepomuk schließlich mit dem Leben bezahlen sollte.

Neuer Anlauf nach der Wende

Über die Jahrhunderte folgte eine Reihe weiterer Versuche, ein westböhmisches Bistum zu errichten, mal mit Sitz in Pilsen, mal in Klattau (Klátovy). Doch die wiederholten Bemühungen von Herrschern und Kirchenmännern scheiterten stets am Widerstand des jeweiligen Stadtrats, der keine weitere Obrigkeit neben sich dulden wollte.

Kurz nach dem Fall des Eisernen Vorhangs beschlossen die tschechischen Bischöfe schließlich, zwei neue Bistümer zu errichten. Papst Johannes Paul II. entsprach dem Wunsch: Am 31. Mai 1993 gründete er die Diözese Pilsen, drei Jahre später folgte das Bistum Ostrau-Troppau (Biskupství ostravsko-opavské).

Entstanden ist die Diözese Pilsen im Wesentlichen aus den westlichen Teilen des Prager Erzbistums und der Diözese Budweis (České Budějovice). Schutzpatron ist der selige Hroznata von Ovenec, ein Adliger, der zu Zeiten der Wende vom 12. zum 13. Jahrhundert in Westböhmen lebte und unter anderem das Kloster Tepl stiftete. Heute leben rund 200.000 Katholiken im Bistum Pilsen – so wenige wie in keiner der anderen sieben Diözesen der Tschechischen Republik.

Öffnung der Kirche

Geleitet wird das zweitjüngste tschechische Bistum seit seiner Gründung von Radkovský. Dass gerade einmal ein Prozent der Bevölkerung regelmäßig Gottesdienste besucht, ist aus Sicht des Bischofs nicht unbedingt ein Nachteil seiner Diözese: Sie bestehe aus Menschen, die nicht nur deswegen in die Kirche gingen, weil sie entsprechend erzogen worden seien.

DIASPORA VE RODIŠTI PLZEŇSKÉHO PIVA – 20 LET DIECÉZE PLZEŇSKÉ

Plzeň – V nejznámějším podniku města je nejvyšší plzeňský církevní představitel starý známý: vícekrát už navštívil biskup František Radkovský plzeňský pivovar Prazdroj, aby tu požehnal várku světoznámého piva. Na jaře tohoto roku mohl dokonce vrchní pastýř osobně přiložit ruku k dílu, když se vařil Plzeňský Prazdroj jako jubilejní várka k dvacátému výročí vzniku diecéze.

Zatímco diecéze slaví teprve své 20. narozeniny, má za sebou Prazdroj už 170tiletou tradici. Snahy založit v západních Čechách biskupství sahají ovšem mnohem dále do historie. Už král Václav IV. chtěl zřídit koncem 14. století diecézi se sídlem v Kladrubech – v první řadě proto, aby omezil vliv pražského arcibiskupa Jana z Jenštejna. K založení biskupství měl sloužit majetek kláštera, jehož opat právě zemřel. Král se zasazoval o to, aby byl jeden z jeho důvěrníků zvolen novým opatem a nakonec také dosazen na biskupský stolec.

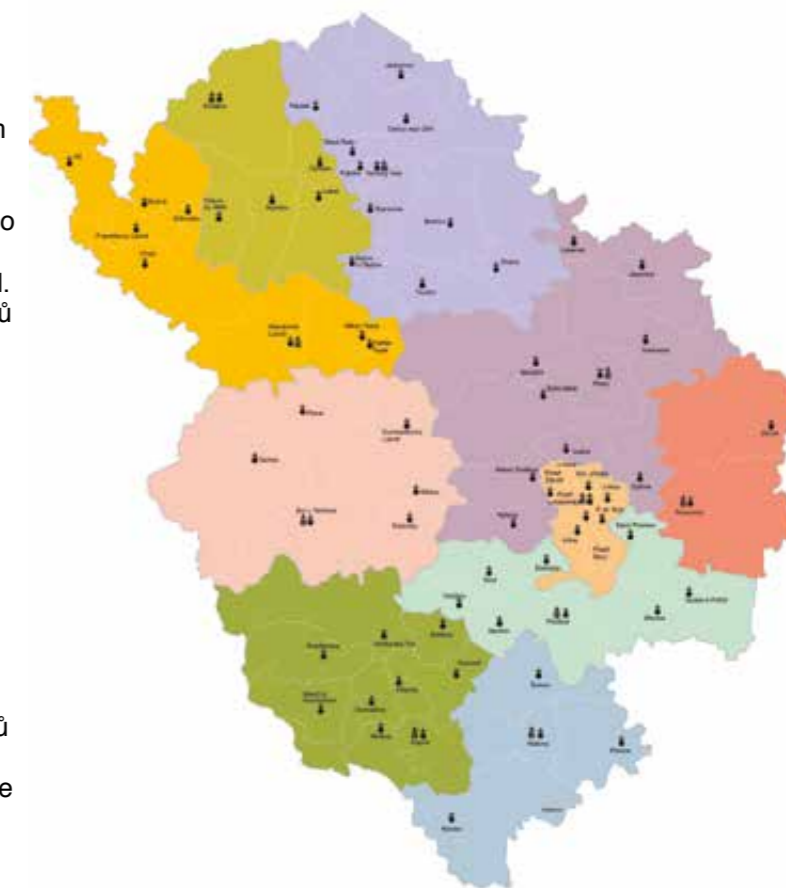
Mniši si ale zvolili za opata svého spolubratra Olena. Dříve než se o tom dozvěděl Václav IV. a mohl něco podniknout, potvrdil volbu Jan z Nepomucký, generální vikář pražského arcibiskupství, a tím se stala volba právoplatnou. Za to, že zhatil královy plány, zaplatil nakonec Jan Nepomucký svým životem.

Nový rozběh po převratu

Po staletí následovala řada dalších pokusů o zřízení západočeského biskupství, jednou se sídlem v Plzni, jindy v Klatovech. Avšak opakované snahy panovníků a církevních představitelů vždy ztroskotaly kvůli odporu tehdejší městské rady, která nechtěla vedle sebe trpět další vrchnost.

Krátce po pádu železné opony se čeští biskupové konečně rozhodli zřídit dvě nová biskupství. Papež Jan Pavel II. vyhověl jejich přání: 31. května 1993 založil Diecézi plzeňskou, o tři roky později následovalo Biskupství ostravsko-opavské.

Plzeňská diecéze vznikla převážně ze západní části Arcidiecéze pražské a Diecéze Českobudějovické. Patronem se stal blahos-

Die Gläubigen hier seien Menschen, „die sich entschieden haben, Christus nachzufolgen“, betont der Bischof. „Sie nehmen es als ihre Lebensentscheidung – das ist sehr wichtig und sehr schön. Wir sind nicht viele, wir sind wenige, das ist wahr, aber das ist wie ein Hefeteig.“

Läuten zum Lobe Gottes: neue Glocken der Kathedrale

sich Schwestern und Brüder mehrerer Ordensgemeinschaften im Bistum nieder, ein Diözesanmuseum wurde eröffnet.

„Mit Vertrauen und Hoffnung“

Glücklich ist der Bischof auch über die grenzüberschreitenden Kontakte seiner Diözese – zum benachbarten Bistum Regensburg sowie zur

Diözese Freiburg, „dank der dortigen Ackermann-Gemeinde“, wie er kürzlich seinem Bistumsblatt sagte. Die gute Beziehung zu den Heimatvertriebenen hob Radkovský besonders hervor: Sie seien größtenteils nicht verbittert, sondern kämen gerne immer wieder zurück und hätten viele Kirchen repariert.

Das 20. Bistumsjubiläum wurde in Pilsen unter dem Motto „Mit Vertrauen und Hoffnung“ ausgiebig gefeiert: Mit mehreren großen Gottesdiensten, einem Bildband, einem großen Bürgerfest auf dem Platz der Republik – und schließlich auch mit dem eigens gebrauten Jubiläumsbier. „Wenn man Pilsen sagt, dann denkt man ein bisschen auch ans Bier“, sagte Bischofsvikar Krzysztof Dędek dem Tschechischen Rundfunk. „Daher haben wir Vertreter der Brauerei gebeten, sich unserer Aktion anzuschließen.“ Fotos zeigen Bischof Radkovský nicht nur, wie er in der Brauerei einen Segen spendet. Zu sehen ist auch, wie er selbst Hopfen in einen Kessel füllt. Entstanden ist laut Dędek ein halbdunkles Lagerbier mit 13 Prozent Stammwürze und einem aussagekräftigen Namen: Bischofs-Lager.

Petr Jerabek

lavený Hroznata z Ovence, šlechtic, který žil na přelomu 12. a 13. století v západních Čechách a mimo jiné založil klášter Teplá. Dnes je v Diecézi plzeňské kolem 200 000 katolíků – nejméně ze všech diecézí České republiky.

Otevírání církve

Druhá nejmladší česká diecéze je od svého založení vedena biskupem Radkovským. Že právě jen jedno procento obyvatelstva navštěvuje pravidelně bohoslužby, není z pohledu biskupa pro diecézi bezpodmínečně nevýhodou: sestává z lidí, kteří nechodí do kostela jen proto, že byli tímto způsobem vychováni. Věřící jsou zde lidé, „kteří se rozhodli následovat Krista“, zdůrazňuje biskup. „Přijímají to jako své životní rozhodnutí – to je velmi důležité a velmi krásné. Není nás mnoho, je nás málo, to je pravda, ale jsme živým kvasem.“

Diecéze se však nechce omezovat jen na toto angažované jádro. „Musíme věnovat pozornost i těm, kteří přijdou do kostela jen o Vánocích, musíme s nimi mluvit o víře,“ říká Radkovský. Intenzivně se biskup zasazuje o otevřenou církev. Většina církevních staveb vznikala v době, kdy se většina lidí hlásila k víře. I když je to dnes zcela jinak, „musíme o toto dědictví společně pečovat“. Proto je důležité, pořádat v kostelech kulturní akce a zvát na ně ty, kteří by jinak na bohoslužbu nepřišli.

Ve srovnání se svou krátkou historií už zaznamenalo biskupství mnohé úspěchy: ještě v roce založení začala pracovat Diecézní charita, k tomu bylo uvedeno do života Diecézní centrum mládeže. Za léta se v diecézi usadili bratři a sestry mnoha řeholních společenství, bylo otevřeno Diecézní muzeum.

S důvěrou a nadějí

Nové katedrální zvony k chvále Boží

Vděčný je biskup také za přeshraniční kontakty své diecéze – se sousední diecézí Řezno/Regensburg, stejně jako s arcidiecézí Freiburg „díky tamější Ackermann-Gemeinde,“ jak nedávno řekl ve Zpravodaji plzeňské diecéze. Dobré vztahy k vyhnaným z vlasti Radkovský

obzvláště zdůrazňuje: ti nejsou většinou zahořklí, ale přicházejí rádi opět zpátky a opravili mnoho kostelů.

20. výročí biskupství s mottem „S důvěrou a nadějí“ bylo v Plzni vydatně oslaveno: mnohými slavnostními bohoslužbami, obrazovou publikací, festivalem na náměstí Republiky – a konečně také zvlášť uvařenou jubilejní várkou piva. „Když se řekne Plzeň, myslí se tím tak trochu také pivo“, řekl biskupský vikář Krzysztof Dędek Českému rozhlasu. „Proto jsme požádali zástupce pivovaru, aby se k naší akci připojili.“ Fotografie ukazují biskupa Radkovského nejen, jak v pivovaru uděluje požehnání. K vidění je také, jak osobně sype chmel do kotle. Tak vznikl podle Dedeka polotmavý ležák se 13ti procentním chmelovým výtažkem a výmluvným názvem: Biskupský ležák.

Petr Jerabek

Biskupství plzeňské v číslech:
Rozloha: 9236 čtverečních kilometrů
Celkový počet obyvatel: 819 000
Katolíků: 204 600
Kostelů a kaplí: 574
Kněží: 97

(Zdroj: Česká biskupská konference)

Beschränken will sich die Diözese auf diesen engagierten Kern freilich nicht. „Wir müssen auch auf jene achten, die nur an Weihnachten in die Kirche kommen, müssen mit ihnen über den Glauben sprechen“, sagt Radkovský. Intensiv bemüht sich der Bischof auch um eine offene Kirche. Die meisten Kirchenbauten seien in einer Zeit entstanden, als sich ein Großteil der Menschen zum Glauben bekannt habe. Auch wenn das heute ganz anders sei, „müssen wir dieses Erbe gemeinsam pflegen“. Deshalb sei es wichtig, in den Kirchen kulturelle Aktivitäten zu veranstalten und dazu auch jene einzuladen, die zu Gottesdiensten sonst nicht kämen.

In seiner vergleichsweise jungen Geschichte hat das Bistum schon viele Erfolge verbucht: Noch im Gründungsjahr nahm die Caritas der Diözese ihre Arbeit auf, zudem wurde das Jugendzentrum des Bistums ins Leben gerufen. Über die Jahre ließen

„Mit Vertrauen und Hoffnung“: Bürgerfest zum 20. Bistumsjubiläum

SCHWIERIGES ERBE UND LEBENDIGE WIRKLICHKEIT – KIRCHENDENKMÄLER IN DER PILSNER DIÖZESE

In der Geschichte der Menschheit erlitten Kirchenbauten schwierige Schicksale. Auf der einen Seite waren sie immer Objekte der Pflege, Liebe und Verehrung der Ortsansässigen und oftmals auch der Bewunderung der Besucher. Gleichzeitig aber waren sie ein Lockmittel für Habgierige, die sich gerne in allen Eroberungstreitkräften der Welt versammelten. Diese Bauten waren ein sichtbares Zeichen religiöser Überzeugung der Einwohner und wurden deshalb oftmals Ziel feindlicher Übergriffe.

Wie aber entstand in Böhmen nach dem Zweiten Weltkrieg überhaupt eine Atmosphäre, in der es normal war, Kirchen und Kapellen zu zerstören – das eigene Kulturgut – und die Überzeugung der eigenen Leute und ihre Beziehung zur Heimat mit Füßen zu treten? Erster Anstoß für dieses unselige Phänomen war die Vertreibung der hier ansässigen deutschen Einwohner, wodurch die natürlichen Beziehungen in menschlichen Ansiedlungen und in der Landschaft ausgerottet wurden. Die zweite Ursache war der „Eiserne Vorhang“ und die Annektierung des breiten Grenzgebietes. Vielerorts packten die Einwohner nach kurzer Zeit wieder ihre Koffer und zogen fort. Nach ihrem Weggang wurden die Grenzdörfer gezielt zerstört mit der Begründung, sie könnten dem angreifenden Feind Schutz gewähren.

Dritte Ursache war die massive kommunistische antireligiöse Kampagne, die mit der Verfolgung und Festnahme von Priestern und weiteren unbequemen Menschen verbunden war, und der nach und nach ein Großteil der Einwohner zum Opfer fiel. Das Ergebnis dieser Kampagne

ist, dass sich heutzutage nur ein Drittel der Einwohner als gläubig versteht und nur 1% der Menschen in Westböhmen als aktive Katholiken in Erscheinung tritt. Es ist offensichtlich, dass der schlechte Zustand der Kirchen nur die Tatsache verdeutlicht, dass sie eigentlich nicht benötigt werden.

Dankbar für vielfältige Hilfe

In der Pilsner Diözese wurden seit dem Jahr 1945 64 Kirchen und einige Hundert Kapellen niedergeworfen. Weitere fast 140 Kirchen verfallen allmählich, was fast 30 % der 480 erhaltenen Kirchen ausmacht. Nach und nach werden aus verschiedenen Quellen Mittel für die schlichte Rettung und allmählich auch für die Restaurierung der Kirchen gewonnen. Wir sind dankbar für die Hilfe unserer Landsleute, der Ackermann-Gemeinde, die freundliche Unterstützung des Bistums Regensburg und weiterer Institutionen und Privatpersonen. Bei vielen Kirchen ist die Restaurierung so weit fortgeschritten, dass sie bereits als vollständig erneuert bezeichnet werden können. Großen Anteil haben die Anstrengungen Hunderter Freiwilliger und Begeisterter, die sich meist in Bürgerinitiativen zusammenschließen und zugunsten dieser Bauten arbeiten. Unter ihnen befinden sich auch Mitbürger, die unseren Glauben nicht teilen, sich aber des christlichen Erbes bewusst sind, das auch ihres ist. Sie haben verstanden, dass der Begriff Heimat nicht nur das Wohnzimmer mit dem Fernseher meint, sondern eine komplexe Struktur des gesamten Wohnortes mitsamt seinen Bauten und deren Geschichte, die die Heimat verkörpern. Wir überwinden das schwierige Erbe, das uns vom totalitären kommunistischen Regime hinterlassen wurde.

Die Trappisten von Nový Dvůr

In die Erneuerung der geistlichen Basis unserer Heimat brachte sich auch ein strenger Zweig der Zisterzienser ein – die Trappisten. Aus der Entfernung von Tausenden Kilometern nahmen sie durch tschechische Mitbrüder, die Mitglieder ihres Klosters in Sept Fons in Frankreich wurden, die überlieferte

NÁROČNÉ DĚDICTVÍ A ŽIVOUcí SKUTEČNOST – CÍRKEVNÍ PAMÁTKY V PLZEŇSKÉ DIECĚZI

V historii lidstva měly církevní stavby složité osudy. Na jednu stranu byly vždy předmětem péče, lásky a úcty místních obyvatel a mnohdy i předmětem obdivu návštěvníků. Zároveň však i lákadlem pro chamtivce, kteří se rádi shromažďovali ve všech dobovatelských armádách světa. Tyto stavby byly viditelným znamením náboženského přesvědčení obyvatel a proto se stávaly i cílem jemu nepřátelských aktivit.

Jak vlastně vznikla v Čechách po 2. světové válce atmosféra, v níž bylo normální ničit kostely a kaple, své vlastní kulturní bohatství a pošlapávat přesvědčení vlastních lidí a jejich vztah k domovu? Prvním hybatelům neblahého jevu bylo vyhnání zde usídleného německého obyvatelstva, které vykořenilo přirozené vztahy v lidských sídlech i v krajině. Druhou příčinou bylo spuštění „železné opony“ a zabránění širokého území při hranici. Na mnohých místech si obyvatelé po krátkém čase opět balili kufry a stěhovali se pryč. Po jejich odchodu byly příhraniční vesnice cíleně bořeny s odůvodněním, že by mohly poskytnout oporu útočícímu nepříteli.

Třetí příčinou byla masivní komunistická protináboženská kampaň, spojená s pronásledováním a vězněním kněží a dalších nepohodlných lidí, které postupně podlehl velká část obyvatel. Jejím výsledkem je, že se v současnosti za věřící považuje asi jedna třetina obyvatel a v západních Čechách se jako aktivní katolíci projevuje 1% lidí. Je zřejmé, že špatný stav kostelů prohlubuje skutečnost, že vlastně nejsou zapotřebí.

Vděční za všestrannou pomoc

V Plzeňské diecézi bylo od roku 1945 zbořeno 64 kostelů a několik stovek kaplí. Další téměř 140 kostelů se dnes blíží konci svého fyzického života,

což je téměř 30% ze 480 zachovaných kostelů. Postupně jsou z různých zdrojů získávány prostředky na prostou záchranu a postupně i na celkovou obnovu. Jsme vděční za pomoc krajanů, sdružení Ackermann Gemeinde, přátelské pomoci biskupství v Řezně/Regensburg a dalších institucí i soukromníků. U mnoha kostelů opravy postoupily tak daleko, že je možné považovat je za úplně obnovené. Velký význam má úsilí stovek dobrovolníků a nadšenců, kteří nejčastěji sdružení v občanských sdruženích, pracují ve prospěch těchto staveb. Jsou mezi nimi i spoluobčané, kteří s námi nesdílejí víru, ale uvědomují si křesťanské dědictví, které je i jejich a také, že pojem domov, není jen obývací pokoj s televizí, ale složitá struktura širšího bydliště včetně staveb a jejich historie, které domov zosobňují. Překonáváme těžké dědictví, které nám zanechal komunistický totalitní režim.

Cisterciáci z Nového Dvora

Do obnovy duchovní podstaty naší země se zapojila i přísná odnož cisterciáků – trapisté. Ze vzdálenosti tisíce kilometrů, skrze české bratry, kteří se stali členy kláštera v Sept Fons ve Francii, přijali dávný cíl původních cisterciáckých bratří přinášet Kristovo poselství i tam, kde se pro něj nezdála dobrá půda. Po velmi obtížném hledání vhodného místa pro založení nového kláštera na celém území naší republiky, které by splňovalo podmínku odloučenosti od příliš civilizovaného prostředí, byl vybrán zdevastovaný Nový Dvůr nedaleko kláštera v Teplé v karlovarské části diecéze.

Duchovní rozkvet:
Trapisté z Nového Dvora

Bestimmung der ursprünglichen Zisterzienserbrüder an, die Botschaft Christi auch dorthin zu bringen, wo es dafür keine fruchtbare Erde zu geben schien. Nach langwieriger Suche in der gesamten Republik nach einem geeigneten Platz zur Gründung eines Zisterzienserklosters wurde Nový Dvůr ausgewählt. Der kleine Ort unweit des Klosters Teplá/Tepl im Karlsbader Teil der Diözese erfüllte durch seine Abgeschiedenheit von der zivilisierten Welt die wichtigste Bedingung.

Dieses Anwesen war früher der Wirtschaftshof des Prämonstratenserklosters in Tepl, der nutzlos verfiel, obwohl es sich hier um ein Kulturdenkmal handelt, das zu Beginn der zweiten Hälfte des 18. Jahrhunderts im barocken Stil erbaut wurde. Der Erbauer des Gebäudes ist unbekannt, doch es kann als gesichert angenommen werden, dass es sich um einen Baumeister aus dem Umfeld von Kilian Ignaz Dientzenhofer handelt. Der Hof wurde zum Kernpunkt des neuen Klosters. Die Gliederung in vier Flügel entspricht dem traditionellen Schema eines Zisterzienserklosters. Beim Wiederaufbau wurde ein Teil restauriert, der größte Teil aber neu erbaut, vor allem die Klosterkirche. In der ehemaligen Schäferei wurde eine Klosterherberge für Besucher errichtet und auf der Südseite wird zurzeit ein Wirtschaftshof restauriert, um durch die Arbeitstätigkeit der Mönche die Deckung ihres Lebensunterhalts sicherzustellen. Im Gesamtkonzept fehlt der Bau einer Kapelle für die Besucher des Klosters.

Die Architektur des Gebäudes entspringt der Tatsache, dass es sich um einen Bau in einer Gegend mit geschichtsträchtiger, denkmalgeschützter Bebauung handelt. Nicht weniger wichtig sind aber auch Traditionen der Gestaltung von Zisterzienserkloostern, die ihren eigenen künstlerischen, kompositorischen wie

auch funktionalen Gesetzmäßigkeiten folgen. Die architektonische Lösung ist das Ergebnis der Zusammenarbeit des Ordens mit den Architekten John Pawson aus London und Jan Soukup aus Pilsen/Plzeň. John Pawson ist eine Persönlichkeit von Weltformat und seine Konzeption, die der Philosophie des sog. Minimalismus entstammt, liegt dem Leben der Mönchgemeinschaft besonders nahe.

Ein Diözesanmuseum für Pilsen

Es ist offensichtlich, dass sich im Laufe der Jahre – und zu diesen kann man auch die letzten 24 Jahre der Freiheit zählen – die Menschen in unserem Land von Gott und der christlichen Kultur entfremdet haben; sie nehmen diese zwar wahr, finden sich aber nicht in ihr zurecht. Deshalb wurde in Pilsen im ehemaligen Franziskanerkloster das Museum für Kirchenkunst der Pilsener Diözese eröffnet, kurz Diözesanmuseum. Das Ziel des Museums ist es nicht nur, die innerhalb der Kirche entstandenen Kunstwerke vorzustellen, sondern vor allem die Gedankenwelt der Christen so zu erklären, dass der Besucher versteht, dass ihm diese eigentlich bekannt ist, dass das Christentum lebendige Wirklichkeit ist und er es nur nicht weiß. Damit er seine Wurzeln erkennt und sie als die eigenen annimmt.

Als das Kloster 1991 den Franziskanern zurückgegeben wurde, lehnten sie es als zu anspruchsvolles und bindendes Objekt ab, das nicht ihnen dienen würde, sondern sie ihm. Es wurde daher vom Bistum Pilsen übernommen, das eine Nutzungsmöglichkeit suchte, die im Einklang mit der Atmosphäre des siebenhundert Jahre alten Areals mit seinen kostbaren historischen Räumlichkeiten stand. Der Architekt Jan Soukup schlug Bischof František Radkovský im Jahre 1994 ein Diözesanmuseum als geeignete Verwendung eines Teils des Klosters vor und der Bischof antwortete, das sei auch sein Gedanke. – Alles schien auf einem guten Weg, doch dieser sollte noch lang werden.

Tato nemovitost bývala hospodářským dvorem premonstrátského kláštera v Teplé, který chátral bez užitku, ačkoliv je nemovitou kulturní památkou, postavenou v barokním slohu těsně po polovině 18. století. Autor stavby není znám, ale lze důvodně předpokládat, že se jedná o stavitele z okolí Kiliána Ignáce Dientzenhofera.

Dvůr se stal základem nového kláštera. Jeho čtyřkřídlá dispozice odpovídá tradičnímu schématu cisterciáckého kláštera. Při realizaci obnovy byla část restaurována, ale z větší části postavena jako novostavba, zejména pak klášterní kostel. V bývalém ovčínu je zřízen klášterní hospic pro návštěvníky a na jižní straně je v současné době realizován hospodářský dvůr, v němž bude zajišťována pracovní činnost pro obživu mnichů. Z celkového záměru chybí postavit kapli pro hosty kláštera.

Architektura stavby vychází ze skutečnosti, že se jedná o stavbu v místě s historickou, památkově chráněnou zástavbou. Neméně důležité však jsou i tradice tvorby cisterciáckých klášterů, které mají své zákonitosti výtvarné, skladebné a funkční. Architektonické řešení je výsledkem spolupráce řádu

s anglickým architektem Johnem Pawsonem z Londýna a architektem Janem Soukupem z Plzně. Architekt John Pawson je tvůrčí osobností světového formátu a jeho koncepce, vycházející z filosofie tzv. minimalismu je zvláště blízká životu mnišské komunity.

Muzeum pro plzeňskou diecézi

Je zřejmé, že v průběhu let, a lze k nim přičíst i posledních dvacet čtyři let svobody, se lidé v naší zemi odcizili Bohu a křesťanské kultuře, kterou sice vnímají, ale neorientují se v ní. Proto bylo v Plzni, v bývalém františkánském klášteře, otevřeno Muzeum církevního umění Plzeňské diecéze, zkráceně – Diecézní muzeum. Cíl muzea je nejen představit umělecká díla vzniklá uvnitř církve, ale především vysvětlit myšlenkový svět křesťana tak, aby návštěvník pochopil, že ho vlastně zná, že křesťanství je živá skutečnost, pouze to neví. Aby nahlédl na své kořeny a přijal je jako vlastní.

Když byl klášter v roce 1991 vrácen františkánům, odmítli jej jako náročný a svazující objekt, který by nesloužil jim, ale oni jemu. Převzalo jej tedy Biskupství plzeňské, které hledalo jeho využití, jež by bylo zároveň v souladu s jeho prostředím sedmisetletého areálu s cennými historickými prostory. Architekt Jan Soukup, navrhl v roce 1994 otci biskupovi Františku Radkovskému jako vhodné využití části kláštera právě pro Diecézní muzeum a otec biskup odpověděl, že je to i jeho myšlenka. Zdálo by se, že vše je na dobré cestě, ale ta byla ještě dlouhá.

Obnova kláštera byla zahájena v roce 1995 a jako první byly opraveny prostory západního křídla pro farnost u katedrály sv. Bartoloměje. V druhé etapě došlo na opravu krovů a střech, které již hrozily zřícením. Třetí etapou bylo využití podkroví kláštera pro byty vedení

1995 wurde mit der Erneuerung des Klosters begonnen. Als Erstes wurde der Westflügel mit den Räumlichkeiten für die Pfarrgemeinde an der Kathedrale St. Bartholomäus erneuert. In der zweiten Etappe wurden der Dachstuhl und die Dächer repariert, die einzustürzen drohten. Die dritte Etappe war durch die Umgestaltung des Dachbodens in Wohnungen der Diözesanleitung und eine kleine Klausur der Schwestern vom Heiligen Kreuz gekennzeichnet. Währenddessen gelang es, die ein Vierteljahrhundert lang geschlossene Ausstellung im Kreuzgang zu erneuern. Dank der Großzügigkeit des Direktors des Westböhmisches Museums PhDr. František Frýda wurden Kunstwerke ausgeliehen, größtenteils gotische und barocke Statuen. Diese wurden um Kunstwerke aus dem Diözesanbestand ergänzt, die aus Sicherheitsgründen aus Kirchen entfernt werden mussten, da diese von Raubüberfällen bedroht waren.

Die auf diese Weise gestaltete Ausstellung, im Grunde eine Galerieausstellung, war in den Jahren 1998 bis 2008 geöffnet.

Die Schatzkammer als Höhepunkt

Die letzte Etappe begann 2009 mit der Renovierung der schönsten Räumlichkeiten des Klosters für das neue Museum für Kirchenkunst der Pilsner Diözese. Es handelt sich vor allem um einen vierflügligen Kreuzgang mit Klostergarten, den Kapitelsaal mit der Kapelle St. Barbara. Die Besichtigungsrouten führt dann über das Refektorium, das für gelegentliche Ausstellungen gedacht ist, in die Kreuzgänge. In ihnen werden auf hochwertigen Kunstwerken aus dem Zeitalter der Gotik die christliche Denkweise und ihre Verhältnisse dargestellt. Der südliche und westliche Kreuzgang dienen der Erklärung der Heiligenproblematik, der nördliche Gang stellt das Leben der Jungfrau

Maria dar und der östliche das Leben Jesu Christi, vor allem sein Leiden und seine Auferstehung. Der Kapitelsaal und die Kapelle St. Barbara sind barjegerlicher Kunstwerke, allein ihre reiche malerische Ausgestaltung ist ein vielsagender Beweis des religiösen Lebens in Pilsen und des hohen Niveaus einheimischer Künstler.

Im oberen Stockwerk wird die Geschichte des Christentums in Westböhmen präsentiert. Zu sehen sind hier die historische Bibliothek und die Räumlichkeiten des ehemaligen Spitals mit der Kapelle, wo die Ausstellung mit der Schatzkammer ihren Höhepunkt erreicht. In der geheimnisvollen Umgebung werden liturgische Gegenstände und Gewänder aus dem 15. bis 20. Jahrhundert präsentiert. Die ehemalige Spitalkapelle wird von einem wunderschönen Bild der Jungfrau Maria von Pollin/Poleň von Lucas Cranach d. Ä. aus dem ersten Viertel des 16. Jahrhunderts beherrscht. In den Nebenräumen beeindruckt eine Bildergalerie mit Altarbildern der Barockmaler Peter Brandl, Karel Škréta und Václav Vavřínek Reiner.

Die feierliche Eröffnung fand am 15. Juni 2012 in Gegenwart von Bischof Msgr. František Radkovský, dem Bürgermeister Martin Baxa, PhDr. František Frýda, dem Direktor des Westböhmisches Museums und Jan Soukup, Mitinitiator und Architekt des Museums, statt. Mit der Eröffnung des Museums wurde die langjährige Erneuerung des bedeutenden Kirchen Denkmals in Pilsen abgeschlossen und die Einwohner der Stadt haben auf diese Weise eine Institution erhalten, auf die Pilsen mit Recht stolz sein kann. Ebenso wichtig ist allerdings, dass das Museum eine überwältigende Fülle an Ausdrücken religiösen Lebens in Westböhmen vorstellen und seine Bedeutung erläutern kann – und das sowohl unseren gläubigen als auch nicht gläubigen Besuchern.

Jan Soukup, Architekt

diecéze a malá klauzura sester řádu sv. Kříže. Mezitím se podařilo obnovit čtvrt století uzavřenou expozici v ambitech. Velkorysostí ředitele Západočeského muzea PhDr. Františka Frýdy byly zapůjčeny umělecké předměty, převážně gotické a barokní sochy. Ty byly doplněny uměleckými díly z fondů diecéze, které musely být z bezpečnostních důvodů odvezeny z kostelů, na které zloději pořádali loupežné nájezdy. Takto pojatá, v podstatě galerijní expozice, byla otevřena mezi roky 1998 - 2008.

Poslední etapa začala v roce 2009 obnovou nejkrásnějších prostor kláštera pro nové Muzeum církevního umění Plzeňské diecéze. Jedná se především o čtyřkřídlý ambit s rajským dvorem, kapitulní síň s kaplí sv. Barbory. Prohlídková trasa

pak vede přes refektář, určený k příležitostným výstavám, do ambítů. V nich je na kvalitních uměleckých dílech, převážně z období gotiky, představeno křesťanské myšlení a vztahy. Jižní a západní ambit slouží pro vysvětlení problematiky světců, severní ambit představuje život Panny Marie a východní život Ježíše Krista, především jeho závěrečné utrpení a oslavení. Kapitulní síň a kaple sv. Barbory je prostá exponátů, sama její bohatá malířská výzdoba je výmluvným dokladem náboženského života v Plzni a vysoké úrovně místních umělců.

V patře je presentovaná historie křesťanství v západních Čechách a je zde k vidění historická knihovna a prostor bývalé nemocnice s kaplí, kde expozice vrcholí v klenotnici. V tajuplném prostředí jsou představeny liturgické předměty a roucha od 15. do 20. století. Bývalé nemocniční kapli vládne nádherný obraz Panny Marie Poleňské od Lucase Cranacha st. z první čtvrtiny 16. století. Ve vedlejších prostorách zaujme obrazárna s oltárními obrazy barokních malířů Petra Brandla, Karla Škréty a Václava Vavřínce Reinera.

Slavnostní otevření proběhlo dne 15. června 2012 za účasti otce biskupa Mons. Františka Radkovského, primátora Martina Baxy, ředitele Západočeského muzea PhDr. Františka Frýdy, spoluiniciátora a architekta muzea Jana Soukupa. Otevřením muzea se ukončila dlouholetá obnova významné církevní památky v Plzni a obyvatelé města tak získali instituci, kterou se může Plzeň právem pyšnit. Důležité však je, že muzeum může představit úžasné bohatství projevů náboženského života v západních Čechách a vysvětlit jeho významy – a to našim věřícím i nevěřícím návštěvníkům.

Jan Soukup, architekt

WIRKLICHE, GLEICHWERTIGE PARTNER – DIE ZUSAMMENARBEIT AUS TSCHECHISCHER PERSPEKTIVE

Im Rückblick wird mir bewusst, welch tiefen Lebenschnitt die erste Begegnung mit einer Mitgliedergruppe der Ackermann-Gemeinde der Erzdiözese Freiburg, die P. Otte vor zwanzig Jahren zum Bischof der neu gegründeten Diözese Pilsen begleitete, für mich darstellt. Ich erinnere mich auch noch an die „Kulisse“ der außergewöhnlichen Begegnung: Alles im Gebäude des Ordinariats wurde gerade abgerissen oder umgebaut, überall nur Staub und Schutt, das Ende der Renovierung war noch nicht absehbar – nur in dem einzigen Raum der Institution, der nutzbar war, diskutierten ein paar Menschen mit dem Bischof über benötigte Hilfe und die künftige Zusammenarbeit, die auch gleich nach dem Treffen begann. Damals habe ich die Gemeinschaft der Ackermann-Gemeinde nur wenig gekannt, aber die persönliche Begegnung mit diesen Menschen hat mich tief berührt: Sie strahlten eine große Freude aus, waren sehr darum bemüht, uns zu verstehen, und bereit, uns sofort zu helfen. Das alles erwuchs aus dem christlichen Glauben, der den Weg der Versöhnung sucht ...

Freundschaft und Fürsorge erlebt

Die Zusammenarbeit zwischen der Ackermann-Gemeinde in der Erzdiözese Freiburg und den Katholiken der Diözese Pilsen wurde mit der Zeit immer intensiver. Zu Beginn waren vor allem wir Zentrum ihrer Aufmerksamkeit: Wir erlebten eine Freundschaft und Fürsorge von Menschen, die ihre Wurzeln in unserem Land

Lebendige Begegnungen: Erzbischof Robert Zollitsch und Bischof František Radkovský bei der 50. Waldhoftagung

hatten und aus diesem vertrieben worden waren. Und jetzt kamen sie zu uns und boten uns ihre Hilfe und Mitarbeit an. Davon war ich wirklich beeindruckt und ich hoffe, dass es den meisten Tschechen, die das erlebt haben, genauso ging. Neben konkreter finanzieller Hilfe von der Ackermann-Gemeinde für unsere Diözese lief im Zusammenhang mit der Entwicklung unserer gegenseitigen Zusammenarbeit eine Reihe von Aktivitäten an. In beiden Diözesen finden seit 1994 jedes Jahr unterschiedliche Treffen statt, deren vorrangiges Ziel es von Anfang an war, uns besser kennenzulernen, Freundschaften zu entwickeln und – wie bei der Begegnung in Rastatt gesagt wurde – „Brücken zu bauen“. Sehr gerne erinnere ich mich an die Besuche der Freiburger in Pilsen: an die großen und mehr offiziellen bei Herrn Bischof Radkovský – wobei trotz des offiziellen Charakters keine Förmlichkeit geherrscht hat, weil wir uns immer so nah waren wie bei den kleineren Begegnungen mit „familiärem“ Charakter.

Josef Kaše mit einem Festkuchen

Tür zur Weltkirche erlebt

Ebenfalls vor Augen habe ich auch die Zusammenkünfte auf deutscher Seite: v.a. die Waldhoftagungen,

SKUTEČNÍ, ROVNOCENNÍ PARTNEŘI – SPOLUPRÁCE Z ČESKÉHO POHLEDU

S odstupem času si uvědomuji, jak hlubokým zářezem do mého života se stalo moje první setkání se skupinou členů Ackermann-Gemeinde arcidiecéze Freiburg, kterou před dvaceti lety doprovopi začínající plzeňské diecéze P. Otte. Vzpomínám si i na „kulisy“ toho zvláštního setkání: všude v budově ordinariátu se bouralo a přestavovalo, spousta prachu a suti, finále renovace bylo ještě daleko – a v jediné funkční místnosti úřadu jednalo několik lidí s p. biskupem o pomoci a budoucí spolupráci, které na setkání okamžitě navázaly. O společenství Ackermann-Gemeinde (AG) jsem tehdy věděl málo, ale osobní setkání s lidmi z tohoto společenství mě zasáhlo: vyzařovala z nich radost, snaha pochopit nás a porozumět, ochota k okamžité pomoci atd. , to vše postavené na základech křesťanské víry, která hledá cesty smíření...

Prožité přátelství a starostlivost

Myslím, že spolupráce mezi AG Freiburg a katolíky plzeňské diecéze nabírala postupně obrátky. Zpočátku jsme byli objektem pozornosti především my: zakoušeli jsme přátelství a péči o nás od lidí, kteří měli kořeny v naší zemi a byli od nás vyhnáni... a teď přicházejí za námi s nabídkou pomoci a spolupráce. Tak tohle mě opravdu dostalo a snad to i většině z nás Čechů, kteří jsme tohle zažili, došlo. Vedle konkrétní finanční pomoci od AG pro naši diecézi se rozběhla řada aktivit souvisejících s rozvojem vzájemné spolupráce. Na obou stranách se konají od r. 1994 různá setkání, mající zpočátku za cíl více se poznat, navázat přátelství a řečeno setkáním v Rastattu: „stavět

Setkávací a poznávací cesta: Freiburská skupina

mosty“. Rád vzpomínám na návštěvy freiburských v Plzni – ty velké i více oficiální u p. biskupa Radkovského, kde přesto nikdy nevládla oficialita, protože jsme si byli stejně blízko jako při těch menších setkáních „rodinného typu“.

Dveře do celosvětové církve

Mám před očima i setkání na německé straně: především setkání na Waldhofu, v Rastattu, při svatojánské pouti v Ettlingen nebo pro mne nezapomenutelnou cestu k Bodamskému jezeru do Reichenau a Kostnice... Během uplynulých dvaceti let se uskutečnila řada přednášek, diskuzí nad různými tématy, poznávacích cest a samozřejmě neméně důležitých osobních rozhovorů a svědectví. Mohu říci, že se pro nás, žijící dlouhá léta za „železnou oponou“, postupně otvíraly dveře do Evropy i do celosvětové církve. Poznávali jsme životní cesty a zkušenosti nám blízkých lidí na druhé straně hranice a mohli jsme jim sdělit i nabídnout svoje zkušenosti (někdy odlišné). Tady byla šance prožít radost z toho, že i my – já, mám druhým co nabídnout, že jsem pro ně opravdu partnerem. Moc díky freiburským ackermannům za to, že nás k tomuto dovedli!

Begegnungen in Rastatt, die Nepomukfeier in Ettlingen oder – für mich unvergesslich – eine Reise an den Bodensee auf die Insel Reichenau und nach Konstanz ... Im Laufe der letzten zwanzig Jahre fand eine Reihe von Vorträgen, Diskussionen über verschiedenste Themen sowie Reisen statt – und selbstverständlich, nicht weniger bedeutsam, viele persönliche Gespräche und Erlebnisberichte. Ich kann

Impressionen hüten und drüben: zu Besuch in Pernink

Auf Erkundung im Kloster Maulbronn

Feiern mit dem seligen Hroznata in Pilsen

sagen, dass sich für uns, die wir lange Zeit hinter dem „Eisernen Vorhang“ gelebt hatten, allmählich die Tür sowohl nach Europa als auch in die weltweite Kirche öffnete. Wir erfuhren von Lebenswegen und Erfahrungen von Menschen, die uns nah waren und auf der anderen Seite der Grenze lebten, und konnten ihnen im Gegenzug unsere Erfahrungen anbieten und mitteilen (teilweise sehr andersartige). Wir hatten die Chance, die Freude zu erleben, dass auch wir – ich – etwas anzubieten habe, und dass ich von den anderen als wirklicher, gleichwertiger Partner erlebt werde. Vielen Dank an die Freiburger Ackermänner, dass sie uns diese Chance gegeben haben!

Entscheidend ist das Zeugnis

Es fällt mir auf, dass sich nach 20 Jahren Zusammenarbeit zwischen der Ackermann-Gemeinde Freiburg und der Diözese Pilsen so einiges ändert. Die erste Generation, die „Pioniergeneration“, zieht sich auf beiden Seiten zurück, das ist natürlich. Gesellschaftsverhältnisse verändern sich rasch und die Kirche sucht nach Möglichkeiten, die Menschen durch das Evangelium anzusprechen, und dies betrifft uns wesentlich. Worte allein haben kein großes Gewicht, entscheidend ist das Zeugnis. Heutzutage suchen Menschen meist die Intimität kleinerer Gemeinschaften, um es zu teilen. Ich glaube, dass das Engagement/der Dienst der ersten Generation der Ackermann-Gemeinde, die entscheidend zur Entwicklung der Kommunikation beitrug und uns eine Reihe von Themen und Möglichkeiten der Zusammenarbeit eröffnet hat, bereits Früchte trägt – gerade in kleineren Gemeinschaften/Gruppen, zum Beispiel in den Familien auf beiden Seiten der Grenze.

Die Begegnung mit der Ackermann-Gemeinde Freiburg hatte auch maßgeblichen Einfluss auf meine Entscheidung, in Horní Blatná (Bergstadt Platten) und danach in Pernink (Bärringen) tätig zu werden, in einem Gebiet, das nach dem Krieg stark von der Vertreibung seiner ursprünglichen Bewohner betroffen war. Gerade hier, in einem kleinen Ort, erlebe ich jeden Tag das große Bedürfnis, durch Vergebung und Versöhnung Frieden zu stiften, die brüchige zwischenmenschliche Kommunikation wiederzubeleben, Brücken zu bauen und zu reparieren, die uns mit anderen Menschen verbinden.

Ich bedanke mich für alles, womit ich bei den Begegnungen mit der Ackermann-Gemeinde Freiburg beschenkt wurde. Ich wünsche Ihnen Gottes Segen!

Josef Kaše

Rozhodující je svědectví

Připadá mi, že po dvaceti letech spolupráce AG Freiburg a diecéze Plzeň se leccos mění. První „pionýrská“ generace na obou stranách odchází, to je přirozené. Poměry ve společnosti se rychle proměňují a církev hledá způsob, jak dnes oslovit člověka evangeliem, a to se nás velice týká. Slova nemají velkou váhu, rozhodující je svědectví. Lidé dnes většinou hledají ke sdílení intimitu menších společenství. Myslím, že práce (služba) první generace AG, která přispěla zásadně k rozvoji komunikace a otevřela řadu témat a možností spolupráce, už přináší svoje ovoce právě v menších společenstvích (skupinkách) třeba jen v rodinách na obou stranách hranice.

Setkání s AG Freiburg také zásadně přispělo k mému rozhodnutí působit v Horní Blatné a následně v Perninku, v oblasti těžce poznamenané poválečným odsunem původních obyvatel. Právě tady v malé obci bytostně zakouším každodenní potřebu působit pokoj skrze odpuštění a smíření, obnovovat porušenou komunikaci mezi lidmi, budovat a opravovat mosty spojující nás s druhými.

Děkuji za vše, čím jsem byl v setkávání s Ackermann-Gemeinde Freiburg obdarován. Bůh vám žehnej!

Josef Kaše

Ve vzduchu je cítit hudbu: Sbor „Schola u Redemptoristů“

CHANCE UND AUFTRAG FÜR DIE CHRISTEN EUROPAS – DIE NEPOMUKFEIER IN ETTLINGEN

Mit dem heiligen Johannes von Nepomuk über Brücken gehen.

Die Nepomukfeier in Ettlingen hat sich seit ihrer Entstehung 1993 zu einem wichtigen Ort der Begegnung mit Katholiken aus der Diözese Pilsen entwickelt – eine tschechische Beteiligung an der Feier ist heute nicht mehr wegzudenken.

Im Mittelpunkt steht dabei die Gestalt des Prager Generalvikars Johannes von Nepomuk, der als Märtyrer „für die Erhaltung der Freiheit der Kirche“ starb und als europäische Symbolfigur für Völkerverständigung gilt – insbesondere für das deutsch-tschechische Verhältnis.

Das Jahr 1993 war ein besonderes Jahr. In Deutschland und in der Tschechischen Republik

Nepomukfeier
2012

feierte man den 600. Todestag von Johannes von Nepomuk mit einer Ausstellung, die nacheinander in Prag und in München zu sehen war.

Im gleichen Jahr fand auf Initiative des ehemaligen Ettlinger Oberbürgermeisters Dr. Erwin Vetter und des Geistlichen Albert Bissinger am Vorabend des Nepomukpatroziniums ein Gottesdienst zu Ehren des Brückenheiligen im Asamsaal statt. Dabei entstand der Gedanke – der von der Ackermann-Gemeinde spontan aufgegriffen wurde – künftig jedes Jahr einen solchen Gottesdienst zu feiern. Nach dem Tod von Pfarrer Bissinger im Jahre 1998 übernahm Dr. Ludwig Weiß, Präses der Ettlinger Kolpingsfamilie und Geistlicher Beirat der Ackermann-Gemeinde, die geistliche Leitung der Nepomukfeier.

Asamsaal und Nepomukstatue

Der Asamsaal ist die ehemalige Kapelle des Ettlinger Schlosses. Dort findet man auf herrlichen Wand- und Deckenfresken die Lebensgeschichte des Johannes von Nepomuk, von der Kindheit über das Martyrium bis zur Glorifikation, eindrucksvoll dargestellt.

PŘÍLEŽITOST I ZÁVAZEK PRO KŘEŠŤANY EVROPY – SVATOJÁNSKÁ POUŤ V ETTLINGENU

Přecházet mosty společně se svatým Janem Nepomuckým

Svatojánská pouť v Ettlingen se od roku 1993, kdy byla obnovena, stala důležitým místem setkávání s katolíky plzeňské diecéze. Není možné si představit, že by se tohoto setkání neúčastnili.

Středem zájmu setkání je postava pražského generálního vikáře Jana Nepomuckého, který „zemřel jako mučedník za svobodu církve“ a stal se symbolem porozumění národů – zvláště pak porozumění mezi Čechy a Němci.

Rok 1993 byl významným rokem. V Německu i v Česku jsme oslavili 600. výročí úmrtí sv. Jana Nepomuckého také velmi zdařilou výstavou v Praze a Mnichově. Ve stejném roce vzešla od bývalého ettlingenského starosty Dr. Erwina Vettera a duchovního Alberta Bissingera myšlenka, slavit vždy v předvečer svátku sv. Jana Nepomuckého mši svatou v asamském sále ettlingenského zámku. Této myšlenky se velmi ráda ujala Ackermann-Gemeinde. Roku 1998 v souvislosti s úmrtím pana faráře Bissingera přebírá jeho úkol Dr. Ludwig Weiss, z Kolpingovy rodiny v Ettlingenu a duchovní Ackermann-Gemeinde.

Asamský sál a socha sv. Jana Nepomuckého

Asamský sál je bývalá ettlingenská zámecká kaple. Zde se na zdech a stropě nachází úchvatné vyobrazení dětství, mučednictví a svatořečení sv. Jana Nepomuckého. Za tento poklad můžeme být vděční markraběnce Sibylle Augustě (1675-1733), která vyrostla v Čechách, v Ostrově nedaleko Karlových Varů. Ze své domoviny přinesla úctu ke sv. Janu Nepomuckému do Bádenska a určila svého oblíbeného světce patronem zámecké kaple. Výzdobou kaple byl pověřen významný barokní malíř a architekt Kosmas

Damián Asam – odtud také současný název sálu.

Od ettlingenského zámku je jen krůček k radničnímu mostu, na kterém stojí socha sv. Jana Nepomuckého od Johanna Antona Franze. Vzorem pro tuto sochu byla socha sv. Jana Nepomuckého od Johanna Brokofa umístěná na pražském Karlově mostě. Pohled světce směřuje přes krucifix s mírnou obavou k procházejícím.

Setkávání a přátelství

V roce 2013 se setkání při Svatojánské pouti v Ettlingenu konalo již po jedenadvacáté. Tradičně započalo mši svatou v zámeckém sále. Následný světelný průvod za počínajícího šera nás dovedl až k soše světce na radničním mostě. Pobožnost za vyzvánění historických zvonů byla doprovázena světlem svíců na řece Alb. Jedná se o starý český zvyk, který připomíná okamžik, kdy se nad ztrýzněným tělem umučeného generálního vikáře objevilo světlo, díky němuž se rybářům podařilo nalézt jeho ostatky a vyprostit je z řeky Vltavy.

Zu verdanken ist dieser Schatz der Markgräfin Sibylla Augusta (1675–1733), die in Schlackenwerth in Böhmen aufgewachsen ist. Aus ihrer böhmischen Heimat brachte sie die Verehrung des Johannes von Nepomuk nach Baden und bestimmte ihren Lieblingsheiligen zum Patron der Hofkapelle. Mit deren Ausschmückung wurde der berühmte Barockmaler Cosmas Damian Asam beauftragt – daher der heutige Name Asamsaal.

Vom Ettlinger Schloss ist es nur ein kurzer Weg bis zur Rathausbrücke, auf welcher die Barockstatue des Heiligen Johannes von Nepomuk von Johann Anton Franz steht.

Die Figur zeigt den Heiligen in der Tracht eines Kanonikers bzw. Domherrn. Vorbild war wohl die Bronzestatue von Johann Prokoff auf der Prager Karlsbrücke. Der Blick, so will es scheinen, ist über das Kreuzifix hinweg mit mildem Ernst auf die Vorübergehenden gerichtet.

Begegnungen und Freundschaften

Im Jahre 2013 wurde die Nepomukfeier in Ettlingen bereits zum 21. Mal begangen. Eröffnet wird sie traditionell mit einem Gottesdienst im Asamsaal. Vom Schloss ziehen die Gläubigen bei einsetzender Dämmerung in einer Lichterprozession zum Standbild des Heiligen auf der Rathausbrücke. Umrahmt vom Geläut der historischen Glocke auf dem Rathauturm schließt sich dort die Brückenandacht und das Lichterschwimmen auf dem Albflüsschen an.

Damit wird ein alter böhmischer Brauch aufgegriffen. Er erinnert an die Lichter über der Moldau, welche den Leichnam des zu Tode gemarterten Generalvikars anzeigten, der daraufhin von Fischern geborgen werden konnte.

Wesentlichen Anteil am Gelingen der gemeinsamen Nepomukfeier hat auf tschechischer Seite Maria Zettlová, Sekretärin von Generalvikar Josef Žák – neben den vielen anderen aus der Diözese Pilsen, die jedes Jahr die Mühen der langen Fahrt auf sich nehmen. Unterstützt werden sie in jeder Weise vom Pilsner Bischof František Radkovský, selbst ein großer Brückenbauer zwischen Menschen und Nationen. Auf deutscher Seite wird die Nepomukfeier neben der Ackermann-Gemeinde der Erzdiözese Freiburg von der Ettlinger Kolpingsfamilie und der Seelsorgeeinheit Ettlingen Stadt getragen.

Zu den Höhepunkten in der langjährigen Tradition der Nepomukfeier zählen die Besuche von Abt Filip Zdeněk von Lobkowicz, Stift Tepl, im Jahre 2012 sowie von Pater Adrián Pavel Zemek, damals Generalvikar der Diözese Pilsen, in den Jahren 2002 und 2006 – beide übrigens Angehörige des Prämonstratenserordens.

Unterstützung erfährt die Veranstaltung ferner von den Verantwortlichen der Stadt Ettlingen. Die damalige Bürgermeisterin Cornelia Petzold-Schick griff 2006 in ihrem Grußwort das Motto der Nepomukfeier auf, Brücken der Verständigung zu bauen:

„Wie kann dies besser geschehen, als wenn sich Christen treffen, um das Fest eines wahrhaft europäischen Heiligen gemeinsam zu feiern, der nicht nur von der Rathausbrücke in Ettlingen, sondern von unzähligen Brücken Europas zur Verständigung aufruft.“

Geistlich verbunden: Begegnungen während der Nepomukfeier

Na české straně má podstatný podíl na vydařených setkáních a mších svatých při Svatojánské pouti sekretářka generálního vikáře MOns. Josefa Žáka Marie Zettlová – a mnoho dalších z plzeňské diecéze, kteří každoročně podstupují dalekou cestu. Setkání je též dlouhodobě podporováno plzeňským biskupem Mons. Františkem Radkovským, který je všeobecně znám jako stavitel mostů mezi lidmi a národy. Na německé straně se vedle Ackermann-Gemeinde arcidiecéze Freiburg podílí také Kolpingova rodina a duchovní správa města Ettlingenu.

Za vrchol dlouholeté tradice považujeme Svatojánskou pouť v roce 2012 za účasti opata Filipa Zdeňka Lobkowicze O.Praem. z kláštera Teplá, podobně jako dříve v letech 2002 a 2006 za účasti P. Adriána Pavla Zemka O.Praem., tehdejšího generálního vikáře plzeňské diecéze.

Setkání byla vždy podporována ze strany městské správy Ettlingen. Bývalá starostka Cornelia Petzold-Schick v roce 2006 ve svém uvítání užila motto Nepomuckých oslav „Stavět porozumění“: „Jak jinak bychom mohli splnit výzvu tohoto motto, než tím, že se křesťané setkávají a slspolečně oslavují tohoto evropského světce. Světce, který stojí nejen na mostě v Ettlingenu, ale na mnoha mostech v Evropě, a vyzývá k porozumění.“

Příkladná angažovanost: Měští zastupitelé Ettlingenu při Svatojánské pouti 2005

K prohloubení setkání a přátelství každoročně též přispívají během Nepomuckých setkání společné výlety a pobývání přátel z Plzně v rodinách členů Ackermann-Gemeinde.

„Jsem dojatá z přátelství, kterého se nám tak otevřeně dostává. Společně spolu hovořit je to nejlepší, co můžeme udělat pro společnou budoucnost,“ řekla na dotaz o dojmech z těchto setkání Ludmila Kadlecová z Plzně. A Marcel Milfait dodává: „Nesmíme polevit ve stavění mostů přátelství mezi německým a českým národem.“

Výhled

Podle Benedikta XVI. „reprezentuje sv. Jan Nepomucký všechny, kteří trpí pro víru, všechny slabé, kteří jsou vydáni na milost mocným, představuje muže věrnosti, jehož posláním bylo mlčet, a světce mostů, po kterých jdou národy a jedinci k sobě“.

K Boží chvále: důstojné zahájení Svatojánské pouti mší svatou v bývalé zámecké kapli

Zu vertiefenden Begegnungen und Freundschaften tragen jedes Jahr – über die Nepomukfeier hinaus – auch die gemeinsamen Ausflüge und die private Unterbringung der Gäste aus Pilsen bei Mitgliedern der Ackermann-Gemeinde bei.

Befragt nach ihren Eindrücken, sagte Ludmila Kadlec aus Pilsen: „Ich bin beeindruckt von der Freundlichkeit, mit der wir sowohl von den Veranstaltern als auch in der Öffentlichkeit aufgenommen wurden. Miteinander sprechen ist das Beste, was wir für die gemeinsame Zukunft tun können.“ Und Marcel Milfait bemerkte: „Wir dürfen nicht aufhören, die Brücken der Freundschaft zwischen dem deutschen und dem tschechischen Volk zu beschreiten.“

Ausblick

Für Benedikt XVI. steht Johannes von Nepomuk da „als der Repräsentant aller, die um des Glaubens willen leiden; als der Repräsentant der Schwachen, die der Macht der Mächtigen ausgeliefert sind; als der Mann der Treue, dessen Schweigen seine Botschaft ist; als der Heilige der Brücke, auf der die Völker und Menschen zueinander gehen.“

Die Aktualität dieser Botschaft ist nicht zu übersehen. Zu keiner anderen Zeit sind Christen wegen ihres Glaubens so zahlreich verfolgt worden wie heute. Es wäre daher ein Zeichen der Solidarität, bei der Nepomukfeier den heiligen Johannes von Nepomuk verstärkt für die verfolgten Christen anzurufen, für welche die Worte der Litanei im Besonderen gelten:

Du Märtyrer für Freiheit und Menschenwürde!
Du Freund der Armen und Entrechteten!
Du Trost der Gefangenen und Verfolgten!

Im Übrigen gilt: Nur wenn die Christen Europas zusammenfinden, besteht die Chance, der fortschreitenden allgemeinen Entchristlichung Einhalt gebieten zu können.

Dazu sollte jede Gelegenheit genutzt werden.

Werner Tampe

Zitatnachweis

Die das Märtyrertum bezeichnenden Worte im zweiten Absatz stammen aus dem Beitrag „Johannes von Nepomuk“ von Johanna von Herzogenberg/Raimund Paleczek in Stefan Samerskis Sammelband „Die Landespatrone der böhmischen Länder“, Paderborn o. J.

Naléhavost tohoto posláni i v dnešní době nelze přehlédnout. Nikdy dříve nebyli křesťané kvůli své víře pronásledováni v tak hojném počtu jako v současnosti. Je příznačné, že během Svatojánské pouti byl tento světec vyzván v litaniích jako ochránce pronásledovaných křesťanů těmito slovy:

Mučedníku za svobodu a lidskou důstojnost!
Příteli chudých a ponižovaných!
Útěcho vězňených a pronásledovaných!
Beze zbytku platí: Jen když se křesťanská Evropa spojí, je zde šance společně zabraňovat ztrátě víry.

K tomu musí být využito každé příležitosti.

Werner Tampe

Citace:

Slova popisující mučednictví v druhém odstavci pochází z díla Jan Nepomucký od Johanny von Herzogenberg / Raimunda Paleczka ve sborníku Stefana Samerski „Národní patroni českých zemí“, Paderborn.

Hmatatelná historie: scénické čtení

Treffen zu Ehren des Heiligen Johann von Nepomuk: deutsche und tschechische Teilnehmende 2013

V dobré společnosti: čas na rozhovor, účastníci na návštěvě u manželů Tampových

„IM HAUS MEINES VATERS GIBT ES VIELE WOHNUNGEN“ – GEDANKEN ZU HEIMAT UND ZUKUNFT

Der Begriff „Heimat“ stand thematisch im Mittelpunkt des Sonntagsgottesdienstes am Festwochenende der Nepomukfeier 2011. Ausgehend vom Evangelium dieses Sonntags (Das Gespräch über den Weg zum Vater, Joh 14,1–12) lotete Pfarrer Martin Heringklee den Begriff in großer Tiefe aus. Im Folgenden ist die Predigt – leicht gekürzt – dokumentiert.

Liebe Schwestern und Brüder!

Was uns der Evangelist Johannes heute von Jesus überliefert, hat dieser vor seinem Tod und seiner Auferstehung gesagt.

Jesus ist dabei, sich von seinen Jüngern zu verabschieden. Er weiß, dass sie Hab und Gut verlassen haben, um ihm nachzufolgen. Eigentlich haben sie sogar nur noch ihn. Die Familie, die Freunde und Arbeitskollegen haben sie ja auch zurückgelassen. Ihre „Heimat“ ist jetzt Jesus.

Bevor ich diesen Gedanken weiter verfolge, ist es vielleicht gut, an dieser Stelle einen kleinen gedanklichen Schwenker zu machen: Was heißt denn „Heimat“ überhaupt?

Heimat im Elternhaus

Für die meisten von uns wird die Heimat der Ort sein, wo sie geboren und aufgewachsen sind. Genauso sah ich das auch – bis vor 11 Jahren. Damals hatten sich meine Eltern entschieden, das Elternhaus – in dem ich noch ein Zimmer hatte – zu verkaufen und in eine Eigentums-

wohnung zu ziehen. Im Nachhinein das Vernünftigste, was sie tun konnten. Damals wehrte ich mich allerdings auf das Heftigste dagegen. „Ihr nehmt mir meine Heimat“, warf ich ihnen vor. „Den einzigen Ort, der für mich bisher Bestand hatte.“ Meine Mutter weitete damals allerdings meinen Blick. Sie sagte: „Weißt du, für Papa und mich ist unser Haus und der Garten auch sehr wichtig. Aber noch wichtiger sind wir uns einander. Und dort, wo Papa ist, da ist auch meine Heimat. Ganz egal, auf welchem Fleckchen dieser Erde das auch ist.“ Sie traf damit – wie so oft – den Nagel auf den Kopf. „Heimat“ muss nichts mit Geografie zu tun haben, sondern kann sich auch auf Menschen beziehen.

Heimat in der Zukunft

In diesem Sinn war Jesus denen, die ihm nachgefolgt waren, zur „Heimat“ geworden. Das wusste und spürte er, denn er hatte sie ja selbst ganz fest an sich gebunden. Nun war es aber an der Zeit, sich auch von ihm wieder zu lösen. Noch einen Schritt weiter zu gehen.

Kurz nach dem Gespräch mit meiner Mutter las ich damals irgendwo diesen Satz: „Heimat ist dort, wo deine Zukunft ist.“ Da ist nicht mehr von einem Land oder von Menschen die Rede, sondern von etwas, das all dem übergeordnet ist: das Leben/die Zukunft ...

Jesus sagt nichts anderes. Der Apostel Paulus wird sich später auf ihn beziehen und sagen: „Unsere Heimat ist im Himmel.“ Jesus formuliert es so: „Im Haus meines Vaters gibt es viele Wohnungen.“ Eine davon ist für jeden von euch freigehalten. Der Weg in die Zukunft/in die Heimat/zum Vater, der bin ich. Der Weg ins Glück ist das, was ich euch gesagt und vorgelebt habe. Mein Vertrauen in Gott, mein Glaube, mein Umgang mit den Menschen.

„V DOMĚ MÉHO OTCE JE MNOHO PŘÍBYTKŮ“ – PŘEMÍTÁNÍ O DOMOVĚ A BUDOUCNOSTI

Pojem „domov“ byl hlavním tématem nedělní bohoslužby při Svatojánské pouti. Vycházejíc z nedělního evangelia (rozhovor o Ježíšově cestě k Otci, J 14,1-12) vyčerpал farář Martin Heringklee významy pojmu „domov“. Následující text dokumentuje kázání.

Milé sestry a bratři,

To, co se dnes o Ježíši dovidáme z evangelia podle Jana, řekl Ježíš před svou smrtí a zmrtvýchvstáním. Ježíš se právě loučí se svými učedníky. Ví, že opustili všechno svoje jmění, aby ho mohli následovat. Vlastně mají už jenom jeho. Opustili i svoje rodiny, přátele a kolegy v práci. Jejich „domovem“ je teď Ježíš.

Dříve než tuto myšlenku rozvedu, bylo by možná dobré zamyslet se nad tím, co vlastně znamená „domov“.

Domov u rodičů

Pro většinu z nás znamená domov místo, kde jsme se narodili a vyrostli. Mnoho lidí spojuje pojem „domov“ se zemí svého rodného jazyka a specifickou krajinou, domem, ulicí...

Přesně tak jsem to viděl i já – ještě před jedenácti lety. Tehdy se moji rodiče rozhodli prodat svůj dům, v němž jsem tenkrát ještě měl svůj pokoj, a přestěhovat se do jiného bytu. S odstupem času vidím, že to bylo to nejrozumnější, co mohli udělat. Tenkrát jsem se tomu ovšem vehementně bránil. „Vezmete mi můj domov“, vyčítal jsem jim. „Jediné místo, kde jsem opravdu doma.“

Moje maminka mi ale tenkrát otevřela oči. Řekla mi: „Pro tatínka a pro mě je náš dům se zahradou taky velmi důležitý. Ale ještě důležitější jsme si sobě navzájem. A tam, kde je tatínek, je taky můj domov a je úplně jedno, v kterém koutě země to je.“ Tím opět uhodila (jak se u ní často stávalo) hřebíček na hlavičku. „Domov“ nemusí nutně souviset se zeměpisnou, ale může se vztahovat i na lidi.

Domov v budoucnosti

V tomto smyslu se stal Ježíš pro ty, kteří ho následovali, „domovem“. Velmi dobře to věděl, vždyť on sám je k sobě tak pevně připoutal. Ted ale bylo na čase, aby se od něj zase odloučili. Aby udělali ještě jeden krok. A právě na tento krok je chtěl připravit slovy, která jsme před chvílí slyšeli.

Krátce po rozhovoru se svou matkou jsem někde četl následující větu, která můj obzor ještě více rozšířila. Ta věta zněla: „Domov je tam, kde je tvá budoucnost.“ Tady se už nemluví o zemi či lidech, nýbrž o něčem, co je tomu všemu nadřazené: život, budoucnost....

Ježíš neříká nic jiného. Apoštol Pavel se k tomu později vztahuje následujícími slovy: „Naše vlast je v nebi.“ Ježíš to formuluje následovně: „V domě mého Otce je mnoho příbytků.“ Pro každého z Vás je jeden rezervován. Cesta do budoucnosti, cesta do vlasti, cesta k Otci, to jsem já. Cesta ke štěstí je to, co jsem Vám říkal a jak jsem žil. Moje důvěra v Boha, moje víra, můj vztah k lidem – vlastně celý můj životní postoj a moje přesvědčení.

Heimat in der Nachfolge Jesu

Nun könnte man einwerfen, dass es doch vollkommen egal ist, welches Verständnis von Heimat ein Mensch hat. Das stimmt aber nicht! Wer sich krampfhaft an Orten oder Zuständen festhält – nur, weil er sich darin beheimatet fühlt –, der wird sich irgendwann nicht mehr weiterentwickeln können und sich letzten Endes vielleicht sogar den Weg in die ewige Heimat verbauen. Wer sich dagegen Jesu Verständnis verinnerlicht und es umzusetzen versucht, für wen Jesus und seine Art zum Weg wird, dem werden sich ungeahnte Dimensionen eröffnen.

Die Jünger haben das begriffen – und siehe da: Nach Jesu Tod gingen sie für ihren Glauben freimütig auf die Straße, konnten wie einst Jesus Menschen heilen, konnten Ausgestoßene wieder in die Gesellschaft eingliedern, widerstanden allen Drohungen und Erpressungsversuchen und starben sogar für ihren Glauben. Die Lebensart Jesu, die sie sich aneigneten, wurde für sie selbst und auch für unzählige andere Menschen zum Segen.

Heimat im Himmel

Auch heute noch ist es mehr als segensreich, wenn Menschen so leben. Wenn sie wissen, dass ihre Heimat nicht auf der Erde, sondern bei Gott ist; dass sie nicht in der Vergangenheit liegt, sondern in der Zukunft. Wenn sie es fertigbringen, sich von Zweitrangigem zu lösen, um sich dafür ganz an Gott und seinen Willen zu binden. Wenn es ihnen möglich ist, die eigene Heimat im Himmel zu wissen, um anderen auf der Erde zur Heimat zu werden.

Andreas Knapp, der frühere Leiter des Theologenkonvikts in Freiburg, hat die Lebenshaltung, die ich meine, sehr treffend und schön in ein Gedicht gefasst. Er hat es eigentlich für ehelos

lebende Menschen geschrieben, aber ich meine, dass es für jeden Christen gilt:

eine Bilderbuchlandschaft
leichten Fußes durchwandern
und dabei nicht von Grundstückskauf
und Hausbau träumen
größere Freude dabei empfinden
eine blühende Blume
stehen zu lassen
als sie zu pflücken

in absichtsloser Freundschaft
Beziehungen so leben können
dass kein Besitzanspruch
sich heimlich einschleicht
des anderen Geheimnis
nicht begreifen suchen
sich aber ganz ergreifen lassen
und doch nicht verschmelzen

lieben ohne zu klammern
freigiebigste Berührung
umarmen und loslassen zugleich

Das ist unser aller Auftrag, liebe Schwestern und Brüder. Denn wie hieß es vorhin in der Lesung aus dem Ersten Brief des Petrus doch gleich:
„Ihr seid ein auserwähltes Geschlecht, eine königliche Priesterschaft, ein heiliger Stamm, ein Volk, das Gottes besonderes Eigentum wurde, damit ihr die großen Taten dessen verkündet, der euch aus der Finsternis in sein wunderbares Licht gerufen hat.“
(1 Petr 2,9)

Uns allen wünsche ich, dass wir in diesem Sinne immer mehr zu dem werden, was wir eigentlich schon sind.

Pfarrer Martin Heringklee

Domov v následovnictví Ježíše

Dalo by se namítnout, že je přeci úplně jedno, jak domov chápeme. To ale není pravda! Kdo se křečovitě upíná k místům a skutečností jenom proto, že se v nich cítí doma, může se jednou přestat vyvíjet a nakonec si dokonce uzavřít cestu do věčné vlasti. Kdo se ale s postojem Ježíše ztotožnil a pokouší se podle něj žít, komu se stal Ježíš a příklad jeho života cestou, bude moci žít v nové svobodě a otevřou se mu nebývalé obzory.

Učedníci to pochopili a ejhle: po Ježíšově smrti šli se svou vírou odvážně do ulic, léčili jako kdysi Ježíš nemocné, začleňovali znovu do společnosti lidi sociálně vyřazené, vzdorovali všem hrozbám a pokusům o vydíraní a dokonce za svou víru zemřeli. Ježíšův způsob života, který si vzali za vlastní, se pro ně a také pro bezpočet dalších lidí stal požehnáním.

Domov v nebi

I dnes je více než blahodárné, když žijí lidé tímto způsobem. Když vědí, že jejich domov není na zemi, ale u Boha, a že není v minulosti, ale v budoucnosti. Když se jim podaří odpoutat se od druhořadého, aby se mohli zcela přiblížit Bohu a jeho vůli. Když se jim podaří bezpodmínečně respektovat každého člověka a vážit si ho víc než sebe samého. Když si uvědomí, že jejich opravdový domov je v nebi a stanou se pro druhé domovem na zemi.

Anreas Knapp, bývalý ředitel teologického konviktu ve Freiburgu, popsal životní postoj, který mám na mysli, velmi výstižně a krásně v následující básni. Psal jí sice pro lidi žijící v celibátu, myslím si ale, že se týká každého křesťana:

příjemně se procházet
nádhernou krajinou
a přitom nesít o koupi pozemku
a stavbě domu.
pociťovat větší radost
když necháme rozkvetlou květinu růst
než kdybychom ji utrhlí

budovat vztahy s lidmi
vyznačující se nezávislým přátelstvím
do kterých se ani skrytě nevkrádají
jakékoliv majetnické nároky

nesnažit se pochopit
tajemství druhých,
nechat se jím ale uchvátit,
aniž bychom s ním splynuli.

milovat, aniž bychom spoutávali
nejvřelejší objetí opětovat
ale současně je uvolnit

To je úkol náš všech, sestry a bratři. Neboť jak už zaznělo na začátku čtení z Prvního listu apoštola Petra:

„Jste vyvolené a svaté pokolení, královské duchovenstvo a národ, jež se stal mimořádným majetkem Boha, aby zvěstoval velké činy toho, který vás povolal ze tmy do zázračného světla.“
(1 Petr 2,9)

Nám všem přeji, abychom se v tomto smyslu stále více přibližovali tomu, co už vlastně jsme.

Farář Martin Heringklee

EINE NEUE GENERATION VON BRÜCKENBAUERN – DEUTSCHE UND TSCHECHISCHE JUGENDLICHE BEGEGNEN SICH

Die erste Jugendwallfahrt der Diözese Pilsen führte vom 13. bis 15. Oktober 2006 in die Erzdiözese Freiburg. Eingeladen hatte die Ackermann-Gemeinde in der Erzdiözese Freiburg.

2006

Nach einer Münster- und Stadtführung am Samstagmorgen empfing Generalvikar Dr. Fridolin Keck die Pilgergruppe im Collegium Borromaeum. Er begrüßte die 36 Jugendlichen mit ihrem Diözesanjugendseelsorger Pater Krzysztof Dedek und einem weiteren Diözesanpriester ebenso wie die dazugekommenen Mitglieder

der Jungen Aktion und der Ackermann-Gemeinde. Der Generalvikar stellte kurz die Erzdiözese Freiburg vor.

NOVÁ GENERACE STAVITELŮ MOSTŮ – MLADÍ Z ČESKA I NĚMECKA SE SETKÁVAJÍ

První pouť mládeže plzeňské diecéze od 13. – 15. října 2006 přivedla mladé poprvé do arcidiecéze Freiburg.

Pozvání přišlo od Ackermann-Gemeinde z arcidiecéze.

Po prohlídce dómu a města přijal skupinu poutníků generální vikář Fridolin Keck v Collegiu Borromaeu. Ve svém pozdravu přivítal všech 36 mladých návštěvníků společně s jejich duchovním, páterem Krzysztofem Dędkem, a jedním dalším knězem plzeňské diecéze a neopomněl pozdravit také přítomné členy Junge Aktion a Ackermann-Gemeinde. Generální vikář následně v krátkosti představil arcidiecézi Freiburg.

Duchovní pro pastorační mládeže Oliver Schmid referoval o pastorační činnosti a práci s mládeží v děkanství Freiburg, což vyvolalo debatu o různorodosti práce s mladými lidmi v obou diecézích.

Páter Krzysztof Dędek poděkoval v zastoupení účastníků Světového dne mládeže v Kolíně roku 2005 za finanční podporu Ackermann-Gemeinde arcidiecéze Freiburg (díky níž se na tento den mohlo vypravit 144 mladých lidí a 11 kněží z diecéze Plzeň). Dopolední program zakončil krátký film o zážitcích ze Světového dne mládeže, natočený plzeňskou mládeží.

Odpoledne provedl děkan Wolfgang Sauer mladé návštěvníky arcibiskupským ordinariátem, jehož architektura a forma účastníky velmi nadchla. Prohlídka pokračovala k barokní bazilice ve Sv. Petru, kde již provázel Walter Bothe. Tam dorazil i plzeňský biskup František Radkovský a společně se vydali pěšky na horu Lindenberg k poutní kapli Panny Marie.

Vrcholem dne bylo společné slavení eucharistie ve třech jazycích – česky, německy a latinsky; mši svatou celeburoval biskup Radkovský společně s pěti dalšími koncelebranty, mj. kanovníkem Andreasem Möhrlem, který předal pozdrav od arcibiskupa.

Nezapomenutelným zážitkem se stal večer česko-německého setkání v hostinci pro poutníky, bylo tak veselo, že se biskup chopil kytary a všichni zpívali.

V neděli ráno se duchovní rádce Ackermann-Gemeinde, Ludwig Weiß, rozlučil s mladými poutníky, kteří se před samotným odjezdem zpět do Plzně vydali ještě do Kostnice, kudy vedla prohlídka po stopách Jana Husa.

V jedné věci byli všichni stejného názoru, a to, že spolupráce mezi oběma diecézemi musí být i nadále prohlubována a rozšiřována. Zvláštní dík patřil profesoru Rainerovi Götzovi, který připravil program této poutní cesty.

Brigitte Schmidegger

2006

Über die Jugendarbeit im Dekanat Freiburg informierte Dekanatsjugendseelsorger Oliver Schmid. Im Anschluss entwickelte sich ein Gespräch über die unterschiedliche Situation der Jugendarbeit in den beiden Diözesen.

Stellvertretend für die Teilnehmenden am Weltjugendtag in Köln 2005 bedankte sich Pater Krzysztof Dedek für die finanzielle Unterstützung durch die Ackermann-Gemeinde. (144 Jugendliche und 11 Priester aus der Diözese Pilsen hatten daran teilnehmen können.) Ein Filmbeitrag der Pilsner Jugendlichen über ihre Erlebnisse beim Weltjugendtag rundete das Vormittagsprogramm ab.

Nach dem Mittagessen führte Domdekan Wolfgang Sauer die Jugendgruppe durch das Erzbischöfliche Ordinariat, dessen Architektur und Ausgestaltung die Teilnehmenden begeisterte.

Am Nachmittag besuchte die Gruppe die Barockbasilika in St. Peter, geführt von Herrn Walter Bothe. Nachdem der Pilsner Bischof František Radkovský dort eingetroffen war, pilgerten alle gemeinsam zu Fuß zur Marienwallfahrtskapelle auf dem Lindenberg. Höhepunkt des Tages war die Feier der Eucharistie in der Kapelle auf Tschechisch, Deutsch und Lateinisch, geleitet durch Bischof Radkovský und sechs weitere Konzelebranten, darunter Domkapitular Andreas Möhrle, der die Grüße des Erzbischofs überbrachte. Zu einem Erlebnis der besonderen Art entwickelte sich der Abend der deutsch-tschechischen Begegnung in der Pilgergaststätte, wo es so fröhlich wurde, dass der Bischof zur Gitarre griff und alle miteinander sangen. Am Sonntagmorgen verabschiedete der Geistliche Beirat der Ackermann-Gemeinde,

Auf dem schwäbischen Meer: die Jugendgruppe auf dem Weg nach Konstanz

Dr. Ludwig Weiß, die Jugendgruppe nach Konstanz, wo sie eine Stadtführung auf Johannes Hus Spuren führte, bevor sie die Heimreise nach Pilsen antraten.

Ein besonderer Dank galt Herrn Prof. Dr. Rainer Götz, Freiburg, der das Programm der Wallfahrt vorbereitet hatte.

Brigitte Schmidegger

Auszug aus dem Dankschreiben der Jugendlichen der Diözese Pilsen bei der Jugendwallfahrt 2006 nach Freiburg:

„Im Zentrum der Pastoralarbeit des Diözesanjugendzentrums im Jahr 2005 stand die Vorbereitung und pastorale Auswertung des Weltjugendtages in Köln.

Wir haben uns bemüht, möglichst vielen Jugendlichen der Diözese Pilsen die Teilnahme am Weltjugendtag in Köln zu ermöglichen.

Ihre Spende in Höhe von 4.000 Euro war sehr hilfreich. Dank Ihrer Hilfe konnten wir Jugendliche unterstützen, die aus finanziell schwachen Familien kommen oder im Glauben nicht auf die Unterstützung ihrer Eltern bauen können.

Ohne Ihren Beitrag wäre unsere Teilnahme am Weltjugendtag nicht möglich gewesen. Wir konnten die Reisekosten in Höhe von 103.700 CZK (3.300 Euro) auffangen.

Weiterhin konnten wir die Jugendlichen, die aktiv bei der Vorbereitung des Weltjugendtages geholfen haben, mit 44.950 CZK (ca. 1.500 Euro) unterstützen.

Weltjugendtag Köln 2005 in Zahlen:
Aus der Diözese Pilsen haben 155 Personen teilgenommen (darunter 11 Priester).

Teilnehmendenzahlen aus den Dekanaten:
Domažlice 26, Cheb 5, Karlovy Vary 17, Klatovy 12, Pilsen-Stadt 77, Pilsen-Süd 1, Pilsen-Nord 11, Rokycany 1, Sokolov 3, Tachov 2

Wir danken Ihnen herzlich im Namen der Jugendlichen.

2006

AUS DEM GLAUBEN WÄCHST GEMEINSCHAFT – EIN PILGERBERICHT

Im Oktober 2009 kamen 50 junge Erwachsene aus der Diözese Pilsen zur zweiten Jugendwallfahrt nach Freiburg.

Dabei begegneten sie jungen Leuten der Ackermann-Gemeinde im Erzbistum Freiburg. Höhepunkt war ein Gottesdienst in der Wallfahrtskapelle St. Ottilien mit dem Pilsner Bischof František Radkovský.

Eine bunte Regenschirmkarawane schlängelte sich durch den Freiburger Stadtwald. Unterwegs waren die Teilnehmenden der Pilsner Diözesanjugendwallfahrt, die nach einem zweistündigen Fußmarsch – organisiert von der Ackermann-Gemeinde im Erzbistum Freiburg – durchnässt am Ziel ankamen. „Wir sind bei Sonnenschein aufgebrochen – unterwegs kam dann der große Regen“, amüsierte sich Heidi Rothmaier, die Diözesanstellenleiterin der Ackermann-Gemeinde.

Wie ihr erging es auch Bischof Radkovský und den vielen Jugendlichen, die dem Regen trotzten. Angekommen in der Wallfahrtskirche, waren nasse Klamotten und schmerzende Füße schnell vergessen. „Die Freundschaft und das Zusammensein mit anderen jungen Christen zählt an so einem ereignisreichen Wochenende“, sagte Marie. „Außerdem habe ich die Papstworte im Herzen dabei, die er den Jugendlichen im September in Prag zurief.“ Die 20-Jährige übersetzte vom Tschechischen ins Deutsche. Bischof Radkovský jedoch brauchte ihre Hilfe nicht. Er übersetzte seine Worte während des Gottesdienstes selbst.

In seiner Predigt verwies Radkovský darauf, dass Christus in jeder Gemeinschaft anwesend sei und es Aufgabe der Menschen ist, Christus und dessen Liebe weiterzugeben. Gerade in dem weitgehend entchristlichten Tschechien sei das eine wichtige Aufgabe, weil dort viele Ältere den Glauben aus politischen Gründen nicht kennenlernen konnten.

Pater Krzysztof Dedek, Diözesanjugendseelsorger in Pilsen, appellierte an die jungen Erwachsenen, sich immer ihrer Freundschaften untereinander bewusst zu sein. „Wer Gott gefunden hat, hat das Licht der Hoffnung erblickt und einen Maßstab für sein Handeln entdeckt“, betonte er. Dieses Wissen und die Priorität, dies anzuerkennen, müssten sie an ihre Freunde weitergeben.

„Wir sind beim nächsten Mal wieder dabei!“

Nach der Messe schenkten die Jugendlichen der Ackermann-Gemeinde ihren Freunden aus Tschechien eine Kerze mit der Aufschrift „Freiburg – Pilsen“. Die jungen Pilger waren begeistert: „Wir sind beim nächsten Mal wieder dabei“, sagten die 19-jährigen Zwillinge Tereza und Elisabeth. „In unserer Schule waren wir lange Zeit die einzigen Katholiken“, erzählten sie. Das Gebet für die Freunde in der Kirchengemeinde und in der Ackermann-Gemeinde stehe daher mit an vorderster Stelle, verdeutlichte Tereza.

Andrea Steinhart

VÍRA PODNĚCUJE RŮST SPOLEČENSTVÍ

V říjnu 2009 se padesát mladých z plzeňské diecéze vydalo na druhou pouť mládeže do Freiburgu.

Mládežnická pouť plzeňské diecéze přivedla 50 mladých z Čech do Freiburgu, kde se setkali s mládeží z Ackermann-Gemeinde. Celá pouť vyvrcholila mší sv. s plzeňským biskupem Františkem Radkovským v poutní kapli sv. Otýlie.

Pestrá karavana deštníků si razila cestu freiburským městským lesem. Na cestu vyrazili účastníci plzeňské diecézní poutě mládeže, kteří po dvouhodinovém pěším pochodu organizovaném Ackermann-Gemeinde Freiburg, dorazili k cíli zcela promoklí. „Vyšli jsme za svitu sluníčka – a cestou se spustil tenhle liják“ směla se Heidi Rothmaier, vedoucí freiburské Ackermann-Gemeinde.

Stejně jako jí se vedlo i biskupu Radkovskému a všem mládežníkům, kteří čelili vydatnému dešti. Konečně u cíle, v malém poutním kostelíčku, však byly vlhké oblečení i bolavé nohy rychle zapomenuty. „Přátelství i společenství s mladými křesťany jsou o tak nabitém víkendu rozhodující“, vysvětlila Marie a dodala: „Krom toho mi v srdci znějí slova papeže, která mladým adresoval v září v Praze.“ 20-letá Česka překládala v češtině do němčiny. Biskup Radkovský však její pomoc nepotřeboval – svou promluvu si při bohoslužbě přeložil sám.

Ve svém kázání poukázal Radkovský na to, že je Kristus přítomen v každém společenství a je úkolem lidí předávat Ježíšovu lásku dále. Právě v České republice, která se křesťanství z velké části odcizila, je toto důležitý úkol, protože se zde mnozí dospělí nemohli z politických důvodů s vírou seznámit.

Pater Krzysztof Dedek, duchovní pro pastorační mládež v Plzni, vyzval shromážděné mladé, aby si byli vždy vědomi přátelství, která mezi sebou mají. „Ten, kdo objevil Boha, uviděl světlo naděje a měřítko svého jednání“, zdůraznil. Toto vědomí i důležitost jeho akceptování je třeba předávat i svým přátelům.

„Příště jdeme zase!“

Po mši svatě darovali mladí z Ackermann-Gemeinde svým českým přátelům svíci s nápisem „Freiburg – Plzeň“. Mladí poutníci byli nadšení: „příště jdeme zase!“, prohlásila 19-ti letá dvojčata Tereza a Eliška. Také proto, že jsou rády za přátelství s mladými křesťany. „Ve škole jsme byly dlouhou dobu jediné katoličky“, vyprávěly. „Motlitba za přátele ve farním společenství i v Ackermann-Gemeinde je proto velmi důležitá“, vysvětlila Tereza.

Andrea Steinhart

Vrchol pouti: mše svatá s biskupem Františkem Radkovským v poutní kapli sv. Ottilie

WALDHOF TAGUNGEN – 60 JAHRE BEGEGNUNG UND BILDUNG

„Die Ackermann-Gemeinde arbeitet aus christlicher Verantwortung seit 1946 für Frieden und Versöhnung in der Mitte Europas. Dabei setzt sie sich nicht nur für die Bewältigung von Unrecht und Leid in der Vergangenheit ein, sondern auch für den Aufbau guter Nachbarschaft zwischen Deutschen, Tschechen und Slowaken.“

So fasste der katholische Verband sein Selbstverständnis im Jahr 2002 zusammen.

Mehr als 50 Jahre zuvor, etwa um das Jahr 1950, war nach den Anfängen in München auch in Südbaden – damals französische Zone – eine Ackermann-Gemeinde entstanden. Einzelne katholische Sudetendeutsche, welche die Vertreibung in den Südwesten des aufgeteilten Deutschlands gespült hatte, versuchten, Landsleute zu finden und wieder Verbindung mit ihnen aufzunehmen.

So lud 1954 Dr. Hans Schmid-Egger Freunde, Landsleute, Junge und Alte zu einem Wochentreffen nach Freiburg ein – in eine alte Villa, die zum Tagungshaus umgebaut worden war. Sie lag im östlichen Stadtteil Littenweiler ruhig in einem parkartigen Garten am steilen Anstieg des Schwarzwalds und machte ihrem Namen „Waldhof“ alle Ehre. Hiermit begründete Hans Schmid-Egger die bis heute fortdauernde Tradition der Waldhof-Tagungen.

Mitbauen an einem christlichen Europa

In den Anfangszeiten ging es bei diesen Treffen in erster Linie um das Wiederfinden in der Zerstreuung, die gegenseitige Unterstützung

bei Wohnungs- und Arbeitssuche, um die Vermittlung und Weitergabe von Adressen. Aber sehr bald entwickelte sich die Frage: Wie gehen wir als Christen mit dem schweren Schicksal der Vertreibung und Entwurzelung um? Was tun gegen Verzweiflung und Hoffnungslosigkeit? Schon früh mahnte der Augustinerpater Dr. Paulus Sladek, Geistlicher Beirat der Ackermann-Gemeinde aus München: „Wir müssen unser eigenes Gewissen erforschen. Wo liegt unsere Schuld, unser Versagen bei dieser Katastrophe, die ganz Mitteleuropa betraf?“

Es wurde diskutiert über die Frage einer Kollektivschuld und über die Vorstellung, dass es bei allem Geschehen immer um die freie Entscheidung des einzelnen Menschen, um seine persönliche Verantwortung für sein Handeln gehe. Kollektivschuld könne es nicht geben, wohl aber gruppenbezogene Verantwortung und die Erfahrung von Schamgefühl.

Es wurde die Aufgabe angepackt, auf die Tagungsteilnehmenden und die Volksgruppe der vertriebenen Sudetendeutschen einzuwirken, um – wie 1950 in der „Charta der Vertriebenen“ formuliert – auf Rache und Vergeltung zu verzichten; es ging darum, einen neuen Weg in eine friedliche, gemeinsame Zukunft zu suchen und dabei zu helfen, ein christliches Europa, Heimat für alle Völker und Volksgruppen, aufzubauen. Diese Ziele hatte sich ja die Ackermann-Gemeinde selbst gesetzt. Es erschien – vor allem für die jüngeren Teilnehmenden – notwendig, sich Sachwissen anzueignen, getreu dem Wort, das der Tod zum Ackermann aus Böhmen in der Dichtung des Johannes von Saaz spricht: „Wer von den Sachen nichts weiß, der kann von den Sachen nichts sagen.“

So entwickelten sich die Waldhoftreffen zu echten Volksbildungstagen.

Es wurde gemeinsam nachgedacht über „Friede durch Gerechtigkeit“, „Kirche als geistliche Heimat“; Begriffe wie „Völker und Volksgruppen“ oder „Volk – Nation – Staat“ auf ihre Bedeutung abgeklopft und versucht,

KONFERENZ VE WALDHOFU – 60 LET SETKÁVÁNÍ A VZDĚLÁVÁNÍ

„Ackermann-Gemeinde je od svého vzniku v roce 1946 vedena myšlenkou odpovědnosti křesťanů za mír a smíření ve středu Evropy. Svým působením se zasazuje nejen o překonávání bolesti a bezpráví způsobených v minulosti, ale především o budování dobrých sousedských vztahů mezi Čechy, Němci a Slováky.“

Tímto způsobem vyjádřilo v roce 2002 katolické sdružení Ackermann-Gemeinde své sebepojetí.

O více než 50 let dříve – asi kolem roku 1950 vznikla po počátcích v Mnichově také Ackermann-Gemeinde v jižním Bádensku, tehdejší francouzské zóně. Několik jednotlivců, katolických Němců pocházejících ze Sudet, kteří se po vyhnání sudetských Němců ocitli v jihozápadní části rozděleného Německa, se pokusilo najít své krajany a navázat s nimi spojení. S tímto úmyslem pozval Dr. Hans Schmid-Egger v roce 1954 své přátele, krajany, starší i mladší, na víkendové setkání ve Freiburgu. Setkání se konalo ve staré vile přestavěné pro účely konání různých konferencí. Vila leží v Littenweileru, ve východní části Freiburgu, v lesním parku na úpatí Schwarzwaldu a dělá všechnu čest svému jménu „Waldhof“ – „Lesní dvorec“. Tímto setkáním založil Dr. Schmid-Egger tradici každoročních Waldhofských konferencí, která trvá dodnes.

Spoluutvářet křesťanskou Evropu

V počátcích šlo při setkáních především o to, najít se a vzájemně se podporovat při hledání bytu, práce nebo zprostředkovat a předávat si adresy. Brzy se ale vynořila otázka: Jak je možné se jako křesťan vypořádat s těžkým osudem vyhnance, s vykořeněním a ztrátou domova? Jak se vypořádat s beznadějí? Již záhy varoval augustiniánský páter a duchovní rádce

Ackermann-Gemeinde v Mnichově Dr. Paulus Sládek následujícími slovy: „Musíme se hlavně vypořádat s vlastním svědomím. Kde je naše vina, naše selhání při této katastrofě, která zachvátila celou Evropu?“

Diskutovalo se o otázce kolektivní viny. O tom, že jde vždy o svobodné rozhodnutí každého jednotlivce, o jeho osobní odpovědnost za svoje jednání. Kolektivní vina nemůže existovat, ale existuje odpovědnost vztahující se na skupinu a také zkušenost s pocitem studu.

Vrhli jsme se do práce, snažili jsme se, poskytnout jak účastníkům konference, tak i všem vyhnáním sudetským Němcům možnost zřeknout se pomsty a odplaty – jak to v roce 1950 stanovila „Charta vyhnanců / Charta der Vertriebenen“. Jejím cílem bylo hledat nové cesty k společné budoucnosti v míru a pomáhat při budování nové Evropy na principech křesťanství, která se stane domovem pro všechny národy a národnostní skupiny. Tyto cíle si ostatně stanovila i sama Ackermann-Gemeinde. Ukázalo se, že je nutné, aby si především mladší účastníci osvojili řadu vědomostí o těchto událostech, neboť jak řekl sám Oráč z Čech/Der Ackermann aus Böhmen, hlavní postava stejnojmenného díla Jana ze Žatce: „Kdo o věcech nic neví, nemůže o nich mluvit.“

Setkání ve Waldhofu se postupně stala skutečnými vzdělávacími dny.

Společně se přemýšlelo o tématech jako „mír na základě spravedlnosti“, „církve jako duchovní domov“, „cesty k evropské federaci“ a diskutovalo o pojmech jako „národ-národnost-stát“.

„Wege zu einer europäischen Föderation“ zu entwickeln. Man informierte sich über sudetendeutsche Geschichte, das Geschichtsbild in der Vergangenheit und neue Blickwinkel in der Gegenwart, über die derzeitige Situation der tschechischen Bewohner in Böhmen und Mähren, über Vorgeschichte und Nachwirkungen von „München 1938“, Flucht und Vertreibung und ihre Folgen in ganz Mitteleuropa, „Wege zu einer neuen, friedlichen Ordnung“, einer „Zukunft in Böhmen“, Voraussetzungen für die Versöhnung zwischen den Nachbarvölkern.

Lebendiger Austausch: der langjährige Leiter der Waldhoftagungen Professor Rainer Götz im Gespräch mit dem Referenten Jan Carnogursky 2006

Prägende Persönlichkeiten: v. l. n. r. Prälat Dr. Georg Hüssler, Domdekan Wolfgang Sauer, Dr. Ludwig Weiß, Generalvikar Robert Falkenauer

Singen zur Freude und zum Lobe Gottes

Natürlich bestanden die Tagungen nicht nur aus politischer Bildung und Denkarbeit. Von Beginn an gehörten lebendige und richtungsweisende Gottesdienste in der Hauskapelle des Altenheims Stahlbad unterhalb unseres Tagungshauses am Sonntagmorgen dazu. Dabei wurde vor allem das damals modernere Liedgut aus dem Liederbuch „Kirchenlied“ gepflegt. Die Gründer der Ackermann-Gemeinde kamen ja alle aus der katholischen Jugendbewegung in Böhmen und Mähren.

Oft feierten Prälat Dr. Georg Hüssler, Präsident des Deutschen Caritasverbandes und von Caritas

Internationalis, die Geistlichen Beiräte der Ackermann-Gemeinde, der Augustinerpater Dr. Paulus Sladek, München, später Pater Dr. Angelus Waldstein, OSB aus Kloster Ettal und Msgr. Anton Otte, Nürnberg/Prag oder unsere Diözesanbeiräte, zuerst Pater Eduard Braunbock, OESA, und dann Dr. Ludwig Weiß, Ettlingen/Heidelberg diese Gottesdienste mit uns.

Eine große Rolle spielte das Singen: Es prägte das Bild und die Atmosphäre der Treffen und es gehörte jahrzehntelang zum festen Programm, umrahmte auch Vorträge und Seminare, eröffnete den Morgen und lud ein zu den Mahlzeiten. Im Jahr 1956 hatte die Ackermann-Gemeinde ein eigenes Liederbuch herausgebracht, das „Singende Volk“, das sich schnell auch in der Freiburger Ackermann-Gemeinde verbreitete. Als Singeleiter fanden sich Lehrer unseres Verbandes, z.B. Dr. Gustav Pohl aus Bühl; über viele Jahrzehnte leitete Klaus Zeller aus Sinsheim das Singen, sodass auch mehrstimmige Sätze und Kanons erarbeitet werden konnten.

Die Abende gehörten zumeist der Kultur: Diavorträge zu Barock in Böhmen, über gotische Baudenkmäler, Brückenfiguren des heiligen Johannes von Nepomuk, Stadtbilder und Marktplätze in den böhmischen Ländern sowie Trachten und Volkskunst. Man beschäftigte sich mit Literatur, mit Schriftstellern und ihren Werken, zuvorderst natürlich mit dem um 1400 entstandenen „Ackermann aus Böhmen“ des Johannes von Saaz, nach dem unser Verband sich benannte, mit Adalbert Štifter und seinem „Witiko“, dem „Braven Soldaten Švejk“ des Jaroslav Hašek, mit Marie von Ebner-Eschenbach und Božena Němcová. Es gab Lebensbilder um den Prager Dichterkreis von Čapek bis Kafka, Brod, Kisch, Werfel und Urzidil, der – außerhalb einer Waldhoftagung – einmal auf Einladung der Ackermann-Gemeinde in Freiburg eine Dichterlesung hielt.

Náš muzikant: Klaus Zeller – hlavní zpěvák

Účastníci se přitom seznamovali s dějinami sudetských Němců, s jejich obrazem v dějinách z pohledu minulosti i přítomnosti. Hovořilo se o situaci tehdejších obyvatel Čech a Moravy, o vývoji před a po „Mnichov 1938“, o vyhnání německého obyvatelstva a jeho následcích ve střední Evropě. Hledaly se cesty k novému mírovému uspořádání Evropy, diskutovalo se o budoucnosti v Čechách a předpokladech smíření mezi sousedními národy.

Zpěv pro radost i k chvále Boží Samozřejmě nebyly obsahem setkávání pouze úvahy a politická práce. Od samého počátku patřily k setkáním živé a pro život účastníků nepostradatelné nedělní bohoslužby, konající se v kapli domu pro seniory „Stahlbad“, ležícího nedaleko Waldhofu. Při bohoslužbách byl oblíbeny kancionál „Kirchenlied“, obsahující tehdy modernější duchovní písně – nám velmi blízké – neboť všichni zakladatelé Ackermann-Gemeinde mají kořeny v katolickém společenství mládeže v Čechách a na Moravě.

Tyto bohoslužby s námi často slavili prelát Dr. Georg Hüssler, prezident organizací „Caritas Deutschland“ und „Caritas International“, duchovní rádcí Ackermann-Gemeinde – augustiniánský pater Dr. Paulus Sládek z Mnichova, později Dr. Angelus Waldstein, benediktýnský pater z kláštera Ettal, Mons. Anton Otte z Norimberka a Prahy a také naši diecézní duchovní rádcí – nejdříve pater Eduard Braunbock (OESA) a Dr. Ludwig Weiß z Ettlingenu a Heidelbergu.

Důležitou roli hrál také zpěv: Ten spoluvytvářel atmosféru Wadhofských konferencí a patřil po mnoho let k jejich pevnému programu. Zpěvem začínaly a končily přednášky, zpěvem se zahajoval také den a podávání jídla. V roce 1956 vydala Ackermann-

Gemeinde vlastní zpěvník „Singendes Volk“, který se rychle rozšířil i ve freiburské Ackermann-Gemeinde. Jako dirigenti působili členové našeho sdružení, zkušený učitelé jako např. Dr. Gustav Pohl z Brühl. Mnohá léta byl také naším dirigentem Klaus Zeller z Sinsheimu, což nám umožnilo nastudovat také vícehlas a kánony.

Přednášejí v roce 2008: ministr a člen JA Ondřej Liška

Večery patřily většinou kultuře: Pořádaly se dia-přednášky na témata baroko v Čechách, gotické památky, sochy sv. Jana Nepomuckého, obrazy měst a náměstí v Čechách a na Moravě nebo také kroje a lidové umění. V popředí zájmu stála rovněž literatura, spisovatelé a jejich díla. K nejdůležitějším patřilo samozřejmě dílo „Oráč z Čech“ („Ackermann aus Böhmen“) od Jana z Žatce, pocházející z přelomu 14. a 15. století. Do programu patřila ale i novější literatura – např. Adalbert Štifter a jeho „Vítek“, „Dobrý voják Švejk“ od Jaroslava Haška, ale také Marie von Eschenbach a Božena Němcová. Oblíbené byly také autorské portréty spisovatelů Pražského kruhu jako byl Franz Kafka, Max Brod, Egon Erwin Kisch, Franz Werfel nebo Johannes Urzidil. Poslední ze zmíněných autorů dokonce navštívil na pozvání Ackermann-Gemeinde Freiburg a četl zde ze svých děl.

K večernímu programu často přispěli samotní účastníci zpěvem i hudbou, jindy byla za pomoci gramofonových desek představována česká hudba – od hudby renesanční přes mannheimskou školu Karla Stamice nebo také Dvořáka a Smetanu až po Leoše Janáčka.

Öfters wurde an den Abenden auch selbst musiziert oder mit Schallplatten böhmische Musik vorgestellt – von böhmischer Renaissance-musik über die Mannheimer Schule des Carl Stamitz, von Dvořák und Smetana bis Leoš Janáček.

Ein weiter Kreis von Kirche und Gesellschaft

Einen ganz großen Teil des Programms der Tagungen deckten Referenten aus der Ackermann-Gemeinde selbst ab, andere kamen aus einem weiteren Kreis von Kirche und Gesellschaft. Als Mitglieder unseres Verbandes sprachen im Waldhof z. B. der Jurist Dr. Erich von Hoffmann, Ministerialdirektor aus Bonn, der Historiker Dr. Ernst Nittner, Professor an der Bundeswehrhochschule in Koblenz/München, der Philologe Dr. Hans Schmid-Egger,

Studienrat aus Müllheim, die Kunsthistorikerin Dr. Johanna von Herzogenberg aus München, die „Bürgermeister“ der Ackermann-Gemeinde Hans Schütz, MdB aus München, später bayrischer Sozialminister, sowie Josef Stingl, MdB und dann Präsident der Bundes-

anstalt für Arbeit in Nürnberg, der Bundesgeschäftsführer Adolf Kunzmann aus München, sein Nachfolger Franz Olbert und viele andere.

Mitte der 1960er-Jahre übergab Dr. Hans Schmid-Egger die Leitung der Waldhofsage an den gerade neu zugezogenen Prof. Dr. Rainer Götz, der die Gestaltung und Durchführung bis zu seinem zu frühen Tod (2007) innehatte.

Etwa um diese Zeit entwickelte sich in der Tschechoslowakei ein politisches Tauwetter, das im „Prager Frühling“ 1968 gipfelte. Es wurde möglich, Visa zu erwerben und in die ČSSR zu reisen. Mehr Information – eine Folge persönlicher Kontakte zu tschechischen Priestern und katholischen Laien – führte zu einem Nachdenken über die schwierige Situation der Christen im Nachbarland, es gab Themen wie „Kirche in der Bedrängnis“, „die schweigende Kirche“, „Unterdrückung des Glaubens“.

Für die Literatur taten sich neue Wege auf. Es erschienen Übersetzungen zeitgenössischer Texte tschechischer Autoren wie Havel, Škvorecký, Hrabal, Macourek u. a., was die Beschäftigung mit ihren aktuellen Werken ermöglichte.

Auch wurden tschechische Exilanten als Referenten eingeladen. So sprachen im Waldhof der Prager Literaturwissenschaftler Prof. Dr. Antonín Měšť'an, der Kirchenrechtler Dr. Josef Jurina, der Slowake Mlnarik, der unter dem Pseudonym „Danubius“ in Prag die Debatte über die Beneš-Dekrete und die Vertreibung der deutschen Landsleute angeregt hatte, und die Schriftstellerin Sidonia Dědina.

Im politischen Sektor wurden vermehrt Rechtsfragen diskutiert: die 1948 von den Vereinten Nationen formulierten Menschenrechte, Völker- und Volksgruppenrechte, das Heimatrecht, das Selbstbestimmungsrecht der Völker und natürlich Religionsfreiheit als Menschenrecht.

Vom Regionaltreffen zum Diözesantag

1973 haben wir des 1.000-jährigen Bestehens des Erzbistums Prag gedacht, 1980 die Erhebung der Slawenapostel Cyrill und Method zu Patronen Europas gefeiert.

Mit all diesen Themen verbindet sich immer wieder die Ermunterung der Mitglieder, sich um ein „Leben aus dem Glauben“ an Christus in seiner Kirche zu bemühen und sich persönlich zu engagieren, also teilzunehmen am kirchlichen, politischen und

Z vlastních řad i z širších církevních a společenských kruhů

Velkou část programu utvářeli referenti z řad členů Ackermann-Gemeinde, ostatní přednášející se rekrutovali z širokých okruhů církve a společnosti. Ze členů Ackermann-Gemeinde přednášel např. právník a ministerský ředitel v Bonnu Dr. Erich von Hoffmann, historik a profesor na vysoké škole vojenské v Koblenzi a Mnichově Dr. Ernst Nittner, filolog a gymnaziální profesor v Müllheimu Dr. Hans Schmid-Egger, historička umění Dr. Johanna von Herzogenberg z Mnichova, „starostové“ Ackermann-Gemeinde – člen Spolkového sněmu a pozdější bavorský ministr sociálních věcí Hans Schütz, člen Spolkového sněmu a později prezident Úřadu práce v Norimberku Josef Stingl, spolkový jednatel Ackermann-Gemeinde Adolf Kunzmann z Mnichova, jeho následovník Franz Olbert a ještě celá řada dalších referentů.

V polovině šedesátých let předal Dr. Hans Schmid-Egger vedení Waldhofských konferencí nově přistěhovanému profesorovi Dr. Raineru Götzovi, který se této funkci věnoval až do své předčasné smrti v roce 2007.

Přibližně v této době se začal politický vývoj v tehdejší Československu ubírat jiným směrem a tyto tendence vyvrcholily „Pražským jarem“ v roce 1968. V této době bylo možné získat víza a cestovat do ČSSR. Díky tomu se podařilo navázat osobní kontakty k českým kněžím a katolickým laikům, což vedlo k tomu, že se předmětem hlubšího zájmu stala těžká situace křesťanů v sousední zemi. Hlavními tématy byla „Církev v nouzi“, „Mlčící církev“ nebo „Potlačování víry“.

Také v oblasti literatury se otvíraly nové cesty. Byly vydávány překlady současných českých autorů – např. Václava Havla, Josefa Škvoreckého, Bohumila Hrabala, Miloše Macourka a ostatních – a my jsme tak získali možnost se těmito aktuálními texty zabývat.

Do Waldhofu byli také jako referenti zvaní zástupci českého exilu jako např. pražský literární vědec a profesor Antonín Měšť'an, církevní právník Dr. Josef Jurina, slovenský historik Minarik, který pod pseudonymem „Danubius“ rozvířil v Praze debatu o Benešových dekretech a problematice vyhnání sudetských Němců a v neposlední řadě také spisovatelka Sidonie Dědina.

V politické oblasti se ve větší míře diskutovalo o právních otázkách. Předmětem diskusí byla především lidská práva, tak jak je roku 1948 formulovalo OSN. Šlo v první řadě o práva národů a národnostních skupin, právo na vlast, právo na sebeurčení národů a samozřejmě svoboda vyznání jako lidské právo.

Od regionálních setkání k diecéznímu dni

V roce 1973 se vzpomínalo na založení pražské arcidiecéze a slavilo se její tisícileté jubileum. Stejně tak se připomínal a oslavoval rok 1980, kdy byli věrozvěstové Cyril a Metoděj prohlášeni za patrony Evropy. Všechna tato témata spojuje snaha členů našeho sdružení „žít z víry“ v Ježíše Krista, osobně se angažovat v církvi, aktivně se podílet na církevním, politickém a společenském životě a v neposlední řadě také převzít odpovědnost a tento vývoj spoluvytvářet.

Zástupce arcidiecéze Freiburg a AG ve Waldhofu

gesellschaftlichen Leben, auch Verantwortung zu übernehmen und selbst mitzugestalten.

Anfang der 1980er-Jahre wurde beschlossen, die Waldhoftagung – bis dahin nur ein südbadisches Regionaltreffen – zu öffnen als Diözesantag für alle Mitglieder im langgestreckten Erzbistum Freiburg. Verstärkt wandte man sich den Themen der europäischen Einigung und des Föderalismus zu. Auch sollte in der Öffentlichkeit und der einheimischen Kirche wieder stärker ins Bewusstsein gerückt werden, dass – wie Papst Johannes Paul II. einmal formuliert hatte – Europa mit zwei Lungenflügeln atme, dass also die slawischen Völker im Osten zu Europa dazugehörten. Daraus ergaben sich Überlegungen zu einem friedlichen Zusammenleben trotz der Zerrissenheit in zwei Machtblöcke.

1987 rief der Prager Kardinal Tomášek ein „Jahrzehnt der spirituellen und moralischen Erneuerung in Böhmen und Mähren“ aus. Jedes Jahr sollte einer/einem Heiligen und einem Thema gewidmet sein. Im Waldhof wollten wir dieses Dezennium begleiten. Es begann 1988 mit der Königstochter Agnes von Böhmen und dem Thema „Dienst am Leben“.

Im folgenden Jahr führte die „Samtene Revolution“ zum Ende der kommunistischen Herrschaft und zur Befreiung der mittel- und osteuropäischen Völker. Der Eiserner Vorhang war zersprungen, ganz neue, hoffnungsvolle Möglichkeiten eines Aufeinander-Zugehens taten sich auf. 1993, im Dezenniumsjahr des heiligen Johannes von Nepomuk, wurde im Westen Böhmens die neue Diözese Pilsen gegründet. Gleichzeitig beschloss die Ackermann-Gemeinde unseres Erzbistums, mit den dortigen Katholiken eine Partnerschaft anzustreben. Dieses Vorhaben gab den Waldhoftagen eine neue Richtung und neue Aufgaben. Die Treffen sollten zu Begegnungen für Tschechen und Deutsche werden, um damit zur Entwicklung unserer Partnerschaft mit den Pilsner Katholiken beizutragen.

Ein doppeltes Jubiläum

An dieser Stelle sei ein herzlicher Dank an unsere Erzdiözese Freiburg mit ihrem Erzbischof Dr. Robert Zollitsch ausgesprochen, die – selbst stark mit der Partnerschaft zu Peru befasst – unsere Partnerschaft von Anfang an mit Wohlwollen und auch finanzieller Unterstützung begleitete. Der für Fragen der Weltkirche zuständige Domkapitular Wolfgang Sauer nahm wiederholt an Waldhoftagen teil und referierte dort auch.

Ein Grund zum Feiern: Erzbischof Robert Zollitsch, Bischof František Radkovský, Prof. Dr. Rainer Götz, Ministerpräsident Erwin Teufel, Domdekan Wolfgang Sauer bei der 50. Waldhoftagung

Začátkem osmdesátých let jsme se rozhodli otevřít Waldhofské konference, do té doby pouze jihobádenské regionální setkání, všem členům rozlehlé freiburské diecéze, a to formou diecézního dne. Intenzivněji jsme se začali věnovat otázkám sjednocení Evropy a federalismu. Naše snaha byla současně ukázat veřejnosti a církvi v SRN, že Evropa dýchá dvěma plicními křídly, pravým a levým – jak ostatně jednou formuloval papež Jan Pavel II. – a že tedy i slovanské národy ve východní části Evropy jsou její nedílnou součástí. Výsledkem těchto úvah bylo vědomí, že i navzdory rozdělení Evropy na dva mocenské bloky je mírové soužití na tomto kontinentě možné.

V roce 1987 vyhlásil pražský kardinál Tomášek „desetiletí spirituální a morální obnovy v Čechách a na Moravě“. Každý nově začínající rok měl být věnován jednomu světci a určitému tématu. Rozhodli jsme se, že se této iniciativy chopíme i ve Waldhofu. Rok 1988 byl věnován svatě Anežce České a tématu „služba životu“. V následujícím roce bylo „Sametovou revolucí“ ukončeno období komunistické vlády a došlo k osvobození zemí ve střední a východní Evropě. „Železná opona“ padla a otevřely se nové možnosti sblížení. V roce 1993, který byl v rámci desetiletí obnovy věnován sv. Jana Nepomuckému, byla v západních Čechách založena nová diecéze – diecéze plzeňská. V této době se Ackermann-Gemeinde naší

Momentky: zástupce arcidiecéze Freiburg a AG ve Waldhofu

diecéze rozhodla navázat kontakt s katolíky plzeňské diecéze a pokusit se navázat partnerství. Tyto snahy daly Waldhofským konferencím nový směr a nové úkoly. Měly se teď stát setkáními Čechů a Němců s cílem podpory vývoje partnerství s plzeňskými katolíky.

Kde domov můj: přednášející při setkání ve Waldhofu 2012

Dvojnásobné jubileum

Na tomto místě je nutné vyjádřit srdečný dík naší arcidiecézi Freiburg a našemu biskupovi, Dr. Robertu Zollitschovi, kteří – sami velmi angažováni v partnerství s Peru – od samého počátku naše snahy o partnerství s Plzní podporovali, a to také finančně. Např. kapitulní kanovník Wolfgang Sauer,

který se zabývá otázkami světové církve, se často účastnil Waldhofských konferencí jako host i referent.

O tom, jak se naše partnerství vyvinulo v opravdové přátelství, svědčí oslavy našeho společného dvojnásobného jubilea, které se konaly v roce 2004. Slavila se padesátá Waldhofská konference a desáté výročí našeho partnerství. Ten rok byla Waldhofská konference velmi slavnostní. Nejdříve jsme uvítali ve Waldhofu velkou skupinu hostů z Plzně, společně s jejich biskupem Františkem Radkovským Po slavnostním uvítání přednesl Werner Tampe příspěvek o našem desetiletém partnerství,

2007 beschrieb Bischof Radkovský deutsch-tschechische Partnerschaften als bunte Mosaiksteine für ein christliches Europa.

Etwas Besonderes erlebten wir im Februar 2008: Da führte die erste Auslandsreise des erst drei Monate zuvor ernannten tschechischen Ministers für Bildung, Jugend und Sport, Ondřej Liška, den wir schon viele Jahre von der Jungen Aktion der Ackermann-Gemeinde her kannten, zur Ackermann-Gemeinde nach Freiburg. Er fasste die Entwicklungen in der Tschechischen Republik seit dem Prager Frühling zusammen.

In späteren Jahren diskutierten wir nach Referaten von Professor Michael Albus und dem Pilsner Generalvikar Msgr. Dr. Robert Falkenauer über das II. Vatikanische Konzil und seine Folgen für die Christen hüben und drüben. Bei einer deutsch-tschechischen Podiumsdiskussion überlegten wir – vier Altersgruppen zwischen 30 und 85 Jahren – unter dem Titel „Kde domov můj?“, was für den Einzelnen der Begriff „Heimat“ beinhaltet und wie wichtig er für die Identität eines Menschen ist.

Wie das Individuum, der Mensch seine Umwelt gestaltet, damit die Landschaft formt und ihr ein neues Gesicht gibt, skizzierte Dr. Jiří Riezner aus Aussig und wie vor 1200 Jahren die griechischen Brüder Cyrill und Method das Christentum nach Mitteleuropa brachten und so das christliche Fundament Europas mitbauten, ermittelte Dr. Stefan Samerski aus München bei der jüngsten Waldhoftagung im Februar 2013.

2014 steht die 60-Jahr-Feier an ...

Mögen sich die Waldhoftage weiter lebendig, welt-offen und mutig mit Fragen unserer Zeit auseinandersetzen und die Freundschaft zu tschechischen Christen pflegen! Das europäische Zusammenwachsen bleibt unsere gemeinsame Aufgabe.

Brigitte Schmidegger

Ke stejnému tématu se vyjádřil v roce 2007 také biskup František Radkovský, který charakterizoval německo-české partnerství jako pestré mozaikové kamínky tvořící křesťanskou Evropu.

Zajímavou událost jsme zaznamenali také v únoru roku 2008. Tehdy navštívil Freiburg na své první zahraniční cestě nově jmenovaný ministr školství, mládeže a tělovýchovy Ondřej Liška, kterého jsme znali už mnoho let z Junge Aktion, mládežnické organizace Ackermann-Gemeinde. Předmětem jeho referátu byl vývoj České republiky od Pražského jara.

V následujících letech se vedly živé diskuse po referátech profesora Michaela Albusa a plzeňského generálního vikáře Mons. Dr. Roberta Falkenauera na téma Druhy vatikánský koncil a jeho následky pro křesťany v SRN a ČSSR.

Při česko-německé diskuzi s názvem „Kde domov můj?“ jsme rozděleni do čtyř věkových skupin – ve věku od 30ti do 85ti let – přemítali, jaký význam má pro každého jednoho z nás pojem domov a jak důležitý je tento pojem pro identitu jednotlivce.

Dr. Jiří Riezner z Ústí nad Labem ukázal ve svém referátu, jak jednotlivec utváří svoje okolí a životní prostředí a tím dává krajíně novou tvář. V letošním roce referoval ve Waldhofu také Stefan Samerski (OT) z Mnichova o příchodu řeckých bratří Cyrila a Metoděje do střední Evropy, kteří přinesli křesťanství a tím položili základ křesťanského vývoje Evropy.

V roce 2014 oslavíme 60 let Waldhofských konferencí.

Naším přáním je, aby se dny ve Waldhofu i nadále otevřeně a s odvahou zabývaly otázkami naší doby a rozvíjely přátelství s českými křesťany!

Proces sjednocování Evropy zůstává naším společným cílem.

Brigitte Schmidegger

... und das Gesellige gehört dazu: Tagungsteilnehmende im Gespräch

... a neodmyslitelné jsou i společenské chvíle: účastníci konference v družném hovoru

WENN JEMAND EINE REISE TUT – MIT BÖHMEN UND MÄHREN AUF DU UND DU

Wenn jemand eine Reise tut,
so kann er was erzählen,
drum nehm' ich meinen Stock und Hut
und tät das Reisen wählen.

Matthias Claudius, deutscher Dichter (1740–1815)

Getreu diesem Motto hat sich die Ackermann-Gemeinde in den vergangenen Jahren immer wieder auf den Weg gemacht, um Land und Leute kennenzulernen.

Ende Mai 1993 erlebten wir die Inthronisation von Bischof Radkovský in der neu gegründeten Diözese Pilsen mit. Heute können wir auf 20 Jahre Partnerschaft zwischen Katholiken der Diözese Pilsen und der Ackermann-Gemeinde der Erzdiözese Freiburg zurückblicken.

Eindrucksvoller Themenquerschnitt

Um diese Partnerschaft zu fördern, entstand die Idee, für unsere Mitglieder der Ackermann-Gemeinde und auch andere Interessenten, die sich für Land und Leute hinter dem ehemaligen Eisernen Vorhang begeisterten, Studienreisen zu organisieren. Aus dieser Idee, die sich ständig fortsetzte, entstand im September 1993 die erste Studienreise in die neu gegründete

Diözese Pilsen. Anlass waren die Feierlichkeiten zum 800-jährigen Bestehen des Stiftes Tepl. Dort war auch die Gelegenheit gegeben, dem Patron der Diözese Pilsen, dem seligen Hroznata, die Ehre zu erweisen. Seine Reliquien sind in einem Schrein auf dem heutigen Hroznata-Altar in der Kirche aufgebahrt. Ganz zaghaft wurden die ersten Kontakte zu den Katholiken der neuen Diözese geknüpft.

Um die Partnerschaft weiter zu beleben, haben wir des Öfteren an den „Tagen des Glaubens“ (Dny Víry), die alljährlich Ende Mai in Pilsen veranstaltet wurden, teilgenommen. Hier bestand die Möglichkeit, mit allen Katholiken der Diözese zusammenzutreffen und Einblick in die Themen zu erhalten, die die Christen dort bewegten. Beiträge für unterschiedliche Altersgruppen an verschiedenen Orten der Stadt zeigten einen eindrucksvollen Themenquerschnitt auf. Der Abschlussgottesdienst in der Kathedrale führte alle Teilnehmenden wieder zusammen, auch um anschließend gemeinsam die Tage ausklingen zu lassen.

Es war uns natürlich ein Anliegen, die Diözese auch finanziell zu unterstützen. Bei einem Gespräch mit Bischof Radkovský hörten wir von den Problemen bei der Ausbildung der Katecheten. Auch wenn sich die zukünftigen Religionslehrer/-innen im Rahmen der Ausbildung ehrenamtlich engagierten – die Finanzierung der damit verbundenen Nebenkosten war offen. Da diese Unterstützung der neuen Multiplikatoren ein weitreichendes Ziel ist, haben wir uns des Themas angenommen und über viele Jahre finanzielle Mittel bereitgestellt.

KDYŽ ČLOVĚK PODNIKNE CESTU – TVÁŘÍ V TVÁŘ ČECHÁM A MORAVĚ

Když člověk podnikne cestu,
má o čem vyprávět,
pročež klobouk a hůl vezmu
a na cestu bych vyšel hned.

Matthias Claudius, německý básník (1740 – 1815)

Věrna tomuto mottu se Ackermann-Gemeinde v předchozích letech opět vydala na cestu, aby poznala zemi a lidi.

Koncem května 1993 jsme zažili jmenování biskupa Radkovského v nově založené diecézi Plzeň. Dnes se můžeme ohlédnout zpět na dvacetileté partnerství mezi katolíky z Plzeňské diecéze a Ackermann-Gemeinde arcidiecéze Freiburg.

Pestrá škála témat

S úmyslem podpořit toto partnerství vznikl nápad pořádat studijní cesty pro naše členy Ackermann-Gemeinde a také ostatní zájemce, kteří se zajímali o zemi a lidi za bývalou železnou oponou. Z tohoto nápadu, který se postupně vyvíjel, vznikla nakonec v září roku 1993 první studijní cesta do nově založené Plzeňské diecéze. Konala se u příležitosti 800letého výročí existence kláštera Teplá, kde jsme zároveň mohli uctít památku patrona diecéze – blahoslaveného Hroznaty, jehož ostatky byly uloženy do schránky v dnešním oltáři blahoslaveného Hroznaty v tamějším

kostele. Tímto nesmělým krokem jsme navázali první kontakty s katolíky v nové diecézi.

Aby bylo partnerství i nadále prohlubováno, navštívili jsme nejednou Dny Víry, které se konaly každoročně koncem května v Plzni. Zde se naskýtal možnost setkat se se všemi katolíky z diecéze a také nahlédnout do témat, která se dotýkala tamějších křesťanů. Akce pro skupiny lidí různého věku probíhaly na různých místech ve městě a týkaly se rozličných témat. V síchni účastníci se sešli při závěrečné bohoslužbě v katedrále, aby strávili ještě několik dní pohromadě.

Samozřejmě bylo též naším úmyslem diecézi podpořit i finančně. Při jednom rozhovoru s biskupem Radkovským jsme se dozvěděli o problémech se vzděláváním katechetů. I přesto, že se budoucí učitelé náboženství angažovali jako dobrovolníci, financování vedlejších nákladů zůstávalo stále otevřené. Protože tato podpora nových katechetů má dalekosáhlý cíl, ujali jsme se jí a po mnoho let poskytovali finanční prostředky.

Na podzim 1994 jsme navštívili kromě českého lázeňského trojúhelníku také biskupské sídlo v Plzni a mimo jiné se účastnili bohoslužby v katedrále sv. Bartoloměje. Cílem této cesty bylo poznat a oblíbit si diecézi Plzeň. Bylo nám jasné, že pro toto partnerství potřebujeme mnoho spolubojovníků a ty jsme si chtěli získat

osobním seznámením. Velmi na nás zapůsobila návštěva meditační zahrady na kraji města Plzně.

U kavička v Prachaticích

... seit 20 Jahren immer wieder auf dem Weg ...

Im Herbst 1994 besuchten wir neben dem böhmischen Bäderdreieck auch den Bischofssitz in Pilsen und nahmen unter anderem an einem Gottesdienst in der Bartholomäus-Kathedrale teil. Ziel dieser Reise war es, die Diözese Pilsen kennen- und lieben zu lernen. Uns war klar, dass wir für die Partnerschaft viele Mitstreiter benötigten, und die wollten wir über das nähere Kennenlernen gewinnen. Sehr beeindruckend war der Besuch des Meditationsgartens am Stadtrand von Pilsen.

Ein Ort für die Gesundheit der Seele

Der Garten wurde als eine Gedenkstätte für alle Opfer totalitärer Regime von Luboš Hruška, einem ehemals politischen Gefangenen, errichtet. Er verbrachte insgesamt elf Jahre seines Lebens in den schlimmsten kommunistischen Gefängnissen und Arbeitslagern sowie in einer Urangrube. Während dieser Jahre lernte er viele Intellektuelle kennen, unter ihnen waren auch mehrere Priester. Im Gefängnis ließ sich Luboš Hruška heimlich taufen. Für den Fall, dass er den Strafvollzug überleben würde, hatte er sich vorgenommen, den Obstgarten, den er von seinen Eltern geerbt hatte, in einen Ort für die Gesundheit der Seele zu verwandeln. Im tschechischen Fernsehen erzählte der im Jahr 2007 verstorbene Luboš Hruška:

„Ich wollte in meinem Garten ein Mahnmal für die Opfer des Kommunismus errichten. Als ich mir aber dessen bewusst wurde, dass es auch noch

Opfer anderer totalitärer Regime gab, suchte ich nach einem anderen Namen für das Mahnmal. Der hiesige Kaplan, Pater Michal, hat mir damals geraten, hier ein Mahnmal für alle Opfer des Bösen einzurichten.“

Bestandteil des Meditationsgartens ist auch ein Kreuzweg. Für diesen konnte Luboš Hruška kurz vor der Wende den Bildhauer Roman Podhrázský aus Příbryslav begeistern. Der Künstler war bereit, kostenlos zwölf Plastiken aus Sandstein für den Kreuzweg zu schaffen. Der Kreuzweg entstand nach und nach in den Jahren 1987–1989 – trotz ständiger Aufsicht des kommunistischen Geheimdienstes StB. Es handelt sich um einen sehr ungewöhnlichen Kreuzweg, denn die erste Station stellt das letzte Abendmahl dar, die letzte Station die Auferstehung.

Die Kosten für den Transport der Plastiken zahlte Luboš Hruška damals allein aus seinem kargen Arbeitergehalt. 1990 wurde der in eine Gedenkstätte verwandelte Garten für die Öffentlichkeit geöffnet. Dank mehrerer Sponsoren konnte Anfang der 90er-Jahre eine Kapelle im Garten errichtet werden, die dem Heiligen Maximilian Kolbe geweiht wurde. Dieser polnische Priester hatte im KZ Auschwitz sein Leben für das eines anderen Häftlings geopfert. 1995 überreichte Hruška den Meditationsgarten dem Pilsner Bistum. Dort erfuhren wir – manche vielleicht zum ersten Mal – auch aus dem Munde von Luboš Hruška, dass das öffentliche kirchliche Leben vor 1989 extrem schwierig und eigentlich nur auf die hl. Messe beschränkt war bzw. fast nicht existierte. Wie unsere Partner und späteren

Der Meditationsgarten in Pilsen: ein Ort für die Gesundheit der Seele

eigentlich nur auf die hl. Messe beschränkt war bzw. fast nicht existierte. Wie unsere Partner und späteren

Místo pro ozdravení duše člověka

Zahrada byla založena jako památník všem obětem totalitních režimů bývalým politickým vězněm Lubošem Hruškou. On sám strávil jedenáct let svého života v nejhorších komunistických vězeních, pracovních táborech a také v uranovém dole. Během těchto let se seznámil s mnohými intelektuály, mezi kterými bylo i vícero kněží. Ve vězení se také Luboš Hruška nechal potají pokřtít. Slíbil si, že pokud se mu podaří výkon trestu přežít, přemění ovocný sad, který tehdy zdědil po rodičích, v místo pro uzdravení duše. V České televizi k tomu řekl Luboš Hruška:

„Ve své zahradě jsem chtěl postavit památník obětem komunismu. Když jsem si ale uvědomil, že existují i oběti jiných totalitních režimů, začal jsem hledat jiný název pro svůj památník. Zdejší kaplan, Pater Michal, mi tenkrát poradil, abych zde založil památník všem obětem zla.“

Součástí meditační zahrady je také křížová cesta. Krátce před revolucí se Lubošovi Hruškovi podařilo pro toto dílo nadchnout sochaře Romana Podhrázského z Příbryslavi, který souhlasil, že zadarmo vytvoří dvanáct pískovcových soch. Křížová cesta postupně vznikala mezi lety 1987 až 1989 – i přes neustálý dohled komunistické státní bezpečnosti StB.

Jedná se o velmi neobvyklou křížovou cestu, neboť první zastavení začíná Poslední večeří, poslední pak znázorňuje Zmrtvýchvstání. Převoz soch tehdy zaplatil Luboš Hruška sám ze svého skrovného dělnického výdělku.

Roku 1990 byl památník z proměněné zahrady zpřístupněn pro veřejnost.

Díky několika sponzorům byla začátkem 90. let v zahradě postavena kaple, která je zasvěcená sv. Maximiliánovi Kolbemu. Tento polský kněz obětoval v koncentračním táboře Osvětim svůj život za život

jiného vězně. Roku 1995 předal pan Hruška meditační zahradu Plzeňskému biskupství.

Meditační zahrada: místo pro tiché přemítání

Při rozhovorech s Lubošem Hruškou († 2007) jsme se dozvěděli – někteří z nás možná i poprvé – že vést veřejný církevní život bylo před rokem 1989 velmi nesnadné a omezoval se více méně pouze na slavení mše svaté, resp. že skoro vůbec neexistoval. Jak nám sdělili naši partneři a pozdější přátelé, jakékoli další aktivity, jako např. předávání víry ve vlastní rodině, znamenaly neustálou nejistotu a různá omezení v osobním životě ze strany státní moci.

Poznat, co lidi inspiruje

V prvních porevolučních letech, která se nesla v duchu „míru a usmíření“, šlo především o zpracování dějin obou sousedících států a s nimi související emocionální zátěž. Kvůli železné oponě byla setkání mezi oběma státy po dlouhou dobu spíše výjimečná; proto bylo důležité podpořit vznik příležitostí k vzájemnému setkávání a poznávání se. Touto snahou

Freunde berichteten, bargen alle anderen Aktivitäten, z.B. auch die Weitergabe des Glaubens in der eigenen Familie, stets die Gefahr, Nachteile für die persönliche Entwicklung in Kauf nehmen zu müssen.

Erfahren, was die Menschen bewegt

In den ersten Jahren nach der Wende ging es in erster Linie auch unter dem großen Leitwort „Frieden und Versöhnung“ darum, die durch die Geschichte zum Teil sehr belasteten Emotionen unter den beiden Nachbarvölkern aufzuarbeiten. Sie konnten sich während des Eisernen Vorhangs über lange Zeit nur selten begegnen; deshalb war es notwendig, durch die Schaffung von Möglichkeiten zur Begegnung das Kennenlernen zu fördern. Durch diese Hilfestellungen sollte die bis dahin schwierige „Verständigung der Völker“ unterstützt werden. Das war auch der Grund für unsere Teilnahme an einer Wallfahrt nach Prag 1994, die einer europäischen Versöhnung an den Gräbern der gemeinsamen Heiligen galt und bei der auch das 650-jährige Bestehen der Prager Erzdiözese gefeiert wurde.

Ein Jahr später folgte unter dem Leitwort „Frieden und Versöhnung“ eine Sternwallfahrt nach Philippsdorf, einem großen Wallfahrtsort von Tschechen und Deutschen in Nordböhmen. Im Herbst 1995 führte uns eine weitere Reise in den nordwestlichen Teil der Pilsner Diözese. Durch eine gelungene Mischung von Aktivitäten aus den Bereichen Natur, Historie (Kunst, Kirche, Bau), Begegnung und kirchlichem Leben hatten wir Gelegenheit, die Diözese weiter kennenzulernen. Die Teilnehmenden konnten sich – wie fast immer auf unseren Fahrten – vor Ort direkt bei unseren Freunden bzw. deren Bekannten über ihre Lebensumstände informieren. Aufgrund des bestehenden Vertrauensverhältnisses war es so möglich

zu erfahren, was die Menschen wirklich bewegte. Durch diese Begegnungen erhielten wir Antworten auf Fragen, die so nicht in der Presse standen oder in den Nachrichten gesendet wurden: Wie ist die soziale Struktur aufgebaut bzw. wie hat sie sich in letzter Zeit verändert, wo sind die Schwachpunkte in der derzeit umgesetzten Politik, wie ist es um die Situation der Kirche bestellt ... Diese spezielle Politik der Informationsgewinnung hat unsere Fahrten immer wieder zu einem besonderen Erlebnis werden lassen, was auch dazu führte, dass die Teilnehmenden sich bei der Rückreise bereits nach dem Ziel und Zeitpunkt der nächsten Studien- und Begegnungsreise erkundigten.

Immer wieder Abstecher nach Pilsen

Um die Partnerschaft zu pflegen, haben wir immer versucht, einen Abstecher nach Pilsen zu machen, auch wenn unsere Reiseziele außerhalb der Pilsner Diözese lagen. Denn nur durch die ständige Kontaktpflege ist es möglich, einander besser kennenzulernen. Deshalb haben wir auf dem Weg nach Südböhmen (Budweis, Krummau, Oberplan) Bischof Radkovský einen Besuch abgestattet und auch den südwestlichen Teil der Diözese (Bischofteinitz) besucht.

Auf unserer Reise nach Nordböhmen im Jahr 1998 fuhren wir durch den Norden der Pilsner Diözese, besichtigten die Stadt Ostrov (Schlackenwerth) und besuchten u.a. Frau Hanzlová, um wiederum von guten Freunden zu erfahren, wie die kirchliche Situation dort war.

Schon längere Zeit Gesprächsthema mit Bischof Radkovský und unseren Freunden war die Situation der Ordensgemeinschaften in der Diözese. Viele alte Orden hatten wieder Nachwuchs erhalten. Sehr gefreut hat uns die Nachricht, dass Trappisten aus der französischen Abtei Sept-Fons in der Pilsner Diözese ein Kloster errichten wollten. Über die Bedeutung des neuen Klosters für seine Diözese sagte Bischof Radkovský im Rundfunk:

„jsme se chtěli podpořit do té doby poněkud složitější „porozumění národů“. Z tohoto důvodu jsme se roku 1994 účastnili pouti za smíření Evropy, konané v Praze nad hroby společných svatých u příležitosti 650leté existence Pražské arcidiecéze.“

O rok později následovala pouť do Filipova, velkého poutního místa Čechů a Němců v severních Čechách.

Na podzim roku 1995 vedla naše cesta do severozápadní části plzeňské diecéze. Díky podařené kombinaci aktivit týkajících se vědy, dějin (umění, kostely, architektura) a církve a díky mnohým osobním setkáním jsme měli možnost proniknout hlouběji do života diecéze. Účastníci měli – jak je na našich cestách zvykem – možnost dozvědět se od našich přátel, popř. známých o jejich životních poměrech.

Na základě vzájemné důvěry jsme mohli poznat, co lidi zajímá, čím žijí, co je inspiruje. Díky těmto setkáním jsme nalézali odpovědi na otázky, které takto v tisku nebo zpravodajských relacích nebyly zmíněny: Jak je strukturovaná společnost, popř. jak se změnila v poslední době, kde leží slabiny současné politiky, jaká je pozice církve... Tento způsob získávání informací vždy naplnil naše cesty mimořádnými zážitky, což také vedlo k tomu, že už na zpáteční cestě po nás účastníci vyžadovali cíle a data našich dalších studijních a setkávacích cest.

Na skok do Plzně

Protože partnerství je třeba pěstovat, snažili jsme se vést naše cesty oklikou přes Plzeň, i když náš jsme mířili k cíli mimo Plzeňskou diecézi. Neboť pouze díky neustálému udržování kontaktů je možno se navzájem lépe poznat. Během jedné z našich cest na jih Čech (České Budějovice, Český Krumlov, Horní Planá) jsme navštívili biskupa Radkovského a zamířili do jihozápadní části diecéze (Horšovského Týna).

Cesta do severních Čech v roce 1998 nás zavedla na sever Plzeňské diecéze – navštívili jsme město Ostrov, mimo jiné i paní Hanzlovou, abychom se opět od dobrých přátel dozvěděli, jaká tam panuje situace v církvi.

Už delší dobu byla předmětem našich rozhovorů s biskupem Radkovským a našimi přáteli řádová společenství v diecézi. Mnoho starých řádů zaznamenávalo nárůst dorostu. Velmi nás potěšila zpráva, že trapisté z francouzského opatství Sept-Fons chtějí v plzeňské diecézi zřídit klášter. O významu nového kláštera v diecézi řekl biskup Radkovský: „Naše diecéze patří k nejvíce sekularizovaným oblastem České republiky a právě proto je pro nás tato spiritualita, kterou s sebou takovýto kontemplativní klášter přinese, důležitá.“ K tomuto účelu se v roce 1999 podařilo mnichům za pomoci ostatních klášterů tohoto řádu získat rozpadlou usedlost, která dříve patřila ke klášteru Teplá. V roce 2000 se zde započalo se stavebními pracemi, které mimo jiné zahrnovaly rekonstrukci starých budov a postavení nového kostela. Vše probíhalo pod vedením britského architekta Johna Pawsona a za podpory našeho přítele Jana Soukupa a jeho architektonické kanceláře. Již před dokončením na sebe strhl klášter v Novém Dvoře pozornost, a to díky své moderní minimalistické architektuře.

Symbol dobrého přátelství:
Anděl pozounista z freiburské katedrály
pro biskupa Františka Radkovského

Přátelé pospolu

„Unsere Diözese gehört zu den am stärksten säkularisierten Gebieten der Tschechischen Republik; aus dem Grund ist für uns die Spiritualität wichtig, die ein solches kontemplatives Kloster mit sich bringt.“ Dazu erwarben die Mönche 1999 mit der Hilfe anderer Klöster des Ordens ein verfallenes Anwesen, das früher zum Stift Tepl gehörte. Im Jahr 2000 wurde mit den Baumaßnahmen begonnen, die u.a. die Restaurierung der alten Gebäude und die Errichtung einer Kirche umfassten. Die Maßnahmen wurden geleitet vom britischen Architekten John Pawson, der von unserem Freund Jan Soukup mit seinem Architekturbüro unterstützt wurde. Noch vor seiner Vollendung zog das Kloster Nový Dvůr aufgrund seiner modernen, minimalistischen Architektur viel Aufmerksamkeit auf sich.

Die Kirchweihe konnte im Jahr 2004 gefeiert werden. Während der Baumaßnahmen waren wir des Öfteren in Nový Dvůr und konnten sehen, wie das Kloster wuchs. Auch nach der Fertigstellung besuchten wir das Kloster, nahmen an Gottesdiensten teil und konnten verfolgen, wie das Gästehaus entstand. Im September 2011 wurde Nový Dvůr zur Abtei erhoben.

Auch bei unserer Reise nach Nordostböhmen im Jahr 2000 machten wir zunächst einen Abstecher zu unseren Pilsner Freunden. Es war wieder schön zu sehen, wie sich die Menschen, die politische und auch die kirchliche Situation weiterentwickelten oder auch nicht – wie im richtigen Leben eben. Bei diesen Gelegenheiten wurden stets auch Pläne für zukünftige Vorhaben geschmiedet und auch in Erinnerungen über die gemeinsam verbrachten Stunden bzw. Tage – ob in Böhmen oder in Baden – geschwelgt. Am nächsten Tag fuhren wir weiter nach Königgrätz (Hradec Králové), um von dort aus diverse Ziele zu besuchen. Ein Ziel

war das Kloster Braunau (Broumov), aus dem der heute in Rohr lebende Konvent vertrieben wurde. Sehr beeindruckend war es, dort eine Kopie des Turiner Grabtuches zu sehen. Es wurde vor einigen Jahren bei Restaurierungsarbeiten in einer Wandnische entdeckt und ist nun dort ausgestellt.

Auch den anderen Landesteil bereist

Nachdem Böhmen ausführlich bereist worden war, war es an der Zeit, den anderen Landesteil der Tschechischen Republik kennenzulernen – also auf nach Mähren. Im Jahr 2002 machten wir uns auf den Weg nach Südmähren, das u.a. durch seinen Wein, aber auch die Znaimer Gurken bekannt ist. Neben der Besichtigung der touristischen Höhepunkte, die dieser südliche Landesteil zu bieten hat, haben wir natürlich auch dort wieder Kontakte der Ackermann-Gemeinde genutzt, um Menschen zu begegnen. So waren wir im Kloster Raigern und ließen uns von den wieder angesiedelten Mönchen erläutern, was sie künftig mit der Klosteranlage vorhatten. Selbstverständlich gehörte eine Führung durch die Baustellen ebenfalls zum Programm. In Pohrlitz (Pohořelice) gedachten wir der Toten, die beim Brünner Todesmarsch umkamen und dort bestattet sind.

Begegnungsreisen ziehen Kreise: zu Besuch in Nitra

Vysvěcení kostela se slavilo v roce 2004. Během výstavby jsme v Novém Dvoře byli několikrát a pokaždé pozorovali, jak roste. I po dokončení jsme klášter navštívili, účastnili se bohoslužeb a měli příležitost pozorovat, jak vzniká dům pro hosty. V září 2011 byl Nový Dvůr povýšen na opatství.

I během naší další cesty po severovýchodě Čech v roce 2000 jsme si zajeli k našim plzeňským přátelům. Bylo opět pěkné vidět, jak se lidé, politika a i církevní situace posunuli, anebo taky ne – jak to prostě v opravdovém životě chodí. Při této příležitosti jsme kuli plány do budoucna, ale také vzpomínali na společně strávené hodiny, či dny – ať už v Čechách nebo v Bádensku. Další den jsme pak pokračovali do Hradce Králové, odkud jsme navštěvovali různé cíle. Jedním z nich byl klášter Broumov, ze kterého kdysi byli vyhnáni mniši, kteří dnes žijí v konventu v Rohru. Velmi na nás také zapůsobilo zhlédnutí Turínského plátna, jehož kopie se v klášteře nachází. Plátno bylo nalezeno před pár lety během renovace ve výklenku a od té doby je zde vystaveno.

Procestovat i další část země

Poté, co jsme Čechy důkladně projezdili, bylo načase poznat další část České republiky – tedy Moravu. V roce 2002 jsme se proto vypravili na cestu na Jižní Moravu, která se proslavila nejen svým vínem, ale i známými znojemskými okurkami. Vedle turistických atrakcí, které tato jižní část země nabízí, jsme i zde využili kontaktů Ackermann-Gemeinde a setkali se se zajímavými lidmi.

Na Moravě jsme navštívili klášter Rajhrad a nechali si od mnichů, kteří se sem opět navrátili, vysvětlit, co do budoucna plánují s areálem kláštera. Do našeho programu patřila i prohlídka stavení kláštera. V Pohořelicích jsme uctili památku mrtvých, kteří přišli o život během brněnského Pochodu smrti a kteří jsou zde pochováni. Protože se při této cestě nekonal návštěva plzeňských přátel, zvolili jsme varian-

tu „malých návštěv“: do Plzně jsme si během roku zajeli autem.

Chválit Boha se svatými: návštěva Velehradu 2013

V následujícím roce jsme procestovali sverní Moravu, navštívili přitom centrum setkávání v Moravské Třebové a vystoupali na Praděd. A abychom opět pozdravili naše přátele, byla během zpáteční cesty na programu krátká návštěva Plzně.

Velkou událostí, které jsme se směli účastnit, byly oslavy 10letého výročí diecéze v roce 2003. Dalším vrcholem bylo následné pozvání do pastoračního centra Horní Blatná, které za tímto účelem vzniklo v budově bývalé krušnohorské fary. Tady jsme se během společných výletů mohli ještě blíže seznámit a prohloubit naše přátelství.

Po několika cestách do České republiky jsme zaměřili hledáček na Slovensko. Cesta nás vedla od Bratislavy, přes Hauerland až do Vysokých Tater. Mimo jiné jsme navštívili centra setkávání a zástupce Spišského biskupství.

Da sich auf dieser Fahrt kein Treffen mit den Pilsner Freunden ergab, wurde die Variante der „kleinen Besuche“ angewandt: Wir fuhren während des Jahres mit dem Pkw nach Pilsen.

Im darauffolgenden Jahr haben wir den nördlichen Teil Mährens bereist, dabei das Begegnungszentrum in Mährisch-Trübau besucht und den Altvater erklimmen. Auf der Rückreise stand ein kurzer Besuch in Pilsen an, um den Kontakt mit unseren Freunden zu pflegen.

Ein großes Ereignis, an dem wir teilhaben durften, waren die Feierlichkeiten zum 10-jährigen Diözesanubiläum im Jahre 2003. Ein weiterer Höhepunkt war die anschließende Einladung ins pastorale Zentrum Horní Blatná, einem für diesen Zweck umgebauten ehemaligen Pfarrhaus im Erzgebirge. Dort hatten wir Gelegenheit, uns bei gemeinsamen Ausflügen noch näher kennenzulernen und die Freundschaften weiter zu vertiefen.

Nach einigen Reisen in die Tschechische Republik nahmen wir im Jahr 2005 die Slowakei ins Visier. Der Weg führte uns von Pressburg (Bratislava) über das Hauerland in die Hohe Tatra. Wir besuchten außerdem Begegnungszentren und Vertreter des Zipser Bischofs.

2006 führte uns eine Studienreise nach Istrien, eine von vielen Kulturen durchdrungene Halbinsel. Auch auf dieser Reise konnten viele Eindrücke hinsichtlich europäischer Kirchengeschichte gewonnen werden.

Das Jahr 2008 begann mit dem Besuch einer Delegation zur Eröffnung des zweiten pastoralen Zentrums in Pernink, ebenfalls ein ehemaliges Pfarrhaus. Neben einer Studienreise

in die Slowakei, die im Mai stattfand, führte uns das 15-jährige Diözesanubiläum im Herbst wieder nach Pilsen. Wir erhielten von unseren Freunden viele Informationen über die Weiterentwicklung des kirchlichen und politischen Lebens und feierten gemeinsam das Jubiläum.

Auf den Spuren der Patrone Europas

In den darauffolgenden Jahren waren wir wiederum an verschiedenen Orten sowohl in Tschechien als auch in der Pilsner Diözese unterwegs. Ein Höhepunkt war die gemeinsame Wallfahrt von Tschechen und Deutschen nach Prachatitz (Prachatice) zu Ehren des hl. Johannes Nepomuk Neumann, der dort geboren wurde. Ein weiterer Höhepunkt war die Studienfahrt 2013, bei der wir der Ankunft der Slawenapostel und Patrone Europas Cyrill und Method im Großmährischen Reich vor 1150 Jahren gedachten und uns auf deren Spuren in Tschechien, der Slowakei und auch in Ungarn bewegten. Da das Jahr 2013 in der Kirche Tschechiens ganz im Zeichen dieses Jubiläums steht, haben auch wir dieses Jubiläum aufgegriffen, um die Bedeutung sowie das Wirken der Patrone Europas ins Bewusstsein zu rufen. Cyrill und Method können uns auch heute Inspiration sein, stehen sie doch durch ihr Wirken gleichsam für das erklärte Selbstverständnis der Europäischen Union „In Vielfalt vereint“. Außerdem können uns die Slawenapostel als Klammer zwischen West und Ost eine Hilfe für die Überwindung der noch immer bestehenden mentalen Teilung unseres Kontinents sein.

Roland Stindl

Roku 2006 nás studijní cesta zavedla na poloostrov Istrii, kde se prolíná mnoho kultur. Během této cesty jsme získali mnoho dojmů ohledně evropské církevní historie.

Rok 2008 začal návštěvou delegace u příležitosti otevření druhého pastoračního centra Pernink, taktéž v prostorách bývalé fary. Vedle studijní cesty na Slovensko, která se konala v květnu, nás 15leté diecézní jubileum na podzim zavedlo opět do Plzně. Od našich přátel jsme se dozvěděli mnoho zajímavého ohledně vývoje v církevním a politickém životě a společně oslavili toto výročí.

Na stopách patronů Evropy

V následujících letech jsme znovu pobýli na různých místech nejen v České republice, ale i v Plzeňské diecézi. Vrcholem byla společná pouť Čechů a Němců do Prachatic na počest sv. Jana Nepomuka Neumanna, který se zde narodil.

Dalším takovým momentem byla cesta roku 2013, při které jsme si připomněli příchod slovanských věrozvěstů a patronů Evropy svatých Cyrila a Metoděje do Velkomoravské říše před 1150 lety. Po stopách slovanských věrozvěstů jsme se vydali v Česku, na Slovensku i Maďarsku. Jelikož i česká církev slaví toto výročí, chopili jsme se i my tohoto jubilea za cílem oživit v paměti lidí význam a činy patronů Evropy. Svatí Cyril a Metoděj nám i dnes mohou být inspirací – svým působením symbolizují to, co má být hlavním znakem Evropské Unie: „jednotu v rozmanitosti“. Mimo to nám mohou slovanští apoštolové být nápomocni překlenout stále existující mentální rozdíly mezi západem a východem na našem kontinentu.

Roland Stindl

Návštěva v Plzni u výročí 20 let od založení biskupství

Patroni křesťanské Evropy: Cyril a Metoděj

GELEBTE NACHBARSCHAFT IN PILSEN – DAS DEUTSCH-TSCHECHISCHE BUNDESTREFFEN 2009

Nachbarn – Freunde – Europäer. Unter diesem Motto trafen sich in der westböhmischesch-bischöflichen Stadt Pilsen/Plzeň vom 1. bis 4. August 2009 über 500 Teilnehmenden aus Deutschland und der Tschechischen Republik zum 31. Bundestreffen der Ackermann-Gemeinde. Eingeladen hatte neben der Ackermann-Gemeinde auch die tschechische Schwesterorganisation „Sdružení Ackermann-Gemeinde“. Erstmals fand diese traditionelle, alle drei Jahre stattfindende Veranstaltung in Tschechien statt.

Das Bistum Pilsen zeigte sich als herzlicher Gastgeber und unterstützte diese große Begegnung tatkräftig. Das Treffen strahlte weit über den Kreis der Teilnehmenden hinaus. Hierzu trug auch das große Medieninteresse bei, das sich in zahlreichen Zeitungsartikeln von der Süddeutschen Zeitung bis zum tschechischen Wochenmagazin „Respekt“ sowie in einem Beitrag in den Hauptnachrichten des Tschechischen Fernsehens niederschlug. Als „Rückkehr ins Land der Gründungsväter“ bezeichnete der Bundesvorsitzende der Ackermann-Gemeinde, Adolf Ullmann, das Treffen seines Verbandes in Pilsen – nach der Begründung vieler Freundschaften und zahlreichen Begegnungen in den letzten Jahren und Jahrzehnten ein fast logischer Schritt. Unter den Teilnehmenden und Mitwirkenden konnte er zahlreiche Vertreter aus Politik, Kirche und Verbänden willkommen heißen. „Wir haben einen großen Schritt gemacht“, sagte Ullmann am ersten Abend nach der Eröffnungsvesper

in der Kathedrale, die unter dem Leitwort „Das Evangelium, ein Weg für das Zusammenleben von Menschen und Völkern“ stand.

Am Sonntag feierten Bischof František Radkovský (Pilsen), Weihbischof Reinhard Pappenberger (Regensburg) und Bischof František Tondra (Zips/Slowakei) mit den Teilnehmenden des Bundestreffens ein festliches Pontifikalamt, das musikalisch vom Chor und Orchester der deutsch-tschechischen Kulturwoche „Rohrer Sommer“ der Ackermann-Gemeinde gestaltet wurde. Bischof Radkovský betonte als Hauptzelebrant in seiner Predigt, dass Christus in jeder Gemeinschaft anwesend sei und es Aufgabe der Menschen sei, Christus und dessen Liebe weiterzugeben.

Auf die deutsch-tschechische Nachbarschaft 20 Jahre nach der Wende und fünf Jahre nach dem tschechischen EU-Beitritt blickten in ihren Festreden der ehemalige bayrische Ministerpräsident Dr. Günther Beckstein und der ehemalige tschechische Außenminister Senator Karel Schwarzenberg. Zu Fragen der Nachbarschaft und der europäischen Integration sowie unserer besonderen Verantwortung als Christen ergriffen zahlreiche Referenten und Diskutanten das Wort, unter ihnen der außenpolitische Experte Professor Horst Teltschik und der Präsident des Zentralkomitees der deutschen Katholiken, Professor Hans Joachim Meyer.

Versöhnungsmedaille für Bischof Radkovský

Ein Höhepunkt des viertägigen Pilsner Treffens war die Verleihung der Versöhnungsmedaille der Ackermann-Gemeinde an Bischof František Radkovský. Mit dieser ihrer höchsten Auszeichnung würdigte die katholische Gemeinschaft das unermüdliche Wirken des Pilsner Bischofs für gegenseitiges Verstehen, Versöhnung und ein christliches, grenzüberschreitendes Miteinander, das auch in seinen engen und freundschaftlichen Kontakten und Partnerschaften zu den Diözesanverbänden der Ackermann-Gemeinde in Freiburg und Regensburg zum Ausdruck kommt.

ŽIVÉ SOUSEDSTVÍ V PLZNI – ČESKO-NĚMECKÉ SPOLKOVÉ SETKÁNÍ 2009 HOSTEM V ZÁPADNÍCH ČECHÁCH

Sousedé – přátelé – Evropané. Tak znělo motto 31. spolkového setkání Ackermann-Gemeinde, při kterém se v západočeském biskupském městě Plzni od 1. do 8. srpna sešlo více než 500 členů z Německa a České republiky. Kromě Ackermann-Gemeinde pozvala na setkání také její česká sesterská organizace Sdružení Ackermann-Gemeinde. Poprvé se toto tradiční setkání, které se koná každé tři roky, uskutečnilo v Česku.

Biskupství Plzeň se ukázalo být srdečným hostitelem a aktivně setkání podpořilo. Atmosféra setkání vyzařovala z účastníků natolik, že se přenesla na jejich okolí. K tomu přispěl i velký zájem médií, který se projevil zveřejněním četných novinových článků – od Sudetoněmeckých novin (Süddeutsche Zeitung) až po český týdeník Respekt a příspěvek ve zprávách České televize.

„Návrat do země zakladatelů,“ tak nazval Adolf Ullmann, spolkový předseda Ackermann-Gemeinde, setkání svého sdružení v Plzni, které se po uzavření mnoha přátelství a po četných setkáních v posledních letech a desetiletích zdá být naprosto logickým krokem. Mezi účastníky mohl přivítat mnoho politických a církevních představitelů, stejně tak jako zástupce sdružení. „Je to pro nás velký krok,“ řekl Ullmann první večer po zahajovacích nešporách v katedrále, které nesly motto: „Evangelium, cesta k soužití lidí a národů.“

V neděli slavili biskup František Radkovský (Plzeň), světitel biskup Reinhard Pappenberger (Regensburg/Řezno) a biskup František Tondra (Spiš/Zips) s účastníky spolkového setkání slavnostní pontifikální mši, která byla hudebně doprovázena sborem a orchestrem česko-německého kulturního týdne „Rohrer Sommer/Rohrské léto“. Hlavní celebrant plzeňský

biskup František Radkovský zdůraznil ve svém kázání, že Kristus je přítomen v každém společenství a že je naším úkolem, předávat Krista a jeho lásku dál.

Na česko-německé sousedství 20 let po sametové revoluci a pět let po vstupu České republiky do Evropské Unie se ve svých slavnostních proslovech ohlédl zpět bývalý bavorský ministerský předseda Dr. Günther Beckstein a bývalý ministr zahraničí senátor Karel Schwarzenberg. K otázkám sousedství a evropské integrace, stejně tak jako k naší mimořádné křesťanské zodpovědnosti se vyjádřili četní referenti a diskutanti, mezi nimi také expert na zahraniční politiku profesor Horst Teltschik a prezident centrálního výboru německých katolíků profesor Hans Joachim Meyer.

Medaile smíření pro biskupa Radkovského

Jedním z vrcholů čtyřdenního setkání v Plzni bylo udělení Medaile smíření biskupu Františku Radkovskému sdružením Ackermann-Gemeinde. Katolické společenství ocenilo svým nejvyšším vyznamenáním neúnnavnou snahu

Balónky přátelství

GESICHT ZEIG
eine gute deutsch-tschech

Der Pilsner Oberhirte sei ein „vorzüglicher Wegweiser, Wegbegleiter und Brückenbauer“, betonte Franz Olbert, Generalsekretär der Ackermann-Gemeinde a. D. und Geschäftsführer des Sozialwerks der Ackermann-Gemeinde, in seiner Laudatio. Olbert freute sich besonders darüber, diese Ehrung in Radkovskýs Bischofsstadt Pilsen vornehmen zu können.

Radkovský gab nach der Verleihung das Verdienst dieser Auszeichnung an seine Mitarbeiter, Priester und Laien, weiter. „Ich alleine könnte nicht viel machen“, stellte der Bischof bescheiden fest und erinnerte an die spirituellen Erfahrungen, die er 1967 in Erfurt sammeln durfte. Als Bischof der Grenzdiözese Pilsen wolle er auch für die von dort stammenden Heimatvertriebenen Seelsorger und Ansprechpartner sein.

Das Bundestreffen öffnete sich gezielt mit Veranstaltungspunkten und Aktionen auch für die Pilsner Öffentlichkeit. Dies waren zum einen die Gottesdienste, aber beispielsweise auch eine öffentliche Diskussion zum deutsch-tschechischen Verhältnis in der Einfahrt des Ordinariats, direkt gegenüber der Kathedrale am Marktplatz gelegen. Auch die zwei anlässlich des Treffens präsentierten Ausstellungen, „Gerettetes Erbe“ im Pilsner Rathaus und „Das verschwundene Sudetenland“ der Prager Vereinigung Antikomplex in der Měšťanská beseda, erfreuten sich regen Interesses. Unter dem Titel „AG vor Ort – zu Gast bei Freunden“ besuchten an einem Nachmittag die Teilnehmenden des Bundestreffens in neun Gruppen Einrichtungen der sozialen und pastoralen Arbeit in der Diözese Pilsen/Plzeň. Leitende Mitarbeiter dieser Dienste informierten über ihre Tätigkeit und berichteten über die aktuelle Situation in Westböhmen. Eine Gruppe besuchte beispielsweise die orthodoxe Pfarrei in Rokycany. Dort berichtete Pater David Dudáš von seiner multi-ethnischen Gemeinde,

die als Modellprojekt für die Arbeit mit Roma gelten kann. Weitere Ziele der Sternfahrt waren unter anderem das Bischöfliche Gymnasium, das Jugendzentrum der Salesianer oder der Mediationsgarten im Süden der Stadt.

Gesicht zeigen für gute Nachbarschaft

Neben Vorträgen, Diskussionen, Gesprächsforen und Gottesdiensten gab es eine Reihe von Begegnungen und Aktionen, die das Pilsner Treffen zu einem Gemeinschaftserlebnis machten. Besonders in Erinnerung bleiben wird den Teilnehmenden der Abschlussabend. Zum Auftakt trafen sie sich am Marktplatz. Es wurden deutsche und tschechische Lieder gesungen, die Tanzkapelle Rohrer Sommer spielte zur Sternpolka auf und zum Abschluss ließen die Feiernenden Luftballons mit Postkarten in den Himmel steigen. Dieses Spektakel wurde von den Pilsner Passanten positiv und mit großem Interesse verfolgt. Einzelne sangen sogar mit und schickten auch einen Luftballon auf den Weg. Den Abschlussabend im Großen Saal der Měšťanská beseda gestaltete der Rohrer Sommer: Die Tanzkapelle lockte die Teilnehmenden auf die Tanzfläche und der Chor brachte Einlagen.

Der Jugendverband der Ackermann-Gemeinde, die Junge Aktion (JA) veranstaltete parallel eine deutsch-tschechisch-slowakisch-ungarische Jugendbegegnung im nahe gelegenen Hájek. Beim Bundestreffen brachten sie sich mit einer Mitmachaktion unter dem Titel „Gesicht zeigen für ...“ ein. Die JAler forderten die Teilnehmenden des Bundestreffens und Passanten in der Innenstadt auf, „Ja“ oder „ano“ zu einer guten deutsch-tschechischen Nachbarschaft zu sagen und sich hierfür fotografieren zu lassen. Die Aktion stieß auf großes Interesse und die Passanten ließen sich gerne fotografieren. Ein Plakat ist neben den zahlreichen inhaltlichen Impulsen und dem Gemeinschaftserlebnis eines der sichtbaren Ergebnisse dieser großen viertägigen Begegnung in Pilsen.

Matthias Dörr

plzeňského biskupa o vzájemné pochopení, smíření a křesťanskou spolupráci, která se projevila také v blízkých, přátelských kontaktech a partnerské spolupráci s diecézními sdruženími Ackermann-Gemeinde ve Freiburgu/Freiburg a Řezně/Regensburg. Pastýř plzeňské diecéze je „výborný průvodce a stavitel mostů na cestě mezi národy,“ zdůraznil Franz Olbert, generální tajemník Ackermann-Gemeinde a.D. a jednatel Sociální dílny Ackermann-Gemeinde o.s./Sozialwerk der Ackermann-Gemeinde G e.V., ve své chvalořeči. Olbert vyjádřil svou radost, že smí tuto poctu udělit biskupu Radkovskému v jeho biskupském městě – Plzni. Radkovský po udělení připsal zásluhy za medaili svým spolupracovníkům, kněžím a laikům. „Sám bych mnoho nedokázal,“ konstatoval skromně biskup a připomněl duchovní zkušenosti získané v roce 1967 v Erfurtu. Jako biskup příhraniční diecéze Plzeň chce být duchovním pastýřem a pomocníkem také těm, kteří odsud pocházejí a kteří byli vyhnáni ze své vlasti.

Spolkové setkání se svým programem a nabídkou cíleně otevřelo také plzeňské veřejnosti. Kromě mší svatých byla jedním bodem programu například veřejná diskuse o česko-německých vztazích v průjezdu ordinariátu, nábazejícího se u náměstí přímo naproti katedrále. Také obě výstavy uspořádané u příležitosti tohoto setkání, „Zachráněné dědictví/Gerettetes Erbe“ v plzeňské radnici a „Zmizelé Sudety/Das verschwundene Sudetenland“ pražského spolku Antikomplex v Měšťanské besedě, se těšily velkému zájmu. Odpoledne nazvané „AG tady – na návštěvě u přátel“ strávili účastníci spolkového setkání rozdělení do devíti skupin návštěvou sociálních zařízení a center pastorační činnosti v plzeňské diecézi. Přitom je tamější spolupracovníci informovali o své činnosti a hovořili s nimi o aktuální situaci v západních Čechách. Jedna ze skupin navštívila například pravoslavnou farnost v Rokycanech. Zde referoval Pater David Dudáš o svém multietnickém společenství, které může být pokládáno za model projektu pro práci s Romy.

Dalším cílem skupin bylo například biskupské gymnázium, salesiánské centrum pro mládež nebo meditační zahrada v jižní části města.

Ukažte svou tvář pro dobré česko-německé sousedství

Kromě přednášek, diskuzí, diskusních fór a mší svatých se uskutečnila řada akcí a setkání, která sjednotila účastníky ve skutečné společenství, což ovlivnilo atmosféru celého setkání. Účastníkům zůstane jistě v paměti především závěrečný večer. Na úvod se sešli na náměstí. Zpívalo se česky a německy, taneční kapela Rohrského léta/Rohrer Sommer hrála polku a na závěr se do nebe pouštěly balonky s pohlednicemi. Tuto podívanou sledovali se zájmem plzeňští kolemjdoucí. Někteří se přidali ke zpěvu anebo poslali na cestu balónek. Kulturní část závěrečného večera ve velkém sále měšťanské besedy doprovázel „Rohrer Sommer/Rohrské léto“: vystoupil sbor a taneční kapela přilákala účastníky na parket.

Mládežnický spolek Ackermann-Gemeinde, Junge Aktion, uspořádal ve stejnou dobu česko-německo-slovensko-maďarské setkání mládeže v blízkém Hájku. Ke spolkovému setkání se přidali svým happeningem „Ukaž svou tvář pro... / Gesicht zeigen für...“, kterou uspořádali jak na místě spolkového setkání, tak na plzeňském náměstí. Členové Junge Aktion vyzvali jak účastníky, tak i kolemjdoucí v centru města, aby řekli ano/ja dobrému česko-německému sousedství a nechali se přitom vyfotit. Akce vzbudila velký zájem a většina se ráda nechala vyfotit s cedulkou v ruce. Plakát, který vznikl při této příležitosti, je – vedle mnoha dalších impulsů a česko-německého společenství – jedním z viditelných výsledků tohoto velkého čtyřdenního setkání v Plzni.

Matthias Dörr

„SICH AUF DEN WEG MACHEN“ – WIE WALLFAHRTEN DIE MENSCHEN ZUSAMMENBRINGEN

Walldürn

Die Wallfahrt „Zum Heiligen Blut“ in Walldürn geht auf ein Geschehen im Jahre 1330 zurück, das sog. „Blutwunder“. Mittelpunkt der Wallfahrt ist heute der Heilig-Blut-Altar in der Basilika. Mehr als 150.000 Gläubige besuchen jährlich den Wallfahrtsort.

Nach der Vertreibung im Jahre 1946 gelobten auch die Heimatvertriebenen der Erzdiözese Freiburg, jedes Jahr nach Walldürn zu pilgern. Daraus entstand die „Wallfahrt der Heimatvertriebenen“. Bei diesen Treffen spendeten sich die Teilnehmenden gegenseitig Trost und Hoffnung und suchten im gemeinsamen Gebet Gottes Hilfe und eine Stärkung des Gemeinschaftsgefühls. Diese Tradition setzt sich bis heute fort, mit teilweise über 10.000 Teilnehmenden. Die Stadt Walldürn hat hierfür im Jahre 1987 die Patenschaft übernommen. Um der Wallfahrt einen neuen Impuls zu geben, machen Pilger der Ackermann-Gemeinde seit 1999 jeweils eine Fußwallfahrt zum Gnadenort Walldürn. Daran nehmen auch Pilger/-innen aus der Partner-Diözese Pilsen teil.

Tepl

Der größte Wallfahrtsort der Diözese Pilsen ist das Stift Tepl (Teplá). Das Prämonstratenserkloster wurde im Jahr 1193 vom böhmischen Adligen Hroznata von Ovenec gegründet. Die Reliquien des 1897 seliggesprochenen Hroznata, der auch Patron der Diözese Pilsen ist, werden in einem Schrein auf dem Hroznata-Altar in der Klosterkirche Mariä Verkündigung aufbewahrt.

Tepl ist nicht nur Anziehungspunkt für tschechische Wallfahrer. Hier finden auch gemeinsame Begegnungen und Treffen zwischen verschiedenen Nationalitäten statt. So begegneten sich im September 1993 ca. 3.000 deutsche und tschechische Katholiken anlässlich der 800-Jahr-Feier des Stiftes. Seitdem finden immer wieder gemeinsame Wallfahrten der Pilsner Diözese und der Ackermann-Gemeinde statt.

Einsiedeln

2011 zog es tschechische und deutsche Pilger gemeinsam auf den Jakobsweg von Konstanz nach Einsiedeln. Gemeinsames Beten, Singen und Pilgern brachte uns in unseren partnerschaftlichen Bemühungen wieder ein Stückchen näher. Auf der langen Wegstrecke gab es natürlich auch viel Zeit für gegenseitigen Gedankenaustausch.

Helga Barth

Ort der Stärkung und Hoffnung:
die Wallfahrt nach Walldürn

VYDAT SE NA CESTU – JAK POUTĚ SBLIŽUJÍ LIDI

Walldürn

Pouť „Ke svaté krvi“ ve Walldürnu má svůj původ v události z roku 1330, tzv. „krevním zázraku“.

Předmětem úcty je na tomto poutním místě především oltář sv. krve v poutní bazilice. Každý rok sem doputuje více než 150.000 věřících.

V krásné Boží přírodě: poutníci na cestě

Po vyhnání se v roce 1946 slíbili němečtí vyhnanci, kteří přišli do diecéze Freiburg, že se každý rok vydají na pouť do Walldürnu. Tak vznikla „pouť vyhnanců“, při kterých se němečtí rodáci z českých zemí vzájemně podporovali, utěšovali a hledali ve společné modlitbě Boží pomoc pro utužování společenství ve víře. Tato tradice

přetrvává dodnes, účastní se jí někdy i přes deset tisíc osob. Město Walldürn proto v roce 1987 oficiálně převzalo záštitu nad touto poutí.

Novým impulsem pro pouť se stala pěší pouť, kterou od roku 1999 organizuje Ackermann-Gemeinde Freiburg, a které se účastní i poutníci z partnerské plzeňské diecéze.

Teplá

Největším poutním místem plzeňské diecéze je klášter premonstrátů v Teplé, založený roku 1193 českým šlechticem Hroznatou z Ovence. Ostatky v roce 1897 blahoslaveného Hroznaty, který je patronem plzeňské diecéze, se uchovávají v relikviáři na jemu zasvěceném oltáři v klášterním kostele Zvěstování Páně.

Teplá nepřitahuje pouze české poutníky, konají se zde i mnohá společná setkání různých národností. V září 1993 se zde takto setkala ca. tři tisíce českých a německých katolíků při příležitosti 800-stého výročí založení kláštera. Od té doby se zde pravidelně schází i poutníci z plzeňské diecéze a arcidiecéze Freiburg.

Einsiedeln

V roce 2011 se čeští a němečtí poutníci společně vydali po svatojakubské cestě z Kostnice do Einsiedeln. Společná modlitba, zpěv i putování nás v naší snaze o dobré partnerství ještě více sblížili. Na tak dlouhé cestě jsme totiž měli dost času a příležitosti ke společné výměně názorů, myšlenek a zkušeností.

Helga Barth

*Pouť k diecéznímu patronu:
Klášter Teplá založený bl. Hroznatou*

FÜR MICH PERSÖNLICH BEDEUTET DIE PARTNERSCHAFT ... ČÍM JE PRO MĚ NAŠE PARTNERSTVÍ?

... ein Sinnbild der Freundschaft von Deutschen und Tschechen auf christlicher Basis. Dieses ist bei jeder Begegnung der Ackermann-Gemeinde Freiburg mit den Pilsnern wahrnehmbar – seien es Tagungen mit Fachvorträgen, sei es die Nepomukfeier in Ettlingen, seien es gemeinsame Exkursionen als Teil dieser Programme. Und immer wieder im Zentrum: Der von Tschechen und Deutschen gemeinsam gefeierte Gottesdienst. Unvergesslich für mich ein Bild von meiner ersten Waldhoftagung 2007: Bischof František Radkovský im Kreis seiner deutschen Freunde aus der Ackermann-Gemeinde in heiterer Stimmung an der Gitarre. Lieder verbinden, Glaube verbindet.

Partnersství freiburské Ackermann-Gemeinde s Plzeňskou diecézí je pro mě symbolem přátelství mezi Čechy a Němci na křesťanské bázi. Je to patrné na každém setkání freiburské Ackermanovy obce s plzeňskými přáteli – ať už to jsou konference s odbornými přednáškami, Nepomucké slavnosti v Ettlingenu nebo společné exkurze jako součást těchto programů. Nedílnou součástí každého tohoto setkání je společná bohoslužba. Nezapomenutelná pro mě zůstane vzpomínka na Waldhofskou konferenci v roce 2007: biskup František Radkovský v kruhu svých německých přátel z Ackermann-Gemeinde ve veselé náladě u kytary. Písně spojují, víra spojuje.
Dr. Marketa Barth, Radolfzell

Die Partnerschaft der Diözese Pilsen mit der Ackermann-Gemeinde Freiburg ist für mich eine lebendige Verbindung über Grenzen hinweg. Die verbindende Kraft des Glaubens ist darin spürbar und was Gutes daraus erwachsen kann, wird sichtbar und greifbar. Für mich ist es ein Ansporn, diese Gemeinschaft im Gebet mitzutragen und die Diözese Pilsen endlich auch einmal zu besuchen, um die Menschen dort kennenzulernen.

Partnersství plzeňské diecéze s Ackermann-Gemeinde Freiburg je pro mne živým spojením, které překračuje hranice. Je v něm cítit spojující sílu víry, je vidět a poznat, co všechno z ní může vzejít dobrého. Je pro mě výzvou, posilovat toto společenství v modlitbě a také jednou navštívit plzeňskou diecézi, abych poznal lidi, kteří zde žijí.
Peter Bretl, Vikar, Hockenheim

Především setkání s tak milými lidmi z AG, kteří se křesťanství nejen hlásí, ale opravdu je žijí. Jejich přátelství, jejich činnost, jejich schopnost pomáhat, jejich umění spolupracovat a vybírat organizovat na jakékoli rovině – to vše je pro mě velmi inspirativní. Byla jsem několikrát ve Freiburgu

na počátku dvaceti let. Setkání s krásnou atmosférou a zajímavým programem mně otevřela nové obzory. Oslovil mě nejprve podnět ku vzniku AG – uskutečnit smíření inspirované knihou Oráč z Cech, Ackermann aus Boehmen. Oslovila mě obětavost členek a členů AG. Krásná byla návštěva početné rodiny pana profesora Götze v Krušných horách – předci pana profesora pocházeli z Nových Hamrů – a zápisky jeho vnuků o této cestě do Cech. Vážím si obnovení úcty k sv. Janu Nepomuckému v Ettlingen a společnému zájmu o život Sibylly Augusty, markraběnky bádenské, jejímž domovem byl Ostrov/Schlackenwerth, kde působím.

... vor allem das Zusammentreffen mit solch lieben Menschen der Ackermann-Gemeinde, die sich nicht nur zum Christentum bekennen, sondern es auch leben. Ihre Freundschaft, ihre Taten, ihre Hilfsbereitschaft, ihre Fähigkeit zur Zusammenarbeit und zur hervorragenden Organisation auf jedweder Ebene – all das ist für mich sehr inspirierend. Zu Beginn unserer Partnerschaft war ich einige Male in Freiburg. Das Miterleben der wunderbaren Atmosphäre und des interessanten Programms hat mir neue Horizonte eröffnet. Zuerst hat mich der Anlass für das Entstehen der Ackermann-Gemeinde beeindruckt – das Erreichen einer Aussöhnung, inspiriert von dem Werk „Der Ackermann aus Böhmen“, „Oráč z Cech“. Beeindruckt hat mich die Hingabe der Mitglieder der Ackermann-Gemeinde. Sehr schön war der Besuch der Familie von Herrn Prof. Götze in Krušné hory – seine Vorfahren stammten aus Nové Hamry – und die Aufzeichnungen seiner Enkel über diese Reise nach Böhmen. Ich schätze die wiederkehrende Verehrung des Johannes Nepomuk in Ettlingen und das gemeinsame Interesse am Leben der Sibylla Augusta, Markgräfin von Baden, die in Ostrov/Schlackenwerth beheimatet war, wo ich tätig bin.
Lidmila Hanzlová, Ostrov

Na biskupství nepracujeme s manželkou dlouho, a proto jsme se s členy AG Freiburg měli možnost poprvé setkat teprve v loňském roce. Upřímně nás překvapila srdečnost lidí, kteří se snaží nezištně budovat vztah mezi Čechy a Němci na osobní rovině, přestože je samé to stojí nemálo úsilí, času, trpělivosti i peněz. Velice si vážíme každého setkání s nimi a jsme rádi, že se můžeme považovat za vzájemné přátele. Myslíme, že tyto aktivity výrazně napomáhají mazat bariéru mezi našimi národy, kterou se snažily různé režimy budovat již od doby obrození. Zapůsobilo na nás především srdečné přijetí v rodině Rolanda a Marianne Stindl, kde jsme si připadali už během prvního společného straveného večera jako bychom se znali roky. I přes jazykovou bariéru jsme byli schopni se domluvit a poznali jsme, že mají podobné starosti o společenost, víru, výchovu i budoucnost dětí jako my.

Meine Frau und ich arbeiten noch nicht besonders lange beim Bistum und hatten deshalb erst vergangenes Jahr die Möglichkeit, erstmals Mitglieder der AG Freiburg zu treffen. Uns überraschte die Herzlichkeit der Menschen, die sich uneigennützig bemühen, deutsch-tschechische Beziehungen auf persönlicher Ebene aufzubauen, obwohl es sie viele Mühen, Zeit, Geduld und Geld kostet. Wir schätzen jede Begegnung mit ihnen und freuen uns, dass wir uns gegenseitig als Freunde betrachten können. Wir glauben, dass diese Aktivitäten wesentlich dazu beitragen, die Barriere zwischen

unseren Völkern zu verwischen, die die verschiedenen Regime bereits seit der Zeit der nationalen Wiedergeburt aufzubauen suchten. Wir waren vor allem vom herzlichen Empfang in der Familie von Roland und Marianne Stindl beeindruckt, wo wir uns bereits am ersten Abend fühlten, als würden wir uns schon seit Jahren kennen. Trotz der Sprachbarriere gelang es uns, uns zu verständigen, und wir stellten fest, dass sie sich ähnliche Gedanken um die Gesellschaft, den Glauben, die Erziehung und auch die Zukunft ihrer Kinder machen wie wir.
Zdenka und Petr Hlaváčovi, Plzeň

Od prvního setkání mne oslovuje vstřícnost a životní příběhy lidí z AG Freiburg. To, že v sobě neživí pocity křivdy, ale staví mosty, budují osobní přátelství. Důležitá je pro mne i snaha lépe se dorozumět, naučit se jazyk. Velmi si vážím osobních setkání, kdy cítím vřelý přijetí i přes nedokonalost mého dorozumívání.

Seit der ersten Begegnung sprechen mich die Offenheit und die Lebensgeschichten der Menschen der AG Freiburg an. Dass sie das Gefühl durchlebten Unrechts nicht in sich nähren, sondern Brücken bauen, persönliche Freundschaften aufbauen. Wichtig ist mir auch die Bemühung, sich besser zu verständigen, die Sprache zu erlernen. Ich schätze die persönlichen Begegnungen sehr, bei denen ich herzliches Entgegenkommen fühle, trotz meiner Unvollkommenheit in Sachen Verständigung.
Ilona Kašová, Plzeň

„Wer vom Heiligen Geist erfüllt ist, redet in vielen Sprachen ...“ (Antonius von Padua)
In der Politik wird (global gesehen) viel ge- und versprochen. In der „Sdruzení Ackermann-Gemeinde“ wird „das Gesprochene“ lebensnah praktiziert. So blicke ich auf viele Begegnungen (Konferenzen, Symposien, Wallfahrten, Feste, Sprachkurse ...) dankbar zurück, die „unter der Schirmherrschaft des Heiligen Geistes“ zu einem herzlich-lebendigen Miteinander geworden sind. Diese Bereitschaft, einander zu verstehen, im Austausch von Wissen und Erfahrungen aus verschiedenen Lebensbereichen, so wie auch der Gemeinschaftssinn im Spirituellen – gestärkt durch die Kraft der Rituale, des gemeinsamen Betens – ist für mich als „das Herzstück“ unserer christlichen Gemeinschaft zu verstehen.

„Kdo účinek Svatého Ducha vnímá, ten mluví mnoha jazyky...“ (dle Antonia z Paduy)
Po politické stránce (globálně vzato) se hodně mluví i slibuje. Ve „Sdruzení Ackermann-Gemeinde“ se to, o čem se mluví, praktikuje. S tímto pocitem se vděčně dívám na mnohá setkání (konference, symposia, poutě, slavnosti, kolloquia...) která se tímto způsobem „pod Patronátem Svatého Ducha“ stala srdečně-skutečným společenstvím. Tato ochota k vzájemnému porozumění při výměně názorů a zkušeností jak z vědecké, tak i z mnoha dalších životních oblastí, stejně tak jako duchovní společenství posilované rituály a společnými modlitbami - jsou pro mě srdcem našeho křesťanského společenství.
Hanna Kirschbaum, Bad Krozingen

Každé setkání s lidmi stejného smýšlení, po době kdy byl svět rozdělen, je úžasné. Nejvíce mě zasáhly tři dny setkání v Ettlingen, kde jsem se zúčastnil pouti ke sv. Janu Nepomuckému. Tak daleko od vlastní domova a přesto v blízkosti českého světce s laskavými přáteli. Vše bylo krásné, ale nejvíce mě dojala pohostinnost a upřímná srdečnost všech.

Jede Begegnung mit Menschen gleicher Gesinnung nach einer Zeit, in der die Welt geteilt war, ist einfach wunderbar. Am meisten berührten mich die drei Tage in Ettlingen, wo ich an einer Wallfahrt zum hl. Johannes von Nepomuk teilnahm. So weit von zu Hause und doch so sehr in der Nähe des böhmischen Heiligen mit lieben Freunden. Alles war schön, aber am meisten rührte mich die Gastfreundschaft und innige Herzlichkeit aller an.
Jirka Kuček, Plzeň

Je mi důkazem toho, jak skrze víru mohou vznikat přátelství mezi různými národy a lidmi s různou životní minulostí. Jak nás vždy srdečně přijali v rodinách, zážitky ze společných poutí.

Es ist für mich der Beleg dafür, wie durch den Glauben Freundschaften zwischen verschiedenen Nationen und Menschen mit unterschiedlichen Lebenswegen entstehen können. Wie sie uns immer herzlich in ihren Familien aufgenommen haben, Erlebnisse bei gemeinsamen Pilgerreisen.
Anna Martanová, Plzeň

První léta spolupráce s AG Freiburg znamenaly kromě jiného velmi důležitou finanční pomoc pro vznikající plzeňskou diecézi. Důležitá byla také výměna zkušeností z teologické i pastorační oblasti. Věřím, že to byla spolupráce obohacující obě strany. Ale možná ještě důležitější pro mě osobně bylo vytvoření velmi osobního přátelství, založeného na velké důvěře a upřímnosti, za což velmi děkuji. Myslím, že ty nejhezčí momenty jsem zažíval s našimi přáteli z AG Freiburg při společných akcích, jako byly např. společná putování po Krušných horách, každoročně konané Dny víry a samozřejmě nesmím zapomenout na krásná setkání na pouti sv. Jana Nepomuckého v Ettlingen.

Die ersten Jahre der Zusammenarbeit mit der Ackermann-Gemeinde Freiburg bedeuteten u.a. eine sehr wichtige finanzielle Unterstützung für die entstehende Pilsner Diözese. Wichtig war auch der Erfahrungsaustausch auf theologischem und pastoralem Gebiet. Ich glaube, dass die Zusammenarbeit für beide Seiten bereichernd war. Aber vielleicht noch wichtiger für mich persönlich war die Bildung sehr persönlicher Freundschaften, gegründet auf großem Vertrauen und großer Offenheit, wofür ich mich sehr bedanke. Ich denke, dass ich die schönsten Momente mit unseren Freunden der Ackermann-Gemeinde Freiburg bei gemeinsamen Aktivitäten erlebt habe, wie z.B. dem gemeinsamen Pilgern in Krušné hory, den jährlich stattfindenden „Tagen

des Glaubens“ und selbstverständlich nicht zu vergessen den wunderbaren Zusammentreffen bei der Nepomukfeier in Ettlingen.

Marcel Milfait, Plzeň

Die wunderbaren Erfahrungen in Bezug auf Gastfreundschaft, Nächstenliebe und religiösen Austausch, die ich seit Mitte der 1990er-Jahre in der Begegnung mit lieben Menschen aus der Diözese Pilsen mache, möchte ich herzlich gerne weiterpflegen. Es ist immer eine Freude, wenn man dort mit so viel menschlichem Engagement empfangen wird und viele Anregungen aus Gesprächen und Erlebtem mit nach Hause in den Alltag nehmen kann. Die negativen Erfahrungen meiner sudetendeutschen Vorfahren mit Nazideutschland und der Vertreibung sollten sich zwischen unseren beiden Nationen nie mehr wiederholen! Dazu sehe ich es als notwendig an, dass wir durch aktive Begegnung im Austausch bleiben. Denn nur dann können wir zu Multiplikatoren in Bezug auf ein gutes nachbarschaftliches Miteinander in Europa werden.

Auch die tschechischen Freunde mussten in den Jahren in und nach dem Zweiten Weltkrieg viel Schlimmes erdulden. Aus deren Erfahrungen konnte ich schon sehr viel für die Zukunft lernen und – in der Hoffnung, dass sich in der Geschichte gemachte Fehler nicht wiederholen – versuchen, meinen Kindern und meinem Umfeld weiterzugeben. Der Partnerschaft der Ackermann-Gemeinde mit der Diözese Pilsen wünsche ich weiterhin ein inniges und partnerschaftliches Miteinander und Gottes reichen Segen.

Výborné zkušenosti s pohostinností, láskou k bližnímu a náboženským dialogem, které získávám od poloviny devadesátých let při setkání s milými lidmi z plzeňské diecéze, chci ze srdce ráda dále udržovat. Mám vždycky radost, když jsme zde přivítání s takovým lidským nasazením a když si do svých všedních dní můžeme odnést tolik impulsů z rozhovorů a zážitků. Negativní zkušenosti, které udělali mí sudetoněmečtí předci s nacistickým Německem, se mezi našimi dvěma národy nesmí už nikdy znova opakovat! Proto jsem přesvědčena, že je důležité abychom udržovali dialog aktivními setkáními. Jen tak se můžeme stát multiplikatory dobrého sousedského soužití v Evropě. I naši čeští přátelé zažili během druhé světové války a po ní mnoho zlého. Z jejich zkušeností jsem se už mnohokrát mohla poučit do budoucna, a v naději, že se chyby udělané v minulosti nebudou opakovat, se snažím předat tyto zkušenosti dál svým dětem a svému okolí. Partnerství Ackermann-Gemeinde s Plzeňskou diecézí přejí nadále vřelou a dobrou vzájemnou spolupráci a Boží požehnání.

Birgit Nauheimer, Knittlingen

Als 86-jähriger Ackermann freue ich mich sehr über die herzlichen Begegnungen und gemeinsamen Aktionen von Katholiken aus den Diözesen Freiburg und Pilsen. Nach der Katastrophe des Zweiten Weltkriegs sahen viele unserer Generation in einem vertieften Glaubensleben Lichtblicke für Wege in die Zukunft. Wir fanden in der Ackermann-Gemeinde eine Gemeinschaft mit wirklichkeitsnaher Religiosität und geistiger Verwurzelung in der böhmischen Heimat. Das waren gute Voraussetzungen für eine erfolgreiche Versöhnungsarbeit. Hoffentlich werden auch nachfolgende Generationen diese Friedensarbeit aus christlichem Geist mit Elan und Ausdauer weiterführen.

Jako 86-letý člen Ackermann-Gemeinde mám velkou radost ze srdečných setkání a společných akcí uspořádaných katolíky Freiburské a Plzeňské diecéze. Po katastrofě, kterou byla druhá světová válka, viděli mnozí z naší generace jediný záblesk naděje na cestu do budoucna v prohloubené víře. Ackermann-Gemeinde se pro nás stala společenstvím s religiozitou blízkou našemu každodennímu životu a duchovními kořeny v naší české vlasti. To byly dobré předpoklady pro úspěšnou snahu o smíření. Snad budou následující generace pokračovat v této snaze o mír s elánem a vytrvalostí.

Gottfried Niedermeier, Kronau

Řeknu to popravdě. Díky našemu rodinnému příteli Rolandovi jsem poznal nové chuti a barvy vína z jeho domoviny. A vlastně i díky němu jsem se konečně podíval tady u nás v západních Čechách na místa, která jsem už chtěl dávno navštívit. Nezasáhlo mě nic, jen se pokaždé těším, kdy se všichni uvidíme.

Ich sage es frei heraus. Dank unseres Familienfreundes Roland habe ich im Wein seiner Heimat neue Geschmacksnuancen und Farben kennengelernt. Auch habe ich im Grunde seinetwegen endlich viele Orte hier bei uns in Westböhmen besichtigt, die ich schon lange besuchen wollte.

Václav Rázek, Vejprnice

Mir bedeutet die Partnerschaft mit der Diözese Pilsen eine weiterführende Verbindung zu meinen Wurzeln, die ja im Kreis Tachau und Plan liegen.

Daraus ergibt sich auch die Verpflichtung, die Menschen dort zu unterstützen, sich einen Platz in Europa jetzt und in Zukunft zu schaffen. Jan Hus, der tschechische Reformator, wurde in Konstanz verbrannt. Freiburg ging aus dem Bistum Konstanz hervor. Auch das ist ein geschichtliches Ereignis, das im Gedächtnis erhalten werden sollte, und eine Verbindung Freiburgs zu Pilsen herstellt.

Im weiteren Kontext – Europa kann nur dann eine eigene Identität finden, wenn es auch seine östlichen Völker und die östlichen Wurzeln mit einbezieht.

Was liegt dabei näher, als dass wir als westlichste deutsche Diözese mit der westlichsten Diözese Tschechiens in Kontakt und fruchtbarer Verbindung stehen.

Partnerství s plzeňskou diecézí je pro mne především pojítkem k mým kořenům, které se nacházejí v Tachově / Tachau a Planě u Mariánských Lázní / Plan. Z toho vyplývá povinnost podporovat lidi, kteří tam žijí, v jejich snaze najít si své místo v Evropě teď i v budoucnu. Český reformátor Jan Hus byl upálen v Kostnici / Konstanz. Freiburg / Freiburg vzešel z Kostnické diecéze. I to je historická událost, kterou je třeba mít na paměti, a která je dalším pojítkem k Plzeňské diecézi.

V širším kontextu – Evropa může svou identitu nalézt jen tehdy, když do ní zahrne i východní národy a své východní kořeny. Co by tedy mohlo být přirozenější, než abychom jako nejzápadnější německá diecéze udržovali kontakt a dobré, prospěšné vztahy s nejzápadnější diecézí v Česku.

Heidi Renn, Lauchringen

31. Mai 2013, Pilsen, Domplatz. Die Diözese feiert ihr 20-jähriges Bestehen. Der Bischof, Herz und Motor seiner Diözese, begrüßt uns mit großer Freundlichkeit. Viele Zelte auf dem Platz. Arbeitsgemeinschaften, Organisationen, Gruppen stellen sich und ihre Arbeit vor. Interessierte flanieren, plaudern, schauen. Dabei immer wieder: freundliche Augen, offene Arme, herzliche Begrüßung, frohes Wiedersehen. Ich fühle mich wohl, angekommen, willkommen – hier im Land meiner Vorfahren. Wärme durchflutet meine Seele. Unsere Partnerschaft ist schön und kostbar.

31. května 2013, Plzeň, náměstí kolem katedrály. Diecéze slaví 20 let. Biskup, srdce a motor své diecéze, nás přátelsky zdraví. Mnoho stanů na náměstí. Pracovní skupiny, organizace, společenství představují sebe i svou práci. Lidé, které dění zaujalo, se procházejí, povídají si a dívají se. A přitom stále znova: přátelské pohledy, otevřené náruče, srdečná pozdravení, radostná shledání. Je mi dobře, cítím se u cíle a vítaná – tady v zemi svých předků. Zahřeje mne u srdce. Naše partnerství je krásné a vzácné.

Brigitte Schmidegger, Freiburg

Begegnung ist immer dann glücklich, wenn sie auf Augenhöhe, persönlich und von Respekt geprägt ist. Dann öffnen sich die Herzen und die Menschen können sich begegnen, sich helfen und sich verstehen. Wie so oft bei der Ackermann-Gemeinde passiert hier zwischen Freiburgern und Pilsnern genau das: Aus Fremden sind in der Begegnung keine Gegner, sondern herzliche Freunde geworden.

Setkání je vždy šťastné, když se odehrává na jedné rovině, je osobní a vyznačuje se respektem. Pak se otevírají srdce a lidé se mohou skutečně setkat, pomáhat si a rozumět si. Tak jak se to často děje u Ackermann-Gemeinde a také mezi Freiburgany a Plzeňany: z cizích se při setkání nestali protivníci, ale srdeční přátelé.

Philipp Schiller, Ravensburg

Spolupráce s přáteli z AG pro nás znamená vnímání pohledů z „druhé strany“, doprovázené příjemným zjištěním, že se neliší od našich. Je naší chybou, že nejsme tolik jazykově vybaveni, protože cítíme, že by vztahy a porozumění byly mnohem intenzivnější. Milé a pěkné je vždy přivítání ve Freiburgu (Ettlingenu), které doprovází pocit setkání s dobrými známými. Je těžké vyzvednout jednotlivosti, myslíme si, že kvalita tkví právě ve stálosti. Ale ze vzpomínek vystupuje setkání v Horní Blatné, putování do Walldürnu, anebo dojemné poslední rozloučení s panem doktorem Götzem, na kterého rádi vzpomínáme.

Die Zusammenarbeit mit unseren Freunden von der AG bedeutet für uns die Wahrnehmung der Dinge mit anderen Augen, „von der anderen Seite her“, die begleitet wird von der angenehmen Feststellung, dass sie sich nicht von unseren eigenen unterscheiden. Es ist unser Fehler, dass wir in der Sprache nicht so sattelfest sind, weil wir spüren, dass sonst unsere Beziehungen und die Verständigung viel intensiver wären. Der Empfang in Freiburg (Ettlingen) ist immer herzlich und angenehm, begleitet von dem Gefühl, alte Freunde zu treffen. Es ist schwer, Einzelnes hervorzuheben – wir denken, dass die Qualität in der Dauerhaftigkeit liegt. Aber besonders gut sind mir das Treffen in Horní Blatná/Bergstadt Platten, die Wallfahrt nach Walldürn und die rührende Grablege von Herrn Doktor Götz, an den wir gerne zurückdenken, in Erinnerung geblieben.

Magda a Jan Soukupovi, Plzeň

Partnerschaft im Allgemeinen bedeutet für mich gegenseitiges Vertrauen und Verstehen, ein gegenseitiges Geben und Nehmen.

Die Partnerschaft mit der Diözese Pilsen ist hierfür ein gutes Beispiel. Begegnungen unter Freunden, gemeinsam unterwegs sein über Grenzen hinweg im Sinne des christlichen Gedankens. Schöne und fruchtbare Begegnungen sowie auch die gemeinsamen Gottesdienste – sei es bei den Tagungen der Ackermann-Gemeinde Freiburg und/oder den Treffen in Pilsen. Erfahrungen, die ich nicht missen möchte.

Celkově vzato pro mě slovo partnerství znamená vzájemnou důvěru a porozumění, oboustranné dávání a brát. Partnerství s Plzeňskou diecézí je proto dobrým příkladem. Setkávat se s přáteli, společně cestovat přes hranice a přitom neustále mít na paměti křesťanské názory. Pěkná a produktivní shromáždění, stejně jako i společné bohoslužby – ať už při setkáních Ackermann-Gemeinde Freiburg a/ nebo setkáních v Plzni. Zkušenosti, které bych nechtěla propásnout.

Gabi Stanzel, Freiburg

Partnerschaft bedeutet für mich an erster Stelle das Erlebnis gemeinsamer Glaubenserfahrung in Wallfahrten und Gottesdiensten und der Austausch über das kirchliche Leben. Zur Partnerschaft gehört für mich die gemeinsame Geschichte und Kultur, auch das Erlernen der tschechischen Sprache.

Partnerství je pro mne především prožívání společné víry při poutích a mších a dialog o církevním životě. K partnerství pro mě patří také společné dějiny a kultura stejně jako učení se českému jazyku.
Dr. Ludwig Weiß, Heidelberg

Mit fünf Jahren musste ich meine Heimat verlassen. Erst als ich Mitglied der Jungen Aktion der Ackermann-Gemeinde wurde, rückten meine Heimat, ihre Geschichte und ihre Kultur wieder stärker in mein Blickfeld. Das wichtigste Thema war für uns – so habe ich es verinnerlicht – in jenen Jahren die Begegnung mit der verfolgten Kirche in der damaligen Tschechoslowakei. Bei vielen Begegnungen mit Jugendlichen, Priestern und erwachsenen Gläubigen versuchten wir, ihnen geistige Hilfe zu geben; vielleicht auch das Gefühl, nicht allein zu sein. So war es naheliegend, dass wir den Gedanken an eine Partnerschaft mit der Diözese Pilsen unterstützen. Die Begegnung mit unseren tschechischen Schwestern und Brüdern empfinde ich immer als eine Bereicherung. Sie leben ihren Glauben unter wesentlich anderen Bedingungen. Sie leben in einem vom Kommunismus gezeichneten Land, wir kennen nur Freiheit und Wohlstand. Umso mehr beeindruckt ihr fester Glaube und ihr Engagement für die Kirche. Da die Partnerschaft eine dauerhafte Einrichtung ist, wurden aus Begegnungen freundschaftliche Beziehungen, die uns auch in Zukunft begleiten werden.

Když mi bylo pět let, musel jsem opustit svou vlast. Teprve když jsem se stal členem Junge Aktion der Ackermann-Gemeinde obrátila se má pozornost opět k mé vlasti, jejím dějinám a kultuře. Nejdůležitější pro nás v těch letech bylo – tak se mi to alespoň vrylo do paměti – setkání s pronásledovanou církví v tehdejší Československu. Při mnoha setkáních s mladými lidmi, kněžími i dospělými věřícími jsme se jim snažili poskytnout duchovní pomoc nebo snad i pocít, že nejsou sami. A tak je pochopitelné, že jsme podporovali myšlenku společného partnerství s pilsenskou diecí. Setkání s našimi českými sestrami a bratry je pro mě vždy obohacujícím. Žijí svou víru v jiných podmínkách než my. Žijí v zemi poznamenané komunismem, zatímco my neznáme nic jiného než svobodu a blahobyt. O to více vzbuzuje jejich pevná víra a jejich nasazení v církvi obdiv. Neboť je naše partnerství trvalé, vyvinuly se ze setkání přátelské vztahy, které nás budou provázet i v budoucnu.
Gerhard Ziegler, Pforzheim

Při setkání s přáteli z AG z Freiburgu jsme byli doslova šokováni jejich otevřenou náručí a nabízeným přátelstvím s námi. Není možné zapomenout i na jejich finanční velkou podporu. Zájmem o nás naplňovali cíl AG: mír a usmíření ve střední Evropě, překonávat bezpráví a utrpení minulosti a budovat dobré sousedství mezi Němci Čechy. Zejména rádi myslíme na ty, s kterými jsme se setkávali od začátku: již zemřelý prof. Rainer Götz s manželkou, Roland Stindl, Brigitte Schmidegger, Heidi, Helga, salesiánskými spolupracovníky Erna a Hermann Z. z Manheimu a dalšími... - byli pro nás živým svědectvím uskutečňování Ježíšových slov o odpuštění.

V paměti nám zůstala všechna setkání ve Freiburgu, v kongresovém domě ve Waldhofu, pouť k sv. J. Nepomuckému v Ettlingen všechna setkání u nás v diecézi, (na biskupství, v Meditační zahradě, u salesiánů, při společném slavení Eucharistie).

Nechce se nám věřit, že je to 20 let od prvního setkání s nimi. Věříme, že jejich práce je Bohem požehnaná a i my jsme z tohoto požehnání hojně čerpali. Přejeme i nadále do dalších let ochotu kráčet s tímto svědectvím lásky.

Beim Treffen mit Freunden von der AG Freiburg waren wir im wahrsten Sinne des Wortes geschockt über die offenen Arme und die uns angebotene Freundschaft. Es ist auch nicht möglich, ihre finanzielle Unterstützung zu vergessen. Durch ihr Interesse an uns erfüllen sie das Ziel der AG: Frieden und Versöhnung inmitten Europas zu stiften, das Unrecht und das Leid der Vergangenheit zu überwinden und eine gute Nachbarschaft zwischen Deutschen und Tschechen aufzubauen. Vor allem denken wir gern an die, mit denen wir uns von Anfang an trafen: den bereits verstorbenen Prof. Götz mit Frau, Roland Stindl, Brigitte Schmidegger, Heidi, Helga, die salesianischen Mitarbeiter Erna und Hermann aus Mannheim, und andere ... – sie waren für uns lebendiges Zeugnis der Verwirklichung der Worte Jesu über die Versöhnung.

In Erinnerung geblieben sind uns auch alle Treffen in Freiburg, im Tagungshaus Waldhof, die Wallfahrt zu St. Johannes von Nepomuk in Ettlingen, die Treffen in unserer Diözese (im Ordinariat, im Meditationsgarten, bei den Salesianern, bei gemeinsamer Eucharistiefeier).

Wir können kaum glauben, dass seit der ersten Begegnung mit ihnen schon 20 Jahre vergangen sind. Wir sind überzeugt davon, dass ihre Arbeit von Gott gesegnet ist und dass auch wir aus diesem Segen reichlich geschöpft haben. Wir wünschen für die kommenden Jahre weiterhin die Bereitschaft, dieses Zeugnis der Liebe weiterzutragen.
Pavla und Karel Ženíškovi, Plzeň

Impressum/Nakladatelský záznam:

Redaktion/Redakce:
Heidi Rothmaier

Konzept und Gestaltung/Grafická úprava:
Anette Banck, Freiburg, www.banck-design.de

Titel-Illustration/Titulní ilustrace:
Franziska Schwander, Banck-Design

Übersetzung/Překlad:
Dr. Marketa Barth, Jarmila Hrdina, Rebecca Kopřivová,
Alena Ouředníková, Anežka Rázková,
Marie Smolková, Marie Talirová, Veronika Tomsová,
Maria Zettlová

Fotonachweis/Fotografie:
Helga Barth, Petr Blažek, P. Francesco Giuseppe
Meneghini, Anežka Rázková, Heidi Rothmaier,
Roland Stindl, Werner Tampe, Dr. Ludwig Weiß,
Maria Zettlová

Druck/Tisk: Citydruck, Freiburg

Auflage/Náklad: 2.500

Mit freundlicher Förderung durch die
Stiftung Ackermann-Gemeinde Stuttgart/
podpořila nadace Stiftung Ackermann-Gemeinde

Spenden/Sponzorské dary:

Um unsere Projekte der Freundschaft in beiden Ländern gut realisieren zu können, freuen wir uns über Ihre Unterstützung. Budeme rádi za Vaši podporu, která přispěje k uskutečňování našich projektů přátelství v obou zemích.

Spenden zur Partnerschaft der Ackermann-Gemeinde
Erzdiözese Freiburg mit der Diözese Pilsen
werden erbeten an:

Sponzorské dary na podporu spolupráce Ackermann-Gemeinde
v arcidiecézi Freiburg s plzeňskou diecézí můžete zasílat na:

Ackermann-Gemeinde Erzdiözese Freiburg

LIGA Bank eG

IBAN: DE87 7509 0300 0007 1067 18

BIC: GENODEF 1MO5

Stichwort/Účel platby: Partnerschaft Freiburg-Pilsen

